mail 1939

Päevaleht

Tänast lehte 10 lehekülge

HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud ärip. kl 9—18 ja pühap kl 6—7 p. l. (kl 18—19) Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn postkast 433.

Kodukeskjaam nr. 428-83.

Peatoimetaja H. TAMMER

Uksik number 7
Ilmub 7 korda nä
TELLIMISHINN
1 kuu postiga 1 kroon 80 senti. | 1 kuu p
2 kuud „ 3 „ 60 „ | 2 kuud
3 kuud „ 5 „ — „ | 3 kuud
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. | Üle 3 järgneva
Välismaale 4—5 kr. kuus. | Aa
Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. kuni Kr. 3.— poole hinnaga. Kuulutuste ko Kuulutusi võetakse vastu äripäevadel kl. 6—7 p. l. (kl. 18—
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. N vastav postmark on lisan

Nr. 134

Neljapäeval, 18. mail 1939

XXX

ARS

Esietenduseks põnevaim ja närveköitvaim seiklusfilm! ● Romantiline — meelihaarav draama!

Peaosis kaks suurt kinolähte **ROBERT TAYLOR, WALLACE BEERY**

„Tõuse ja võitle“

Tähelepanu!

Esimest korda ekraanil, erakordne kinolina sensatsioon
UUS RELJEEFFILM (audioscopik)

Tähelepanu!

Plastiline film — see on tuleviku film. Film tuleb kinoekraanilt otse teie ette. Selle filmi tegelased tulevad kinolinalt saali teie keskele.

Seansside algus ärip. 5 7 9 pühap 2 4 6 8 10

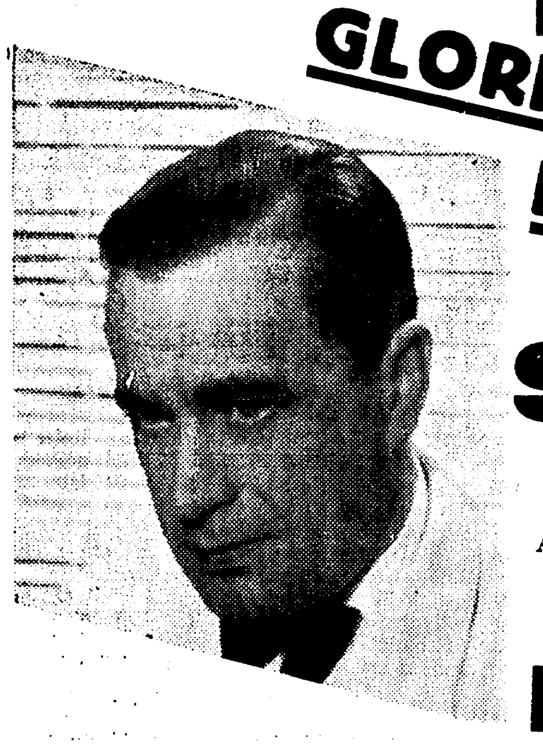

GLORIA-PALACE

Täna esietenduseks Pirandello vaimukas komöödia

Abielu silmapetteks

Peaosis: **Karl-Ludwig Diehl, Karin Hardt, Leo Slezak.**

Amüsantne ja teravmeelne lugu mehest, kes naistele „ei“ ei suutnud ütelda, kuni kohtas naist, kes teda eluksajaks köitis.

UFA VÄLISRINGVAADE JA VÄRVILINE HELIGROTESK.

„Päevaleht“ on noore kui ka vana parim sõber

Õiglase hinnaga
OSTAN
ülikondi, paituid, pandipileteid, jalgrattaid, õmblusmasinaid, kirjutusmasinaid, fotoaparaate, raadioaparaate, kulda ja kuldraha. Ostu-müügiäri R. Mikk, Tartu mnt. 1, tel. 320-50.

Reedesesse „Päevalehte“ võetakse ku
täna, neljapäeval kl. 6—7 p.

Eestlased Lätis kapt. Irve mälestussamba asukohta valimas

Naaberriigi suur vastutulelikkus sõjasangari mälestuse jäädvustamisel. — Monument avatakse septembris

Valga, 17. 5. Täna toimus Lätis Stakelni jaama juures sinna kapten Irve mälestuseks püstitatava monumendi asukoha vastuvõtmine. Kohale olid sõitnud soomusrong „Kapten Irve“ ja teiste soomusrongide esindajad Eestist ning Läti sõjaväe esindajana kol. Jansons Läti sõjavägede staabist.

Eesti esindajatest viibisid kohal soomusrongide diviisi ülem kol. Parts, soomusrong „Kapten Irve“ vabadussõja-aegne ülem kapt. Neps ja sama rongi ohvitseridest kol.-ltn. Kurvits, kapt. Brakkel ning ltn. Raudsepp. 3. soomusrongi ohvitseridest oli ilmunud kol. Kulbok, soomusrong nr. 3 abiesimees toimetaja O. Mänd, kunstnik-skulptor Jõesaar ja teisi, kes sõitsid Lätti autodel Valgast. Kohal viibis veel Eesti sõjaväeline esindaja Riias kol.-ltn. Moll
kohalik metsaülem j

Märkimisväärne
kus, mida näitasid ü
dajad sõjasangari m
valikul ja mida nad
ka monumendi ehitu
saaitamiseks.

Kapten Irve mäl
takse Stakelnist 4 k
kus langes kapt. Irv
jõudmise järele kella
ja mälestussamba p
20×20 m. Seejärele
hetk kahe naaberriig
võidelnud sangari la

Mälestussamba pü
jekti töötas välja
saar, algab lähemal
takse lõpule jõuda su
avamine toimub sept
juhib skulptor Jõesa
väljavalitud koha jä
see kõigiti sobivale
Koiva jõe kaldal.

Miss Euroopa Tallinnas

Soome kaunitar Sirkka Salose huvimatk

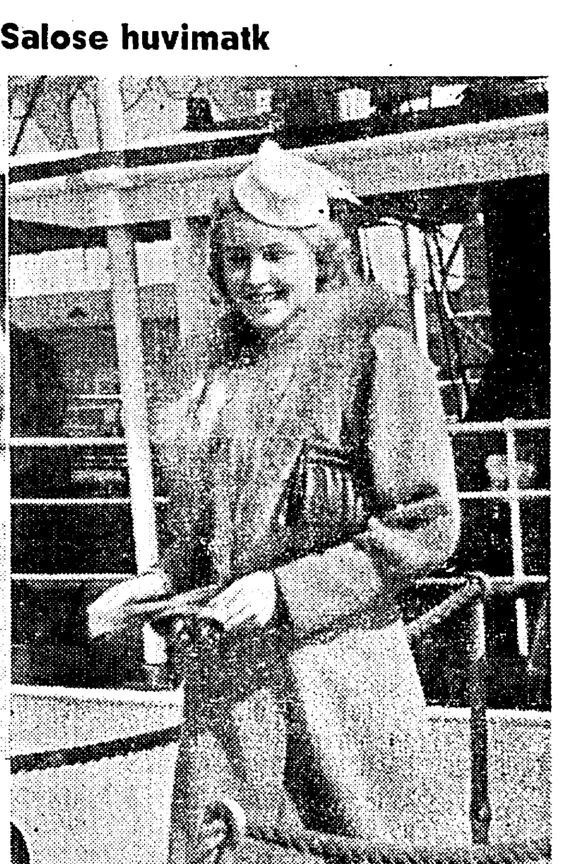

Eile pärastlõunat saabus laevaga Tallinna soome kaunitar Sirkka Salonen, kes teatavasti möödunud aastal valiti Kopenhaagenis 40 kaasvõistleja hulgas „Miss Euroopaks“.

S. Salonen saabus Tallinna puht eraviisiliselt ja oma huvides, et tutvuda linna ja eriti Piritaga, millest ta on nii palju kuulnud.

Oma tegevusest rääkis ta üsna vähe, mainides seda, et lähemal ajal valmib film temaga, mis esialgu kannab pealkirja „Unistus karjamaal“. Praegu pole tal veel täit selgust, kas ta jatkab oma õppetegevust seminaris, kus tal teatavasti oli iludus-kuningannaks valimise puhul mõningaid arusaamatusi.

Kaunitar sõidab tagasi Soome reedel.

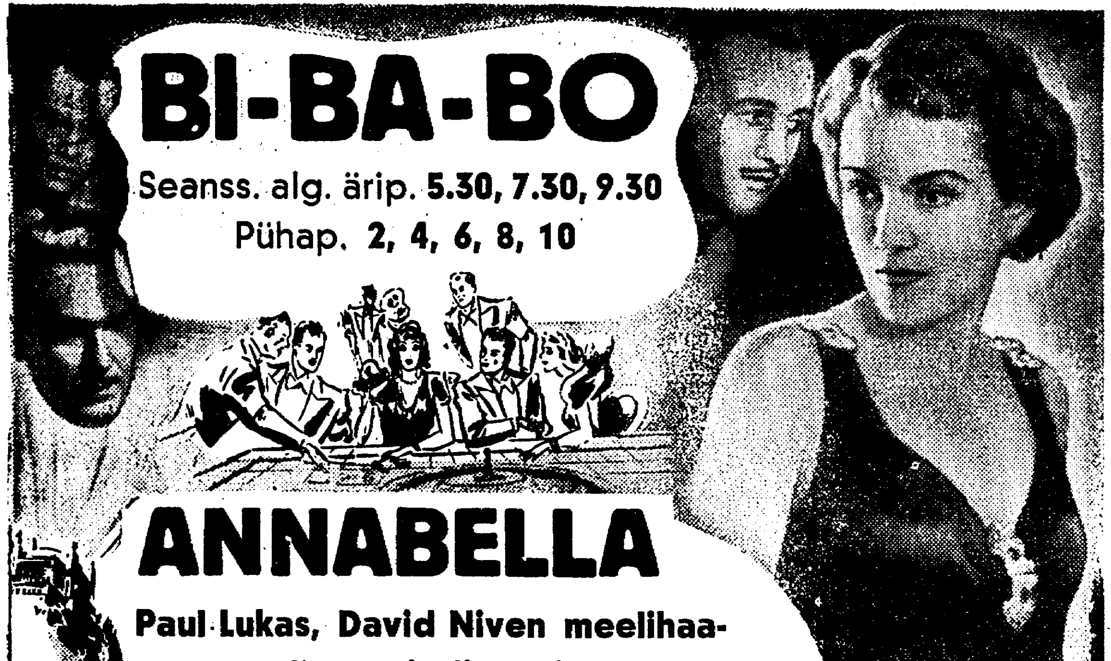

BI-BA-BO
Seanss. alg. ärip. 5.30, 7.30, 9.30
Pühap. 2, 4, 6, 8, 10

ANNABELLA
Paul Lukas, David Niven meelihaaravas põnevasisulises linastuses
„Eine Ritz-Hotellis“
Selle saksakeelse ülipõneva seiklusfilmi tegevus muutub iga minutiga temporikkamaks. See film on kütkestavam kui ükski seiklusromaan.

Kino „KUNGLA“
Pärnu mnt. 41. Algus ärip kell 5. pühap. kell 1.

Maailmakuulsa kirjaniku **Edgar R. Burroughs'i** uusim episood ahvinimese Tarzani põnevatest seiklustest
1) TARZANI UUSI SEIKLUSI
Peaosas end kuulitõukemaailmameister **Herman Brix**
2) Veetlev tantsijatar Eleonor Powell suures muusika- ja revüüfilmis
„Sündinud tantsuks“

Ehitustehn. ja elamute sisustuse näitus
„Moodne Elamu“,
Pirita tee, näitusväljakul
lõpeb täna kell 8 õhtul.
Alatine autobuseühendus Veneturult. Konduktorilt omandatud näituse pääsetäht võimaldab sõidu näitusele tasuta.

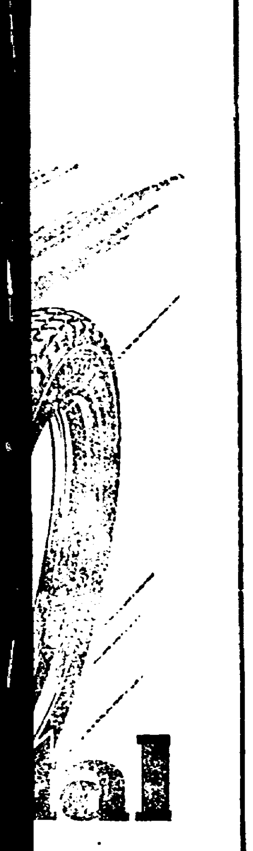

al
n
oodsad.
sindus
KO

älismaal,
optika- ja peen-
almistamine ning
da.
ner
12.

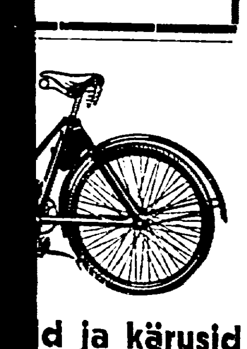

d ja kärusid
t. Valmistan ka eri-
- ja kodumaa jalg-
is: Tartu mnt. 42,
OLD. LAANBERG.

Florentsis
tajaile, et algan
termund

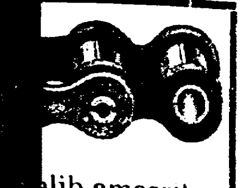

alib ameerika
eoketi,
aailma tuge-
Freybach
V. Karja 8

auto
16,8 h.-j., ja üks
omasin. Näha
1.

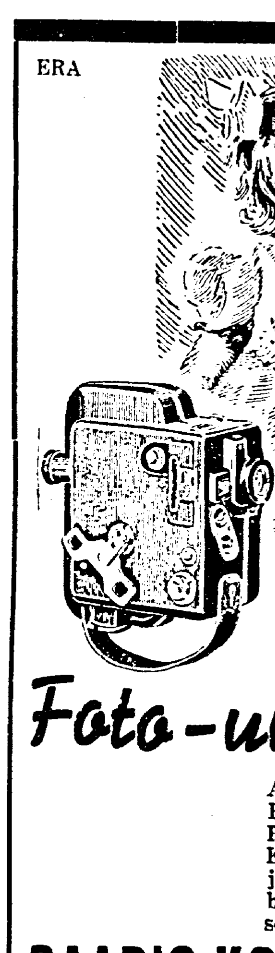

ERA
Foto-u
A
E
F
K
j
b
s
RAADIO-KO
TALLINN, S. KARJA
11 ● PÄRNU KAL
TALLINNA 25 ● V
NÕUDKE MEIE UUT

Laupä
Laste
maiku

Selles numb
„VENNAKESE
kord loeme ühe
jooksul äkki k

Peeter-Jaan
tuga sellest, ku
„PORTFELLIG
kus.

Valter Rõnde
PÄEVAST“ ja
lootis.

Jetta Ollik-A
SUPIST“ ja
elamusist, mis

„ANNEL ON
jutustab meile
uina oligi nii il

„KES ON
KIRJANDUST?
vastused ja av
jate nimed.

Pealeselle
nende pilte,
RÕÕMLASTEL
mõistatusi, luul

„LASTE RÕ
lasteajakiri.

„LASTE RÕ

„LASTE RÕ
vastu kõik
„Päevalehe“ e
algkoolide juha

„LASTE RÕ
tas 3 kr., pool
randaastas 75

PIISKOPLIK TOOMKIRIK
Taevaminemispühal, 18. mail 1939. a. kell 7 õht.
KORPI FIDENTIA

vaimulik kontsert

Kaastegevad: *Enna Issajeff-Maripuu* (laul), *Laine Siim* (cello), *Meta Tari* (orel).

KAVA:
1. J. S. BACH. 2. MOZART. 3. REGER 4 FRANCOEUR-TROWELL. 5. MERIKANTO. 6 TOIVO KUULA. 7. TOBIAS. 8. A. KAPP. 9. JÜRME. 10. ARRO.

Sissepääs kavadega.

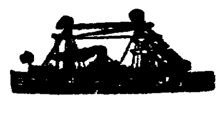

Riiga, Meemeli (Klaipedasse), Malmösse ja Göteborgi

laadib 19. mail s. a.

aurik „IRIS"

Kaubaülesandmisi võtab vastu
Carl F. Gahlnbäck
Vana Viru 11. Tel. 450-30/32.

Suurem valmistööde tagavara võimaldab

hauasammaste

püstitamist nelipühiks.

KIVITÖÖLISTE ARTELL, Tallinn, Kopli 38
Tel. 482-88.

Tellimiste vastuvõtmine ka pühapäevadel ja pühadel.

Märjamaa vallavalitsus annab välja 3. juunil 1939. a. kell 12 Märjamaa vallamajas segavähempakkumisel

Märjamaa uue algkoolimaja ehituse

töövõtja materjalist. Projektiga, töödekirjeldusega ja lepingutingimustega võib tutvuda Märjamaa vallamajas igal tööpäeval kella 9—15. Tagatisraha suurus 10% pakutavast summast. Pakkumisel tuleb esitada kindlustus 7000 kr. suuruses. Vallavalitsus jätab endale õiguse, kui vähempakkumine osutub temale mittevastuvõetavaks, jätta tööd välja andmata.

Märjamaa vallavalitsus.

Vaeküla koolide põllumajapidamine ostab pruugitud

höövelmasina

Pakkumised saata: Vaeküla p.-ag.
Põllumajapidamise valitseja.

Vainopää rannas müüa

suvila

19×9 meet (end. pr. Vimbergi pans.) ühes 1-ha krundiga. Omnibuseühendus Rakverega. Teateid: omanik Seinkivi, Narvas, Haigemaja t. 41, tel. Narva 258 ja pr. Vimbergilt Vainopääl.

Endine Behr'i mõisa

heinamaa

Kadaka tee 4 välja üürida heinategemiseks, tervelt või osadena. Suurus 36 hektaari. Kaubelda tel. 460-59 või pühapäeval, 21. skp., kell 11 hommikul kohapeal.

Soovin osta

kappsae

Kirj. pakk. ühes hinnaga slt. „A. 4354".

VÄLJA ÜÜRIDA
südalinnas väga heal kohal

suured äriruumid

— kauplus ja kontoriruumid 90 m², ja laoruumid 22 m². Kirj. järelepärimised slt. „11/5631".

Pansion Meder

avatud alates 1. juunist.
Elvas, Vene tän. 5, Kochi majas. Oma supelkoht, elekter, telefon. Vene köök (soovi järgi liha- või taimetoit). Kirjad saata: Tartu, Vabriku t. 3—11.

Omaniku haiguse puhul soodsa hinnaga müüa

metallivabrik

Valmistatavad artiklid on hästi minevad kodumaal ja välismaa turgudel. Kapitali on vaja ca Kr. 35.000. Kirjad saata slt. „1/5941".

Iga laps loeb

„Laste Rõõmu"

Pidud

ESTONIA TEATER

Neljapäewal, 18. mail,
kell 8 õhtul
29. korda
alandatud hindadega
„Poola pulmad"
Joſeph Beeri operett 3 waatuſes, eelmänguga.
[illegible] 2 - kuni 20 ſ.

Reedel, 19. mail,
kell 8 õhtul
harilike hindadega
„Püve talus"
Auguſt Kitzbergi külakomöödia 5 waatuſes.
Pääsmed Kr. 1.80—20 ſ.

Laupäewal, 20. mail
kell 8 õhtul
22. korda
alandatud hindadega
„Punane moon"
Ballett 3 waatuſes. Reinhold Glière'i muuſika.
Pääsmed Kr. 2 kuni 20 ſ.

Pühapäewal, 21. mail,
kell 3 p. l.
harilike hindadega
„Fauſt"
ühes „Walpurgi ööga". Ch. Gounod ooper 5 waat.
Pääsmed Kr. 2.80—40 ſ.

Kell 8 õhtul
9. korda
harilike hindadega
„Niskamäe leib"
Hella Wuolijoe näidend. Niskamäe naiſte II oſa 3 waatuſes (4 pildis)
Pääsmed Kr. 1.80 kuni 20 ſ.

Eelteade:
Teiſipäewal, 23. mail
kell 8 õhtul
Läti Riigiooperi ſoliſti
Eduard Mikelsons'i
wõõrusetenduſeks
„Fauſt"
ühes „Walpurgi ööga". Ch. Gounod' ooper 5 waatuſes. Mefiſto oſas Eduard Mikelſons. Harilikud hinnad. Pääsmed Kr. 2.80—40 ſ. Teatri kaſſad awatud — kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-ſt ½9-ni.

EESTI DRAAMA TEATER

Hooaja viimne ringreis Aado Hõimre

15-a. kutſeliſe lawategewuſe tähiſtamiſeks

„Punane aluskuub"

Hermann Boſsdorfi komöödia 5 waatuſes.
Näitejuht — Ruut Tarmo
Lawapilt — Pärn Raudwee

Haanjas, neljap., 18. mail,
Antslas, reedel, 19. mail,
Tſirgulinnas, laup., 20. mail,
Rõngus, pühap., 21. mail,
Tõrwas, teiſip., 23. ſkp.
Walgas, kolmap., 24. ſkp.
Wäike-Maarjas, neljap., 25. ſkp.
Tamſalus, reedel, 26. ſkp.
Järwa-Jaanis, laup., 27. ſkp.
Paides, pühap., 28. ſkp.
Türil, esmasp., 29. ſkp.

Etenduſte algus igal pool kell 8 õhtul.

TÖÖLISTEATER

Neljapäewal, 18. mail,
kell 3 p. l.
8. korda
ainukordſelt üldhindadega
„Itaalia õlgkübar"
E. Labiche'i komöödia 8 waat. 5 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 ſenti.

Neljapäewal, 18. mail,
kell 8 õhtul
4. korda
harilike hindadega
„Ehast koiduni"
Pääsmed 20—125 ſenti

Reedel, 19. mail,
kell 8 õhtul
teatri õpperühma etenduſeks üldhindadega
„Tütarlaps Irene"
R. Wegneri komöödia 3 waat., 5 pildis. Pääsmed 25 ja 50 ſenti.

Laupäewal, 20. mail,
kell 8 õhtul
13. ja wiimaſeid kordi
harilike hindadega
„Kroonu onu"
J. Kunderi näitemäng 3 waatuſes (18 epiſoodis) laulu-, tantſu- ja pillilugudega.
Pääsmed 20—125 ſenti.

Pühapäewal, 21. mail,
kell 3 p. l.
wiimaſt korda
üldhindadega
„Parvepoisid"
T. Paktala rahwatükk 4 waat. O. Merikanto muuſika
Pääsmed 25 ja 50 ſenti.
Kaſſa awatud iga päew kella 12—4 päewal ja 6—½9 õhtul.

EESTI DRAAMA TEATER

Tallinnas hooaja viimsed etendused

Laupäewal, 20. mail,
kell ½8 õhtul
34. korda
„Kuues majakord"
Alfred Gehri näidend 3 waat. (9 p.)
Näitejuht — Leo Kalmet
Lawapilt — V Raudwee

Pühapäewal, 21. mail,
kell ½8 õhtul
35. korda
„Kuues majakord"
Kaſſa awatud alates neljap. 18. ſkp., kella 12—4 p. l. ja 6—8 õhtul.

Helsingi Riiga Stokholmi

korraldab nelipühiks odavahinnalisi ekskursioone

Eesti Turistide Ühing.
Tallinn. Raekojapl. 9.
Tartu, Suurturg 16.
Rakvere, Lai t. 4.
Pärnu Kuurortbüroo.

Üksikasjalised sõidukavad tasuta.

Tööpakkumised

Tublit

teenijat

vaja toiduainetekauplusesse. Tulla Jakobsoni 10—1.

Keeduoskuſega auſat nooremat paſſijat, kes ka laſt armaſtab, waja wäikeſesſe perekonda. Teat. Luiſe 26—8.

Wilunud

teenijat

tarwis linna lähedale tallu tubaſtele töödele. Kaubelda kella 2—4 Sakala tän. 21—8 hoowipealſes majas.

Lapsehoidjat

waja imiku juure. Teatada ſlt. „40/5220".

Wilunud

maalrit

waja Kopli tän. 10—10, tulla kella 10—12.

Müüriseppi

telliskivitööle vaja. Soovitav artell. Kaubelda Söödi tän. 4 (Pelgulinna koolimaja taga).

Krohvitööd

(sise- ja välistööd) ära anda Söödi 6 (Pelgulinna koolimaja taga).

Kingseppi

tarvis meeste õmmledud kestvale tööle. Kopli tän. 39—5, Sitsi juures.

Tarvis kestvale tööle karsket usaldatavat nooremat

lukusepp-treialit,

kes iseseisvalt oskab töötada. Pakk. kirjal slt. „17/5917".

Wilunud

poolijat

käſimaſinale waja. Pärnu mnt. 27—8. Tulla kella 9—11 hommikul.

Õpipoissi

tarwis. Tulla Lühikejalg 6, kübaratööſtuſesſe.

Linna ligidale tallu tarwis korralikku keſkealiſt

tööperemeest

kes on wõimeline iſeſeiſwalt talutöid juhtima, ja kel on waſtaw praktika ja ſoowituſed endiſteſt kohtadeſt. Läbi rääkida 11. Tatari tän. 19—18.

Wajatakſe õppinud

töölisi ja õpilasi

papptarbitööſtusſe. Tulla neljapäewal, 18. mail ja pühapäewal, 21. mail homm. kella 9—12, äripäewil kella 9—6 Lembitu tän. 6—8.

Vajatakse

kohe söögisaali kokka ja köögiteenijat. Müürivahe 36.

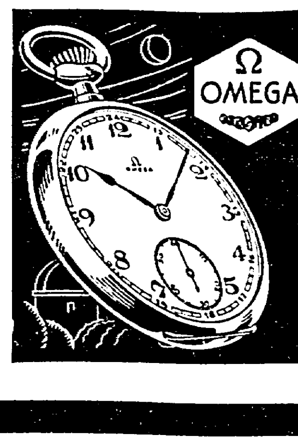

OMEGA

6-dat korda võitja TEDDINGTONIS vahetpidamata alates 1933. aastast.

Rahvusvahelisel kellade võistlusel 1938. a. Teddingtoni tähetornis Inglismaal on OMEGA püsinud esimesel kohal (97,7 punktiga) ja on seega 6-dat korda vahetpidamata võitnud 1933. a. peale. Seega jääb OMEGA maailmarekordi täpsuses ületamatuks, mis on püstitatud 1936. a. 97,8 punktiga, ülesseatud 100 p. teoreetilise maksimumi juures.

Vajatakse maale väiksemasse majapidamisse ausat

teenijat-perenaist

üksiku juure. Igati korralik koht, vähe põldu. Teatada kirjalikult või küsida Vana-Kalamaja 6—10.

Vajan vilunud

kojameest

Tehnika 17—7.

Suurem raadiofäitis wajab wilunud edaſipüüdlikku

lukuseppa

30 a. wanuſeni, aaſta ümber keſtwale tööle. Pakkum. ſlt. „19/5199".

Wajatakſe energiliſt

agenti

maiuſtuſte pakkujaks. Kindel palk + protſendid. Ülesanda kirjalikult ſlt. „18/5198".

Õmbleja wajab

abilist

Jakobſoni 16—7.

Kingseppi

waja parandus- ja rannakingatööle. Prii 12.

Auſaſſe perekonda waja noort waikſet maatütarlaſt, kas kohe wõi juuniku alul. Teat. kirj. ſlt. „26/5886".

Wajatakſe wilunud

juuksurit

kindla kuupalgaga. Samasſe wajatakſe ka laupäewaſt tööliſt. Pärnu mnt. 98—2

Wajatakſe wäikeſesſe perekonda korralikku

teenijat,

kes oleks ühtlaſi ſeltſiks haigeſele tütarlapſele. Suwekuud Kloogal. Palk 15—20 kr. Läbi rääkida kella 4—9 p. l. Roole tän. 2—3.

Tarvis tütarlapsi

kes oſkawad käſitſi tikkida willaſe peale (lilled, ankrud jne.). Tulla Wilmſi 27—5, hoowis.

Töölisperekonda tarvis

perenaiseabilist

suvekuudeks. Võib vanema klassi õpilane olla. Olga tän. 3—7.

Vajatakse

kammijaid

headel tingimustel — alatist ja laupäevast. Kirj. slt. „5/5825".

Vajan maale tallu suuremat

tütarlast

karjaseks. Teatada Oksa 5—6.

Tublit

pagaripoissi

kes tööd oskab teha, tarwis kohe linna ligidale alewikku Kirj. ſlt. „25/5845".

Suwituskohta otſitakſe kohe wõi ſuweks

inglise keele õpetajannat

Pak. ſlt. „26/5846".

Weomaſinale tarwis karſket II l.

autojuhti.

Pääsküla, Pääsküla turbatööſtus.

Tellitud tööle wajan wilunud mees- wõi naiſ-

rätsepatöölist

kes on ſuureline tegema ka naiſtetööd. Töö tüki- wõi tunniwiiſi. Kirj. ſlt. „36/5816".

Keſkmiſe ſuuruſega tallu waja

naisteenijat.

Palk ajakohane. Ilmuda 18. ſkp. kella 12—14 Kuu tän. 7—1 wõi omnibuſe-ootemiſel Weneturul, kella 19—20 (küſida kioſkiſt).

Vaja karsket

metsaveos vilunud autojuhti

Teatada slt. „18/5838".

Wajatakſe keetaoskajat

teenijat.

Ainult ſoowituſtega. Tulla kella 9—2 e. l. Rana 38—6.

Wajatakſe maale

tüdrukut,

kes talutööd tunneb. Kaubelda 19. mail kella 11—3 Willardi 23—13, majahoidja.

Wajatakſe korralikku

majateenijat

wäheldaſſe perekonda Nõmmel, Sie tän. 23, kella 15—20.

Sukatööle tarwis wilunud

kudujat.

Sealſamas tarwis ka poolijat. Kudumiſetööſtus Siiwerſi 3—4.

Majateenijat

tarwis, ſoowitaw maatütarlaps. Endla tän. 42—10.

Vajatakse pagarit

kes on wilunud leiwa- ja ſaiatöös, ja pagaripoiſſi, kes juba tööd tunneb. Kohtla-Järwele, K. Pool'i pagaritööſtusſe.

Puupõranda- ja mullatöömehi

tarwis Tartu mnt. 82—1 hommikul kell 9.

Autoomanikku-osanikku

maaſõitudeks tarwis. Kirj. ſlt. „40/5900".

Köögiteenijat

waja. Kohwik „Marcelle" Raekojaplatſil.

Passijat

kes keeta oskab, tarwis Pärnu mnt. 6—30. Tulla 19. mail kl. 9—10 ja 5—6.

Jäätisemüüjannasid ja poisse

on tarwis. Tulla kella 5—7 Herne tän. 15.

Tööſtusettewõttesſe wajatakſe ſuwekuudeks

ärijuhti-kauba-väljapakkujat

Läbirääkim. tulla kella 5—7 jäätiſetööſtusſe, Herne 15.

Wäike kindel tööſtus wajab

osanikku

Kr. 1000. Kirj. ſlt. „16/5276".

Vajatakse

pealsetegijat

kestvale tööle. Kirjad slt. „37/5937".

Vilunud

kammijat

tarvis alatiseks. Kirjad slt. „12/5952".

Uksiteenija

leiab teeniſtuſt wäikeſes perekonnas. Tulla neljapäewal kuni kl. 11 hommikul, reedel ja laupäewal kella 8 hommikul — 3 p. l. Nõmmele, Hiiu jaam, Kodu t. 1. Proua Sonja Peebus.

Kohe waja

mullatöölist

kes häſti murumättaid lõikab. Kurna wald, Wally talu, 13 km Tallinnaſt.

Tööotsimised

Poolõppinud

tisler

otsib tööd (4 päeva nädalas) Kirj. slt. „4/5944".

Noormees

soovib teenistust maalritööle abiliseks. Kirjad slt. „19/5279".

Vilunud

kostüümi-rätsep

soovib töötuppa tükitööd. Kirjad slt. „13/5953".

Tööstuskoolis käinud karske tööarmastaja noorem

lukusepp

soovib tööle töökotta. Kirj. slt. „6/5826".

Noor wilunud ettekandja palub kohwikusſe wõi ka mujale tööd. Walitſeb katſa keelt. Teat. ſaab Wismari 23—18.

Kutſeõiguslik maaler teeb ſoodſate tingimuſtega kõiki

maalritöid.

Teatada Toom-Kuninga 23—6 wõi Imanta 50—5.

Kaks wilunud ſaarelt ſõitnud

puuseppa

paluwad majawooderdamis- wõi ſiſemiſi töid. Kirj. ſlt. „37/5217".

Dipl. maaler

teeb igaſugu maalritöid ſoodſate hindadega ja häſti. Nõmme, Lehe 3—3 wõi kirj. ſlt. „27/4247".

Karſke remondiwõimeline

II liigi autojuht

(poiſsmees) ſoowib kohta, on wilunud raſkel maſinal. Kirj. ſlt. „26/5206".

31-a. intell. neiu

soovib kohta

üksiku wõi laſtega ohwitſeri majapidamiſesſe. Wõib ärasõiduks, ka pärast pühi. Kirjad ſlt. „4/5224".

Lokkija-praktikant

palub kohta, enne töötanud äris. Kirj. slt. „7/5187".

Sepp-keevitaja

otsib vastavat tööd, võib ka maal olla. Kirjad slt. „22/5922".

Esimene kuupalk

ſellele, kes ſoowitab nüüd wõi edaspidi 33-a. töökanaisterahwa wabrikusſe wõi kuskile kindlamale tööle. Kirjad ſlt. „14/5194".

Wilunud ſiſeſõitnud

hotellitubade-teenija

palub kohta. On energiline ja tööarmaſtaja, nõus ärasõiduks. Kirj. ſlt. „32/5892"

Noor proua, kes valitseb täielikult vene keelt, palub teenistust tööstusse või ärisse müüjannaks. Garantii kuni 250 kr. sularahas. Kirjad slt. „17/5837".

Sulasekohta

otſin maale tallu ſuweks põllutööle, olen wilunud. Kirj. ſlt. „36/5256".

Noor, vilunud ehitus-

puusepp

vajab uue ehituse või remonttööd. Pal. kirjad slt. „39/5819".

Aus 30-a. naisterahvas

otsib tööd

vabrikusse, lattu kraamijaks või kuskile asutusse kööki. Kirjad slt. „37/5817".

Lp. tööandjad!

Palun wõimaldage 31-a. mehele koht tööſtusſe, lattu wõi ükskõik kuhu. Omab raamatupid. ja maſinakirja oskuſe. On nõus igaſugu tööga. Kirj. ſlt. „8/5908".

Wilunud

õmbleja

otſib majja tööd, õmbleb laſtele ja täiskaswanutele. Kana 12—4.

Maaler

wõtab teha majawärwimiſi wäljaspoolt. 65 ſenti ruutmeeter, oma ja ka peremehe materjaliga (katuſte wärwimine, ſiſemine remont). Töö eeſt waſtutus. Teatada kirj. ſlt. „38/5898".

Noor saksa gümn. lõpetanud preili

soovib suveks

vanemate laste juure randa, võimeline ka klaveriõpetust andma. Kirj. slt. „23/5923".

Wanem aus korralik naisterahwas

otsib kohta

wäikeſesſe perekonda wõi üksiku juure perenaiſeks. Kirj. ſlt. „23/5843".

Püksi- ja vestitegija

otsib tööd

kodus töötamiseks. Kirjad slt. „2/4542".

Vilunud mantli- ja kleidi-

õmbleja

soovib töökohta. Kirjad slt. „32/5812".

Karſke 27-a.

II liigi autojuht

ſoowib kohta. Sõitnud ka omaniku maſinal. Kirj. ſlt. „27/5207".

Härrad meistrid

palun püksitööd, teen tellitud tööd ja wõin teha ka laagritööd. Kirj. ſlt. „12/5832".

Puumaja-ehituse

wõi remondi wõtab teha wilunud, ſoowituſtega töömees linnas wõi maal. Kaubelda Oskari 23—1 wõi kirj. ſlt. „13/5193".

Lp. tööandjad!

Palun wõimaldage keſkealiſele naiſele mingiſugune wäikeſepalgaline õppijakoht ükskõik mis alal, on rahul tõigega, tööd ei põlga. Kirj. kuni 22. ſkp. ſlt. „25/5925".

Ühe lapſega abielupaar palub

teenistust

linna wõi maale, tunneb aia- ja põllutööd ja lehmalüpsmiſt. Kirjad ſlt. „38/5818".

Vilunud, riigiteenistuses töötavad

lukusepp ja rauatreial

soovivad õhtupoolikuti vastavat teenistust. Kirjad slt. „2/5942".

Müüakse

Ülimoodsaid lapsevankreid

kuni 15% alandatud hindadega ſoowitab

oma tööſtuſeſt W. Wahenurm, Estonia pst. 13 (hoowimajas).

Häid

jalanõusid

oſtate odawaſti Weneturg 3.

F Link

Wäga ſoodſatel makſutingimuſtel müüakſe uus

4-kordne telliskivimaja ja 2-kordne puumaja

Tallinna paremas rajoonis. Siſſetulekud 14.200 ja 4320 kr. aaſtas. Hind kokkuleppel. Teat. ärip. kella 10—11 ja 5—7 Pärnu m. 8—14.

Parimas rajoonis ſuurem uus

kivimaja

müüa, 12% kinnitus maha arwatud. Wõlga 110.000 kr., wäljam. 150.000 kr. Kirj. ſlt. „24/5724".

Ilus tõldauto

1936. a. mudel,, 10,5 H. P., 5-iſtm., woolujoonel., odawaſti müüa Rana 60—25, kella 1500—2100.

Kõik soliidsed kollektsionäärid teavad, et parimaid

postmarke

odavasti suures valikus on saada
Vene t. 1—9, 2. korral.

Soodsatel maksutingimustel müüakse

ehituskrunte

Tallinnas, Nõmmel, Kosel ja Kloogal. Teatada kella 10—11 ja 5—7 p. l. Tallinnas, Pärnu mnt. 8—14.

Odawaſti müüa täiſtopitud

öökull

Kirj. ſlt. „39/5899".

Kaks häſtihoitud

lapsevankrit

ja fotoaparaat müüa Girgenſoni 15—3, Lille 3—3.

Kadriorus müüa

kaks krunti

à 250 r.-j. Samadel kruntidel aſetſeb puuſt maja, ſiſſetulekuga Kr. 3600 aaſtas. Soow. kirj. ſlt. „36/5896".

Soodſatel tingimuſtel ilma wahekaupleſateta, müüa iluſaid wäljawalitud

hõberebasenahad.

Küſida Kaupmehe t. 15—4, iga päew kella 1—2 ja 7—½8 õhtul.

Ärasõidu puhul juhuslikult müüa

tõldauto

5-iſtmeline „Fiat", tüüp 1500, 1938. a. mudel, ja 6-iſtmeline „Ford", tüüp W. 8, 1938. a. mudel. Näha 18.—20. mail Tartus, Soola tän. 5.

DKW

ſõiduauto müüa. Kirj. ſlt. „18/5278".

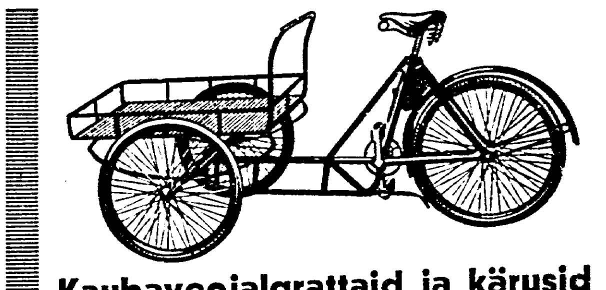

Kaubaveojalgrattaid ja kärusid

ostate soodsasti otse tööstusest. Valmistan ka eritellimisel. Suures valikus välis- ja kodumaa jalgrattaid. Kauplus ja tööstus: Tartu mnt. 42, tel. 311-96. VOLD. LAANBERG.

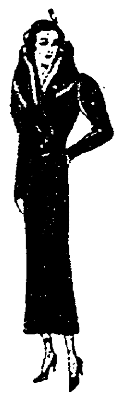

Enne kui ostate kustki mujalt endale

üliriideid,

tulge ja veenduge meie juures uuelt avatud

valmisriieteäris

S. SLOSIN

Pärnu mnt. 27.

Müüa kaks wanemat

mootorratast

hind 120 ja 250 kr., ſõidukorras. Jõe tän. 10—1.

Juuksetööstus

müüa linna ſees kahe oſakonnaga. Kirjad ſlt. „33/5893".

Bosch

klaasipühkijaga

kindel sõit iga ilmaga. Ta on valmistatud tuntud täpsuses ja tugevuses. Ka koormava järjekindla töö juures tema ei lakka töötamast

Ins. Erik Koch
Tallinn, Vene 6.
Tartu, Suurturg 3

Müüa täieſti ſõidukorras

mootorratas

Wabriku tän. 31—14.

Müüa Rahumäel, Wabaduſe pst. moodne kõigi mugawuſtega waruſtatud kahe korteriga

härrastemaja,

krunt 500 r.-j. Kirj. ſlt. „39/5259".

Müüa

moodsad garnituurid ja moodne kušett. Pikk tän. 15—3, teisel korral, telefon 420-61. Sealsamas valmistatakse ka igasugu polstertöid.

Mootorratas

350 ccm, „TWN" odawaſti müüa. Kalewi tän. 40—11, telef. 421-92.

Söögilauad

diiwanid, tualetid ja kuſchetid odawaſti müüa töökojas Liiwalaia 99, ſiſſekäik Laadaplatſi poolt ukſeſt.

Peeglitööstus

Woorimehe 3, telef. 465-91 odawad peeglid, mööblitlaaſid tiſleritele ja kõigile.

Müüa pruugitud kokkupandaw

lapsevanker

Juurewco 7—12.

Krunt müüa

Kiwimäe rajoonis. Lähem. teateid poſtkaſt 67, Nõmme, telef. 518-06.

Müüa pääringud ja

tellingupostid

Pronksi tän. 5—4.

Juhuse tõttu odavasti müüa hea

lapsevanker

kušett, kummut, madratsiga puuvoodi, grammofon, toole. Kirjad slt. „40/5940".

Odavasti müüa täiesti sõidukorras

tõldsõiduauto

Chrysler Näha Leegi 28, Pääskülas.

Maapirne

toiduks ja ſeemneks odawaſti müüa. Teatada kirj. ſlt. „30/5930". wõi Keemia t. 33.

Maja müüa

Nõmmel 2-kordne 4 korteriga. Vesi ja elekter majas. Teateid saab neljap. kella 10—12 telefonil 520-74.

Soodsate hindadega ostate ja tellite

mööblit

mööbliärist

Pikkjalg 6

telef. 464-85.

Laos valmis suures valikus polstermööblit, mahagoni- ja tammepuust magamistube.

Müüa odawaſti kaks meeſter. jalgrataſt, üks uus teine wana Leitner, ja hagijas. Tondi tän. 41—11.

Maja

müüa Pääskülas. Soow. kirj. ſlt. „20/5880".

Noor maa-

lehm

müüa. Luite tän. 36.

Maja müüa

Nõmme-Pääskülas Tuliku 3 või Toome puiesteel 60. 5 korterit, täielise veevarustusega ja elektriga. Aastatulu 10%. Sealsamas ka KORTER — 3 tuba ja köök — välja üürida. Agente palun mitte tülitada.

Juhuslikult müüa pehme poleeritud

saalimööbel

(12 asja). Näha kella 10—14 Valgevase tän. 8—7.

Müüa pruugitud lihtne

puhvet

pikkus 235 ſm, laius 70 ſm, kõrgus 110 ſm. Kohane ainelauaks. Hind Kr. 30. Näha äripäewiti kl. 9—4 W. Poſti tän. 11.

Müüa wäikeſi

kartuleid

Kotſebue 16-a, hoowis.

Müüa pruugitud, sõidukorras

tõldautod:

Chevrolet	Kr. 650.—
Graham	Kr. 1.100.—
Buick	Kr. 1.250.—
Plymouth	Kr. 700.—
Ford, 4-tsil. (lahtine)	Kr. 700.—

A.-S. MOBILE

Tallinn, Pärnu mnt. 21.
Tel. 417-50.

Müüa täiesti sõidukorras

veoauto

(Ameerika firma). Teat. ja näha saab Müürivahe 2—9, Majaomanike panga majahoidjalt.

Ehituskrunt

müüa Nõmmel, Pärna 18 (Waldeku omnib.-peat.) Teat. Rahumägi, Pikk 28, II korral.

Odavasti müüa

nelja rattaga lapſe ſportwanker, magamiskuſchett, kummut, diiwan ja riietekapp. W. Kalamaja 13—9 näha kella 10—5.

Tööſtuſe lõpetamiſe puhul müüa

diivaneid

45 kr. alates ja tammepuuſt toole. Liiwalaia 33.

„Päewalehe" tellimisi

wõtab wastu iga postiasutus

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

Rahutaktikaſt ſõjahäires

Kas on võimalik erapooletute koostöö?

K. R. Pusta

Ei ole praegu ühtki riiki, ſuurt ega wäikeſt, kes ei tunneks end otſeſelt wõi kaudſelt ohuſtatuna ſõjaſt. Ainult, et kuna wäikeſed waikiwad, ſiis kõnelewad nende eeſt ſuured, ja ſageli rohkem, kui ſee oleks kaſulik wäikeſtele.

Üks ſuurtööstuſe direktoreid ütles mõne nädala eeſt, ta kahelnud kaua, kas makſab otſida ärilühenduſt Balti riikidega, kuna ju neid peetawat otſemalt ohuſtatuks ühe wõi teiſe ſuurriigi ekſpanſiooni rünnakuſt. Nüüd aga näiwat, et ſelline ebamäärane ſeiſukord wõiwat weel õige kaua kesta, ning lõpuks peab ju midagi ette wõtma, kuigi ſelles oleks riski…

On palju ettewõtteid, kes ootaſid riigikantsler Hitleri kõnet 28. aprillil, ſiis Poola wäliſminiſtri deklaratſiooni 5. mail ja edaſi Muſſolini kõnet 14. mail. Kuna aga iga ſuurkõne kutſub wälja teiſe ſuurkõne, iga nõupidamine ühe „telje" otſas prowotſeerib wastukäigu teiſes leeris, ſiis on küll õigem talitada tolle direktori eeskujul ning tegutſeda niipalju, kui ſeda lubab kehtiw olukord. Pariiſi linnapea Le Provoſt de Launay pöördus linna rahwa poole üleskutſega, et ta ei laſeks end heidutada ſõjajuttudeſt ega halwaks tagaſihoidlikkuſega ostudes ja tellimistes tööstuſt ja kaubanduſt. Need kes praegu raha wälja annawad, aitawad kaaſa riigikaitſeks, kinnitab linnapea. See wäide polegi nii paradokſaalne, ſeſt praegune maskeeritud ſõda nõuab, nagu pärisſõda, aina uuſi erakorraliſi kuluſid, ja kuſt wõtta makſuſid, kui raha peidetakſe ſukaſääre?

Üks prantſuſe publitſiste, Max Hermant, ſeletas, et tegelikult on endiste maailmaſõja wõitjate ning wõidetute wahel uus ſõda käimas juba 7. märtſiſt 1936, mil Hitler okupeeris Reinimaa. Selleſt päewaſt peale tekkis Maginot' kindlustuste liini wastu ſakſa Siegfried'i liin. Maa=alustes kindlustustes istuwad mõlemal pool lahinguwalmis ſõjawäed, warustatud kõige tarwiliſe moonaga aastatepikkuſeks ſõjaks. Just nagu maailmaſõjas istuti kaewikutes neli aastat ja peeti aegajalt hiigla=lahinguid, mis muutſid weidi wastaspoolte poſitſioone. Austria ja Tſchehhoſlowakkia wallutamiſed olid ſõjaliſed operatſioonid, kuna ſelleks pandi liikwele Sakſa ſõjaliſed jõud. Ka Hiſpaania koduſõda, kõnelemata weel Albaania annekteerimiſeſt, on waid epiſoodid uueſt Euroopa ſõjaſt, mis käib juba kolm aastat ja mida peetakſe weidi teiſiti kui 1914—1918, — ilma ſõjakuulutuſeta, jatkates walitſusjuhtide konwerentſe, diplomaatiliſt läbikäimiſt, kaubanduslikke läbirääkimiſi ning turistide wahetuſt. Niiſama kui Hiina ja Jaapani wahel pole juriidiliſelt weel olemas ſõda, on waid „konfliktid" ja „wahejuhtumid", nagu kinnitawad jaapanlaſed! Riigijuhtide deklaratſioonides kõneldakſe aina rahuſt, ent kuna „dünaamiliſel" poolel kõlawad need rahudeklaratſioonid üha rohkem allaandmiſe tingimustena, ſoowitab wastupanija „ſtaatiline" pool läbirääkimiſi — eeltingimusteta.

Wäejuhid, kuigi nad ei löö lahinguid, teewad oma ettewalmistuſi ja ſeanguid, nagu oleks homme otſustaw lööming. Wana=aja Hiina ſõdades wõitſid need kindralid, kelle ſõduritel olid jubedamad ſõjamaskid ja kes ſuutſid teha õudſemat ſõjakära. Nüüd kollitatakſe wastaſt oma ſõjamaſinate arwuga ja kiiruſega, hirmutatakſe tſiwiilelanikke juttudega gaaſi= ja batſilluste=pommideſt. Müncheni konwerentſil, möödunud aasta ſeptembris, wõideti Kagu=Euroopa wereta lahing ſelliſe hiina=ſõja wõttega. Briti peaminiſter Chamberlain uskus ſiis, et ſeiſukord on klaaritud tükiks ajaks. Ent konfliktid ei lõppenud ſellega, ühele ära antud poſitſioonile nõuti kohe teiſi juure. Maailmaſõja alul awaldaſid niihäſti keſkriigid kui entente=riigid oma ſõja „eesmärgid". Need küll muutuſid ſõja kestes: kaotaja pool loomulikult taandus oma nõudmisteſt, wõitjad ſuurendaſid neid, iſegi wastu enda ootuſi, kuna tekkiſid ſuure uued fenomeenid, riigid nagu Jugoſlaawia, Tſchehhoſlowakkia ja Balti riigid, kelleſt ſõja eſimestel aastatel juttugi polnud — ei kõneldud ju iſegi Poolaſt!

Samuti muutuwad tänapäewa maskeeritud ſõjas järjeſt ſelle eesmärgid. Rahwuswaheline õigus on kuulutatud „Machtfrage'ks", allakirjutatud kokkulepped on waid waherahu aktid, mis kehtiwad ſenikaua, kui nõudja pool on kogunud jõudu uueks rünnakuks. Muidugi on neilgi hädalepetel oma wäärtus, kaswõi ſelleks, et olekſid aktid korras ſel päewal, kui pannakſe jälle kehtima mingiſugune õigus…

Kui wõrdleme möödunud ſeptembrikuu ſündmuſi käesolewa aja ſõjaliste ettewalmistustega, ſiis peame nentima, et neid ettewalmistuſi peagu ei näe ega kuule. Muidugi on ſilmatorkaw, et keſet õitſewat kewadet kaewetakſe Boulogne'i metſas ja Eiffeli torni all kaitſekeldreid, et Concorde'i platſile kuhjuwad liiwakünkad, et elanikele jagatakſe gaaſimaske ning majade ustel on kuulutuſed, kuhu maakonda peab iga linnajao elanik ewakueeruma ſuure häire puhul. Ent mobiliſeeritud meesmasſe ei näe enam Pariiſis, nagu nägime neid ſeptembris, ja ſelleſt ei kõnelda enam. Sõjawägi on Prantſusmaal ikka olnud „ſuur waikija", nüüd waikib ka rahwas.

Selle wastu on äkki wäga jutukaks läinud diplomaatia. Nimelt demokraatlikes riikides. Aratab ju üldiſt tähelepanu ſee wiis, kuidas peetakſe läbirääkimiſi Inglismaa, Nõuk. Wene ning teiste riikide wahel. Läbirääkimiſed kestawad nädalaid, ja ennekui näiteks Ingliſe walitſuſe ettepaneku tekſt on teatatud ametlikult Moſkwale, wõi ümberpöördult, kommenteeritakſe ſeda lehtedes, ning tehakſe ennustuſi teiſe poole arwatawa wastuſe ſiſu kohta. Aruſaadawalt jälgiwad ſelle poleemika=diplomaatia käikuſid wastasleeri teljeriigid. Ja ometi on meil tegu „ſalakawala Albioni" ning Prantſusmaa kogenud „Carrière'iga", kellel on kindlad traditſioonid, nendeſt tähtſamaid — diskreetſus. Milleſt ſiis nii ſuur awameelſus?

Awaliku arwamiſe ühe oſa poolt ongi tõstetud üles küſimus, et kui totaalſete ja demokraatlike riikide wahel on ületamatu wahe eesmärkides, kas ſiis ei peaks demokraatia oma eesmärkide taotlemiſeks kaſutama diktatuurriikide meetodit, ſee on piirama liigſuurt ſõnawabaduſt? Ent kuna prantſuſe preſs järgib meeleldi walitſuſe näpunäiteid ja täidab peaminiſter Daladier' uuſimaid dekreete kõiges mis puutub ſõjawäesſe, ſiis on ſellewastu kõik peagu ühel arwamiſel, et Prantſusmaal, kes pühitſeb tänawu liberalismi ajastu ſajawiiekümnendat juubeliaastat, ei wõi olla juttu „juhitud" awalikuſt arwamiſeſt. „Ei ole olemas riigitõde, mis wabastaks indiwiidi mõtlemaſt omaenda kaudu ning enda eeſt", kirjutab „Le Temps". Ja endine peaminiſter Flandin, parempoolſeid rühmajuhte kambris, deklareeris paari päewa eeſt oma kõnes: „Prantſusmaa tõſiſed wabariiklaſed peawad kuulutama, et wabaduſe kaitſe maailmas ei pääſe wõidule, kui, ſamal ajal, loobutakſe iſiku wabaduſteſt ning nende konkreetſeſt wäljenduſeſt — parlamentlikuſt reſhiimiſt. Wabaduſt tuleb kaitsta ühel hoobil ſees= ja wäljaspool." On wiſt ülearune liſandada pahempoolſete arwamuſi…

Tõſiaſi on, et rahwusrinne on ſaawutatud niihäſti Inglismaal, Prantſusmaal kui ka teistes demokraatlikes maades waba diskusſiooni teel. Et wiia läbi ſelliſt murrangut ingliſe awalikus arwamiſes, nagu üldwäeteenistuſe kohustus ja liit Nõukogude Wenega, ſelleks peab „mees tänawalt" ewolueeruma teadlikult päewpäewalt, nagu ewolueerub elatanud peaminiſter Chamberlain iſe. Praeguſeſt peiteſõjaſt loeme igapäew wäerinde teateid, nagu pärisſõjaski. Ainult, et ſtaabid waikiwad ja kommünikeeſid kirjutawad diplomaadid ning ajalehemehed. Wabad kodanikud, kes kannawad rasket makſukoormat ja peawad iga ſilmapilk walmis olema ohwerdama oma elu, peawad teadma, et kõik, mis tehakſe nende nimel, on paratamatu ja et ſeda ei ſaa ümber teha: „What is done cant be undone". Ainult ſiis wõiwad täituda ka lubaduſed, mida demokraatlikud ſuurriigid on praegu walmis andma nende julgeolekus ohuſtatud wäikerahwastele.

Muide, erapooletud wäikeriigid on nüüd üldiſe tähelepanu objektiks. Et nad kellelegi kallale ei tungi, on endaſtmõistetaw. Kuna nad aga ka kallaletungile wastu panna tahawad, ſiis on loomulik, et küſitakſe, kuidas nad ſeda mõtlewad teha? Üksikult pole ometi keegi neiſt ſuuteline end lõpuni kaitsma. Peab olema wähemalt üks naaber, kes tõttab appi, kui teiſe talu rüüstatakſe. Kuipalju on truu naabrimehe tunnet Läänemereriikide wahel? Nüüd kõneldakſe ſuurriikide deklaratſioonides kord ſkandinaawlasteſt ja „baltlasteſt" koos, teinekord lahus. Kas tuleb ſee ſelleſt, et Läänemererahwad iſe kujutawad oma rahu ja wabaduſt lahus, üks ühel, teine teiſpool kaldal? Igaüks neiſt üksikult, ja ſkandinaawlaſed üheskoos, on teatanud, et tahawad kallaletungile wastu panna. Aga, wõib=olla, ſuudakſid nad Läänemere rahu ſäilitamiſeks teha midagi tõhuſamat, kui nad oma rahu, erapooletuſe ning iſeſeiswuſe tahet wäljendakſid kord üheskoos? Miks on nende riikide rahwaeſinduſte, parlamentide ühiſed nõupidamiſed wõimalikud, ja mitte ka walitſuste?

Pariiſis, 12. mail.

Taevaminemise mäele

Matkamälestusi käikudest Püha Maa pühadele kohtadele

Surnute org

Sõitkem Õlimäele, Keetsemane aeda ja sinna, kust Tema olevat läinud taeva.

Jeruusalemast väljume Damaskuse värava kaudu. See on kauneim Pühas linnas, hästi säilinud on ta maalilised ja vihased tornihammastikud tänapäevani — laotud üles vägevatest kaljupankadest, nagu tsükloopide töö. Ta läheduses on lugematu arv maailma kõigi ristiususortide misjoniasutusi, residentse, varjupaiku, haiglaid, kloostreid. Välgatab mööda abessiinlaste sinisekirju hoone, katoliiklik nunnadeklooster õlipuust nikerdatud hiigelsuure krutsifiksiga väraval. Varjulisi plataane, tõsiseid küpresse, hõbetavaid õlipuid Siis vähem meeldiv perifeeria oma tolmu, närususe ja lõhnadega — ja juba kõrvetab kõrvepäike, auto aknast hingab põrgulikku lõõska.

Miks ei peakski lõõsk siin olema põrgulik? Sest läbime ju parajasti Viimsepäeva-orgu või Surnute-orgu.

Ametlikult ja piibliliselt kutsutakse toda küll Kidroni oruks. Aga see ei tähenda midagi Sest selle siinse maa pärisperemehed — araablased ja juudid — mõlemad usuvad, et kui ükskord saabub too lootustelage päev, millal tullakse kohut mõistma kõigi elavate ja surnute peale, siis soorituvat see kassatsioonitu toiming just siin. Siin Kidroni lõhestikukõleduses, mis asetseb Püha linna ja Õlimäe vahel ning jääb meist praegu paremale Org on nii sügav, et tee teeb tiiru ümber tema, riivates teda ainult otsalt Ning oma kõleduselt ja lootusetuselt, ühtlasi aga ka kulissidelt on ta tolleks otsustavaks istungiks küllaltki sobiv: ühelt kaldalt paistavad Siioni kullatud kuplid — rõõmuks õigetele ja kibedaks kahetsuseks süüdlastele. Teisal aga asetseb Õlimägi, kust on kord juba mindud taeva.

Orus eneses aga kubiseb haudadest. Lõhestik on juba tuhandete aastate kestes olnud eelistatuimaks kalmistuks nii juutidele kui ka muhameedlastele. Seda konstateerides taban end riivatult küsimuselt: millise tagamõttega on eelistatud omaste põrmule just seda Viimse kohtu orgu? Kas selleks, et kadunukestel kord poleks mingit teevaeva kohtusse ilmumisel või siis selleks, et nad kohe samal hetkel, kui hauad avanevad, leiaksid end silm silma vastu oma hammastekiristusliku saatusega?...

Prohvetite ja muude piiblikuulsuste haudu mäekülgedel. Ning nende hulgas paelub pilku omaaegse „rahvaliigutaja" Absalomi oma, mis on küll tühi, kuna Absalomi põrm pärast seda, kui ta putš oli ebaõnnestunud ning ta ise langenud ohvriks oma pikale frisuurile, oli visatud auku hoopis kuskil mujal. Aga selle toreda hauasamba on ta lasknud ehitada juba oma elupäevil, kui tal veel polnud aimugi oma saatusest. Mausoleumi ümbritseb kivikuhi — sest usklikud juudid, kes peavad rohkem lugu laste sõnakuulelikkusest kui noore generatsiooni mässulisest esiletungist, veel tänapäevalgi möödudes viskavad sinna kivi, et väljendada põlgust kaunijuukselisele aga sõnakuulmatule Taavetipojale.

Milliselt sügav on küll selle rahva vihkamine ja traditsioon! Ning sellist rahvast tahavad mõned „tasalülitada" olematuks...

Õlimäe veergudel

„Aga tema viis neid välja Petaaniast saadik ja tõstis oma käed üles ja õnnistas neid.

Ja see sündis, kui ta neid õnnistas, lahkus tema neist ära ja teda võeti üles taeva."

See ongi kõik, mida Luukas ütleb Kristuse taevaminemisest ja selle sündmuse kohast. Lähemat muud midagi. Markus on selles suhtes veel sõnakehvem, üteldes vaid: „Kui tema sai nendega rääkinud, võeti teda üles taeva". Apostlite Tegudes mainitakse siiski veel üksikasju: „Ja kui ta seda sai ütelnud, tõsteti teda nende nähes üles ja pilve võttis teda üles nende silma eest ära. Siis läksid nemad tagasi Jeruusalemma sealt mäelt, mis Õlimäeks hüütakse, mis Jeruusalemma ligi ühe hingamisepäeva teekonna maad oli."

Apostlite Teod on kirjutatud küll juba mitte Kristuse enese kaaslaste poolt, kuid selles piiritletakse taevaminemise kohta kõige lähemalt. Luuka „Petaaniast saadik" asemel on siin mainitud juba Õlimäge ennast. Ainult ma ei saa aru, kuidas seda teed siit, kilomeetri või maksimum kaht, saab käia terve hingamisepäeva? Kas seepärast selle koha kindlaksmääramises siiski midagi ei lonka?

Autotee Õlimäe ja Keetsemane aia juures teeb tiire ja kääre, et kuidagi jõuda „üles Petaania poole". Oleme Õlimäe veerul, paigal, kust Tema nii mitu korda on silmitsenud Jeruusalemma ja kogu Juuda mägestiku osalt kodust, osalt karmi eemaletõukavat kaunidust ja nutnudki Siioni tütarde pärast. Ja kui oleme ülal, kui oleme juba jõudnud palvetadagi paigal, kus olevat Temagi palunud inimese raskeima palve: „Isa, kui sina tahaksid selle karika minust ära võtta! Ometigi ärgu sündigu minu, vaid sinu tahtmine..." — üks lihtne mesilane, just nagu kodukoplis Eestis, lendles seal õielt õiele — kui oled näinud kaljunukka, kuhu Tema põlv olevat puutunud, ning kohti, kus maganud Ta laisad jüngrid, siis läheme ikka kõrgemale ja kõrgemale mööda kaljudega palistatud kõnniteid ning rahaahnete mälestuskirikute vahelt, siis jõuamegi lõpuks Taevaminemise kiriku juure.

Puid on siin mäeveerul ja harja lähedalgi — sirgeid ja tõsiseid küpresse, igivanu õlipuid, akaatsiaid, oleandreid ja üleni veripunastes õites väänkasve ronimas mööda kaljusid. Aga ometi jätab mäeveer kõleda mulje — rohelist on siiski liig vähe, puid harvalt, ainult siin-seal aias. Ning koledavõitu on ka siinse pühapaiga hoidjate — iga usu vaimulike ja munkade hingeelugi: nad kadetsevad üksteist — katoliiklane seletab, et õigeusklike seletused pühade paikade asendi suhtes olevat väärad, neil aga õiged. Ja greeklane seletab sedasama katoliiklaste kohta Ning igaühel on sooviks vaid, et tuleksid just tema „Kristuse kaljut" vaatama ning maksaksid selle eest.

Kristuse jalajälg

Siin, peagu mäeharjal, tolmuse ja kivise jalg
lõpus, mitte just väga koristatud ümbruses on vä
kivine kuplitaoline kabel, õigemini mingisugune mä
tusehitus. Jahedavõitu (muidugi ainult siinse maa k
mustega võrreldes!) tuulekest hingab põhja poolt,
Liibanoni lumetippude lähimailt, aga päike kõrve
siiski terashallist taevast ega ole seal märgata ku
äärelgi mõnd pilvepurjekese ribakest — ja ometi
ju olema tulnud siia päris suur pilv ja võtnud Te
nende juurest üles.

Kabel asetsevat kohal, kus Ta neid õnnistas ja k
Ta siis taevasse tõusis. Ning mitte just väga vääri
kabeliruumis asetseb kaljupank, kuhu viimast korda
puudutanud Ta äraseletatud ihu jalg. Selle puudut
jälge tohib ka vaadata — püha jalatald on jä
nud kaljusse jälje...

Selliseid „jalajälgi" ja veel selgemaid mäletan ko
talu vainukividelt kümneid. Ühel, mäletan, võib i
selgesti lugeda viie varba puudutust Aga ma p
kuulnud, et neilt kodukividelt keegi oleks siirdunud t
vasse või seda püüdnudki.

Siit sellelt aga on mindud Ning et seda jalajä
näha, tuli obligatoorselt sisseminekumaksuks osta o
vaid postkaarte ning need tasuda kindlakursilise ob
sega. Ma ei või ütelda, et see jalajälg seetõttu j
mu silmis oleks kindlamini identifitseeritud, nagu ül
taevamineku koht „Petaania pool".

Siis veel veidi mäkketõusu — ja võime ron
üles Jeruusalema ja ümbruskonna kõrgeimasse to
mis kuulub venelaste naiskloostrile ja valitseb kogu
mäge. Ta kõrguse meetritearv on mul ununenud,
mitte see vaade, mis sealt avaneb. Ning siin üllal m
nub sulle järsku, et Temagi taevasse tõustes nägi
just sama maastikupilti, mis sinagi praegu.

Eemalt lõunast paistab Kristuse kaunis ja kod
sünnilinn Petlem oma rahulike õlipuuaedadega.
Kidroni surnuteorg, selle tagaseinal Moria oma kup
ja templitega. Taaveti linn kogu oma unustamatus pa
raamas. Paremal Skopuse roheline hari, tagapool ro
lisi oaasisarnaseid salusid. Taga aga, idas — ton
Moabi mägede sein, Surnumere surnud sügavsinine pi
Jordani hõberiba ja rohelised palistused — hiigelsüga
nagu kuumuses värisev haud — võpatama sundiv o
valjujoonelises selguses ja tõukavuses. Kui siis pi
sihid jälle teisale, üle Jeruusalema kaugemale, siis ni
veel ka Vahemere sinist selga.. Iga koht, mida
silmad, kannab piiblilist nime, iga mäekuru külake
seotud mõne piiblisündmusega.

Jeruusalem ja Õlimägi ju asetsevadki umbes ke
Püha Maad. Tabad end mõttelt, et just siit sobi
tõusta taevasse, et lahkudes veel heita viimase pil
tollele kurjale verd himustavale ja verdjooksvale, om
nii armastatud maale.

Eevalt Viskel

Dr. G. Ränk adjunktprofessoriks

Tartu, 17. 5. Tartu ülikooli nõukogu teisipäevaõhtusel koosolekul valiti filosoofiateaduskonna ettepanekul etnograafia adjunktprofessoriks dr. phil. Gustav **Ränk**, kes praegu tegutseb E. R. Muuseumi rahvateadusliku osakonna abijuhatajana ning luges seni etnograafia õppetoolil ülesandel.

Etnograafia professuur oli vakantne juba pikemat aega.

Mag. E. Perandi doktoripromotsioon

Tartu, 17. 5. Õigusteaduskonna kogu korralduſel kaitſeb laupäewal oma doktori=wäitekirja ülikooli ſekretär mag. A. Perandi. Teemaks on: „Üldmenetluſi tſiwiilasjus Eestimaa ülemmaakohtus Rootſi ajal". Ametlikeks oponendeks on profesſorid J. Uluots, E. Ein ja L. Leesment.

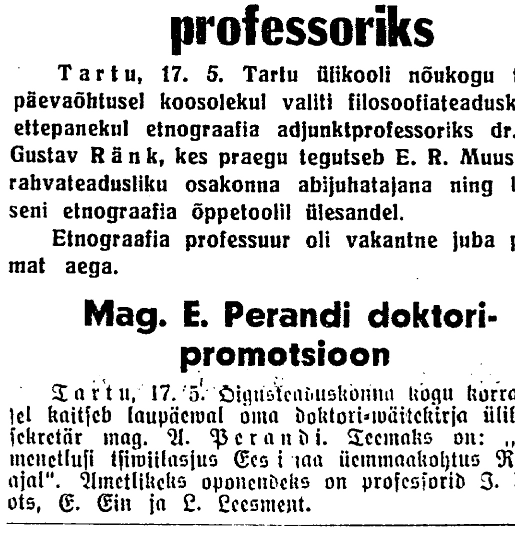

Viini muusikavõistlused jäävad pidamata

Nagu Tallinna Konservatooriumile Viinist tea
takse, jäävad sealsed rahvusvahelised noorte he
kunstnikkude võistlused, mis tavaliselt juba mit
aasta jooksul seal Viini Muusika- ja Lavakunsti Ak
deemia poolt korraldati, tänavu suvel pidamat
Põhjust pole nimetatud. Eestist on sellest võistl
sest alati osa võetud ja tagajärgedega: mitmed no
red Eesti helikunstnikud on toonud sealt tunnustu
kuna möödunud suvel bariton Tiit Kuusik võitis es
mese auhinna. Ka tänavu kavatsesid sellest mõne
meie lauljad osa võtta. See peab nüüd ära jääma.

Määramisi tuletõrjes ja politseis

Siseministri käskkirjaga määrati Tartu tuletõr
brigaadi pealiku abiks senine majanduspealik Ka
Reinhold ja Järva tuletõrje brigaadi pealiku abil
Jaan **Maidre**.

Elukoha muutmise puhul vabastati omal palv
Narva tuletõrje brigaadi pealiku kohalt Mihkel Sa
ri, kes määrati tuletõrjekooli pealiku k. t. Narv
tuletõrje brigaadi pealiku kohustused pandi esial
selt abile Richard **Lepikule**.

Omal palvel vabastati Petseri tuletõrje brigaa
pealiku abi kohalt Aleksander **Jäger**. Tema as
mele määrati Vassili **Poljakov**.

Samuti siseministri käskkirjaga toimusid ümbe
paigutused politseis. Kuressaare jsk. politseikomissa
sekretär F. **Orb** määrati Viru-Järva prefekti sekr
täriks ja ins. J. P. Lindvers politseitalituse kodanlik
õhukaitse ning tuletõrje osakonda laboratooriu
juhatajaks.

Riiklik viljafond Soomes

Soome president on otsustanud esitada edus
kunnale eelnõu 15-miljonilise krediidi määramisel
riikliku viljalao fondi suurendamiseks. Eelnõu põh
jenduses seletatakse, et kuna rahvusvahelise pine
vuse pärast püsib endiselt võimalus, et vilja sisse
vedu võib pikemaks ajaks katkeda, siis tuleb jat
kata viljatagavarade muretsemist. Suuremate ostud
sooritamine hõlbustaks ühtlasi ka põllumeeste
seisukorda.

Robert-Ames Bennett

TÜTARLAPS MÄGISMAALT

8

„Juſt nimelt," katkestas jälle arſt. „Tingimuſed ei ſaagi paremad olla. Kahjuks arwestab härra Wynn rohkem preili Eltoni ſoowe. Nad on kihlatud."

„Ta peaks jumaldama ſeda daami," ütles Sunnie wäikeſe näokeſe ſärades. „Ta on iluſaim tütarlaps, keda ma kunagi olen näinud."

Arsti nägu tumenes. „Jah. Suur partii — mõlemad rikkad. Kui poiſs ei kaota —"

Kui rääkija piluli ſilmad märkaſid tüdruku waadet, kadus kokkuſurutud huultelt küüniline naeratus, muutudes tõſiduſeks.

„Teie kahtlemata märkaſite härra Wynni närwiliſt ärritatawuſt. Temaga on lugu halwem kui ta iſe teab. Ta ſai möödunud aastal jalgpalliga peaſt põrutada. Haiguſe ſümptoomid laſewad oletada, et teatawad ajurakud on haigestunud."

„Ah, doktor, ta näib nii terwe."

„Pſühhopaatiliſtel juhtudel on ſee ſageli halwim ſümptoom. Ta rawimiſeks oleks üksildus eriti tähtis. Kui teie ſuwila on wastuwõetaw preili Eltonile —"

„Ma teen kõik, et ſee oleks!" hüüdis mäestikutüdruk wahele.

Renard hüppas isteruumiſt wälja ja läks juhikohale.

„Hüpake ſiſſe," korraldas ta, „ſee tähendab, kui te ei pea ſeda liiga ſuureks riskeerimiſeks."

„Kawatſeſin iſe autot üles wiia," wastas Sunnie.

Tütarlaps ſulges tagumiſe ukſe ja istus eſimeſele istmele juhi kõrwale. Mees waatas alla ning lõbustas end tüdruku wäikeſiſt iſeteadwaiſt ſaabasteſt, mis ei ulatunud auto põrandani.

„Olekſite piſut wäikeſtwõitu juht nii ſuurele autole, pean ütlema."

„Jah, kuid mõtelge Napoleonile," ſoowitas tüdruk tõſiſelt.

„See on tõſi," wastas mees. „Mõnd inimeſt tuleb mõõta lõunaſt üleſpoole. Tehke, mis ſuudate, et hoida mu ſõpru teie ſuwilas."

Kuigi piſut kohkunud tooniſt, millega ſee ettepanek tehti, noogutas Sunnie energiliſelt nõuſoleku märgiks. Mees käiwitas auto, mis käändus ümber kurwi waid wäikeſe ebakõlaga hääles. Silla juures peatas Renard ſõiduki, et järele waadata, kas wälimine pikk palk on küllalt tugew.

„Iſake ehitas oma ſillad alati ettewaatuſe mõttes küllalt laiad," tähendas Sunnie. „Muidugi ei wõi ma ſoowida, et teie olekſite ſelleſt teadlik. Wõib=olla lähekſite jala üle ſilla, ma iſe juhin auto üle."

„Ei, tänan," wastas mees. „Ma ei luba teil üksi ſõita. Hüpake maha, kui ſoowite."

Tüdruk istus rahulikult edaſi, ſilmades ſäras awameelne poolehoiuawaldus.

„Teiſt ſaaks kindlasti tore laagrikaaslane. Iſake ütles alati, et kui kellelgi on julguſt ja tõſiſelt head närwid, ſiis on ta ka otſekohene ning tagaſihoidlik."

Renardi laup tõmbus kortſu ja huuled õhukeſeks. Ta pikad, peeneſõrmeliſed käed haaraſid tugewasti kinni tüüriratta. Auto ſõitis tugewasti rappudes üle wäriſewa puuſilla. Juſt kuristiku ja ſelle põhjas woolawa wahutawa kärestiku kohal waatas mees oma wäikeſele kaaslaſele otſa, kes istus tumedalt hõõguwate palgetega.

„See tõendab, et teie arwamine minuſt on ekslik," ütles mees.

„Olekſin ma tõesti julge, olekſin läinud jala üle ſilla ja laſknud teil tulla autoga. Julgus pole ſoowitus, kui ſellega pannakſe kaalule tuhandete tulewane heakäekäik."

„Teie arwate, et arſt ei tohi riskida oma eluga."

„Mul pole õiguſt riskida," wastas ta endamiſi laitwalt. „Laſta ſeda hullu poiſſi peagu kihutada kaljult alla — lubada tal ſeista mu teel — takistada mu tulewikku — mu tööd!"

„Ah, ma mõtleſin, et olete ſõbrad," ſegas Sunnie wahele, et paremini aru ſaada mehe endamiſi pomiſetud ſõnade ja raskemeelſe waate tähenduſeſt.

„Sõbrad?" kordas Renard, olles ſilmnähtawalt nii wallatud omaeneſe mõtteſt, et oli ainult pooleldi teadlik tütarlapſe wiibimiſeſt ta kõrwal. „See ongi ſee õnnetus. Ta on mu ſõber ja — patſient. Kuid ſee ei tohi mulle takistuſeks olla. Ma ei tee ſeda eneſe päraſt."

Sunnie ootas ſeletuſt ſellele ootamatule tunnetepuhangule. Mehe ſuu oli jälle kitſas ja otſustaw. Tütarlaps järeldas, et arſt oli rääkinud ſuure ſiſemiſe pinge all, kawatſemata olla uſaldaw.

3. peatükk

„Parimate kawatſustega"

Jõudnud üle ſilla, Renard laskis autol ſõita pika mäekülje paar wiimaſt miili otſe wihastawa aegluſega. Maſinaſt paiskus wahete=wahel tuld ja ſuitſu, mis rääkis ülemääraſeſt õliſt ja gaſoliiniſt mootoris. Kas ſee oli põhjuſeks auto põriſemiſele ja aegluſele wõi juhtus wiimane juhi oskamatuſeſt, ſelleſt ei ſaanud Sunnie aru.

Oli wõimalik, et juhtimisſeadeldiſes wõi õlitorustikus oli mõni nähtamatu wiga, mis wõis end iga hetk tunda anda ja koguni paiſata auto teelt kõrwale. Paljudes kohtades oli mäekülg wäga järſk. Sunnie Leal polnud enam põrmugi wahwa. Ukſt enda kõrwal hoidis ta pärani lahti.

Kuid ſuur auto pööras õnnelikult ümber wiimſe järſu kurwi ja oldigi ülal looduslikku tasandiku ſerwal. Renard waatas üle õli= ja gaſoliini=tagawarad ja pani peale kiirema käigu. Mootoripõrin jäi waikſeks ja auto tormas edaſi, ruumika, tahumata palkideſt maja poole, mis aſetſes ſuurte kollaste mändide all.

Maja taga tõuſis mägi aſtmeliſelt, küljed mändidega kaetud, lõhestatud mäestikuſe ſängiſt. Alamal kaljudeſt takistatud, keeras jõgi waſakule, läbi walgetüweliſe, wäriſewa haawaſalu, kus ſeiſis mitu küüni ja palkideſt tall. Bronkod, ikka weel rakmeis, näriſid rahulikult rohtu taſandiku ja oja wahel.

Renard peatas auto lihtſa majaukſe ees. Daame polnud näha, kuid Wynn logeles nukralt ſuures, kodus walmistatud kaſetoolis. Pikil ſammel astus ta auto juure, lambalik ilme heleprunnides ſilmades.

„Wana käru ikka alles koos," pomiſes ta. „Polegi palju wigastatud."

„Ta näib ſiiski olewat piſut korraſt ära," tähendas Sunnie, „kuid mäkkeſõit tõestas, et wiga pole ſuur. Ta wiib teid julgesti lähemasſe parandustöökotta. Teil pole waja muud teha kui ümber pöörda ja ta ſõidab alla languſe hooga."

Renard ſilmitſes tagawaraſid.

„Waadake ſiia, Harry," ütles ta. „Õli ja gaſoliin on mõlemad peagu otſas."

„Gaſoliiniſt jatkuks. Tee on ſuuremalt jaolt kallak," wastas Wynn. Liſas ſiis peſſimiſtlikult: „Õli ei jatku kümneks miilikski. Paak on wiſt ſaanud wigastada."

„Kahtlemata ſaame ſeda ära parandada," tõttas Sunnie ſünget kahtlejat rahustama. „Mul on õli ja gaſoliini külaliste jaoks tagawaraks."

Renardi ſilmad tumeneſid ſilmnähtawa hirmuga. Ta nõtke käſi klammerdus tugewasti ukſe käepideme külge, ähwardades ſeda hoopiski ära wäänata. Ainult Sunnie nägi ſeda äraandlikku wõitluſt eneſega. Wynn oli maha kummardunud ja uuris autot. Enne kui ta uuesti üles tõuſis, ſai Renard eneſewalitſemiſe tagaſi.

„Waikne koht ſiin, wanamees," ütles arſt. „Teie jaoks otſe ſuurepärane. Meil on eriti õnne, kuna preili Leal wõtab panſionäre."

„See tuleks kaksteiſt dollarit nädalas," ſeletas Sunnie. „Ratſahobuſed arwestan eraldi kaks ja pool dollarit päewas, kui ſoowite neid kaſutada, ja wiis dollarit, kui ma iſe olen juhina kaaſas."

Keegi ei pannud tähele wärinat hääles, millega nii asjalikult teatati üksikasjaliſed hinnad. Sõna „juhina" juures, põrnitſes Wynn waadata tüdruku lapſelikku kuju, ja et warjata muiet, pööras oma waate kiiresti hambuliste mäetippude ja kanjonite kaoſele, mis moodustaſid nii metſikult majesteetliku maastiku.

Arſti pilk oli arwestaw.

„Teie hinnad on wastuwõetawad, preili Leal. Kuid meile on tähtſam, et oleks waikuſ Kui palju külaliſi ootate weel ſel ſeſoonil?

„Hm," tüdruk kõhkles, näppides ſõrmedeg ukſepidet. „Kui kaſutada telke, ſiis wõin wast wõtta terwe hulga inimeſi, kuid ſaan keeta ainult kümnele."

„Kümme, kaheteiſtkümne dollari eeſt nädalas!" Renard waatas kortſus kulmul ja küſiwalt oma patſiendi otſa. „Te mõistate, preili Leal, et kui me jääme, ſiis ainult tingimuſel et te ei wõta ſiia kedagi muud. Kui palju nõuate nädalas ſelle eeſt? Wäga head kalastamiswõimaluſed, Harry."

Sunnie ſilmad muutuſid ſuureks. „Kui palju? Ma — ma ei —"

„Te ütlete, et head kalastamiswõimaluſed?" ſegas Wynn wahele.

„Oh jaa," wastas tütarlaps innukalt. „Iſake paiſutas järwe ja ſiis on weel ſeal all oja."

„Kuidas on ſaja dollariga nädalas?"

„Sada dollarit? Waadake, ma —"

„Ärge unustage autot, Harry," tuletas meel Renard. „Ma poleks ſaanud midagi teha ilma preili Leali hobusteta. Enam weel, ta hüppas maha ja aitas meil autot üles kaaluda, kui olime alla langemas."

„Oo, aga teie, teie iſe," algas Sunnie.

Ta hüüde katkestas tähendusrikas pilk arſti ſilmiſt, mis kohmetas ja waigistas tüdruku. Arſt ütles Wynnile irooniliſelt:

„Iſegi kui teie enda elu pole mitte midagi wäärt, ſiiski on preilil tähtis oſa teie hinnaliſe auto päästmiſes."

Noorem mees noogutas. „Kas wiieſtkümneſt jatkuks teile, preili, preili Sunnie."

„Aga ma ei teinud ſeda ometi taſu eeſt," protesteeris tütarlaps. „Hädaſolijate aitamiſe eeſt ei wõta taſu."

„Ei wõta teieſuguſed inimeſed," wastas Wynn. „Ma mõtlen, me makſame 150 dollarit nädalas ja peale ſelle teie ſuwila kaſutamine."

le

jälg

se ja kivise jalgraja
l ümbruses on väike
ni mingisugune mäles-
hinult siinse maa kuu-
gab põhja poolt, vist
aga päike kõrvetab
e seal märgata kuski
test — ja ometi pidi
pils ja võtnud Tema

neid õnnistas ja kust
te just väga väärikas
hu viimast korda on
alg. Selle puudutuse
jalatald on jät-

emaid mäletan kodu-
, mäletan, võib isegi
tust Aga ma pole
i oleks siirdunud tae-

ing et seda jalajälge
kumaksuks osta oda-
kindlakursilise obulu-
jalajälg seetõttu just
itseeritud, nagu üldse

ja võime ronida
a kõrgeimasse torni,
ja valitseb kogu Õli-
mul nuunenud, aga
Ning siin üla! mee-
sse tõustes nägi siin
i praegu.
e kaunis ja kodune
õlipuuaedadega. Ees
Moria oma kuplite
a unustamatus pano-
bari, tagapool rohe-
ga, idas — tontlik
ud sügavsinine pind,
sed — hiigelsügavik
õpatama sundiv oma
ses. Kui siis pilgu
kaugemale, siis näed
Iga koht, mida siit
mäekuru külake on

evadki umbes keset
et just siit sobiski
heita viimase pilgu
verdjooksvale, ometi
Eevalt Viskel

istlused mata

mile Viinist teata-
elised noorte heli-
aliselt juba mitme
ja Lavakunsti Aka-
suvel pidamata.
on sellest võistlu-
dega: mitmed noo-
d sealt tunnustusi
Kuusik võitis esi-
sid sellest mõned
üüd ära jääma.

ja politseis

ti Tartu tuletõrje
janduspealik Karl
aadi pealiku abiks

stati omal palvel
halt Mihkel Saa-
iku k. t. Narva
sed pandi esialg-

tuletõrje brigaadi
ger. Tema ase-

toimusid ümber-
. politseikomissari
va prefekti sekre-
talituse kodanliku
a laboratooriumi

oomes

d esitada edus-
iidi määramiseks
ks. Eelnõu põh-
vusvahelise pine-
s, et vilja sisse-
, siis tuleb jat-
Suuremate ostude
ka põllumeeste

, mis moodus-
maastiku.

etawad, preili
oleks maikuſt.
ſel ſesoonil?"
ides ſõrmedega
is wõin wastu
ſaan keeta ai-

llari eeſt nä-
kulmul ja küſi-
mõistate, preili
ult tingimuſel,
d. Kui palju
head kalasta-

ks. „Kui pal-

wõimaluſed?"

nukalt. „Iſa-
ſeal all oja."
ädalas?"
na —"
tuletas meele
gi teha ilma
l, ta hüppas
kaaluda, kui

s Sunnie.
as pilk arsti
as tüdruku.

mitte midagi
eie hinnaliſe

wiieſtkümneſt
."

taſu eeſt,"
ate aitamiſe

d," wastas
150 dollarit
aſutamine."

Täna Vabaduse Risti 20. aastapäew

Jutuajamine Vabaduse Risti Vendade Ühenduse keskjuhatuse esimehega kindral J. Sootsiga

Täna, ristipäeval, 18. mail, pühitsetakse Vabaduse Risti 20. aastapäeva. Sel puhul korraldatakse keskpäeval Vabadusväljakul paraad kavaleride austamiseks. V. R. Vendade Ühenduse Tallinna osakonna liikmed ilmuvad paraadile rivikorras „Estonia" eest oma osakonna lipuga. Pärast paraadi on V. R. kavaleridele ühine lõunasöök „Sõdurite" kodus. Samal viisil pühitsetakse V. R. aastapäeva ka kõigis keskustes, kus asuvad V. R. Vendade Ühenduse osakonnad.

Tähtsa sündmuse puhul pöördusime Vabaduse Risti Vendade Ühenduse keskjuhatuse esimehe, Tallinna ülemlinnapea kindral J. Sootsi poole.

V. R. V. Ü. keskjuhatuse esimees kindral J. Soots.

— Härra kindral, kas Vabaduse Risti 20. aastapäeva tähistatakse kuidagi pidulikumalt kui harilikke aastapäevi?

— Ei. Mehed on oma töö teinud ja end ohverdanud omakasupüüdmatult. Keegi ei soovi nüüd, nagu ei soovitud vabadussõja päevilgi enda esile tõstmist. Pühitseme ka 20. aastapäeva harilikus korras.

— Mitmele eestlasele annetati Vabaduse Rist?

— Täpselt on raske ütelda. Igatahes veidi üle 2000-de oli neid, kes said teenete eest aumärgi.

— Kuipalju on Vabaduse Risti kavalere veel tänapäeval elus?

— Jälle raske täpselt ütelda. Oleks seda küsimust varemalt teadnud, oleksin lasknud osakondadest täpsed andmed kohale saata. Arvan, et 1200 või 1300 kavaleri peaks ikka veel elus olema. Teised on juba surnud.

— Kuipalju kavalere on koondunud Vabaduse Risti Vendade Ühenduse ümber?

— Organiseeritud on üle 1000-de. Ülejäänud on tagasihoidlikud mehed, kes elavad kuskil metsakolkas ja harivad oma põldu, kust neid keegi ei suuda välja meelitada. Ühenduse ja osakondade juhatus on omalt poolt kõik teinud, et kõiki kavalere kaasa tõmmata. Viljandi osakonnas, näiteks, on kõik Viljandimaal elutsevad vennad 100-protsendiliselt organiseeritud. Muidugi mõista, et kõik ei käi koosolekutel ega koosviibimistel, samuti ei õienda kõik oma liikmemaksu. Selle aga tasuvad teised vennad ja nii püsivad kõik Viljandimaa vennad osakonna nimekirjas.

— Kui suurel arvul võtavad kavalerid osa Vabaduse Risti vendade päevast?

— Harilikult tuleb välja 600 kuni 700 venda, mis on küllalt suur arv.

— Millal tuleb V. R. vendade päev tänavu?

— 11. juunil koguneme Jõhvi, kus hommikupoole tutvume põlevkivitööstustega ja õhtupoole oleme Oru lossis vabariigi presidendi külalisteks.

— Kas on keskjuhatusel mingeid uusi kavatsusi tööjõu kaotanud ja majanduslikult raskustesse sattunud vendade abistamiseks.

— Eks kavatseda ja teha on sel alal palju, kuid rahapuudus takistab. Udriku kodu on praegu täis ja seal pole enam ühtki vaba kohta. Ja uusi kodusse tahtjaid on järjest järjekorda ootamas. On vaja kodu laiendada ja leida abinõusid selle küsimuse lahendamiseks. Praegu ei ole aga veel teada, kuidas seda teha.

— Kas jagate toetusi ka väljaspool Udriku kodu elutsevatele vendadele?

— Võimaluste piirides ja vähestele. Kindlat pensioni või toetust ei saa vendade abistamise kapitalist praegu keegi. Umbes kümnele vennale, kes haiged, töövõimetud jne., oleme maksnud ühekordse toetusena mõningaid summasid.

— Kui palju korraga?

— Ei saa ütelda, et palju. Ühele 20, teisele 25, kolmandale 30 krooni, nii kuidas kellegi olukord ja hädapärased vajadused nõuavad.

— Kuidas on lood Kotka Risti ja teiste hilisemate teenetemärkide kavaleride võtmisega V. R. Vendade Ühenduse toetajateks liikmeteks?

— See mõte on pandud liikuma, kuid midagi konkreetsemat pole veel otsustatud. Igatahes pole see küsimus keskjuhatuses veel kaalumisel olnud.

— Mõnelt poolt kuuldub, et ka tasuta maa saajad soovivat Vendade Ühenduse juure toetajateks.

— Ei ole sellest üldse midagi kuulnud. Kui küsimus kuidagi üles tõsetatakse, eks siis tuleb kaalumisele.

Kindral J. Sootsil on kiire. Ülemlinnapea kohustused nõuavad palju ajakulu. Jutulesoovijaid ootab raekoja vestibüülis terve rida. Jätame vana sõjamehega jumalaga ja jätame ta uurima suurt paberivirna, mis asetseb ta ees töölaual.

*

Vabadusriste annetati Eesti kodanikele üldse 2078, Argentiina kodanikele 2, Belgia — 3, Briti — 130, Jaapani — 3, Itaalia — 11, Kolumbia — 1, Leedu — 2, Läti — 50, Poola — 40, Portugali — 1, Prantsuse — 35, Põhja-Ameerika Ühendriige — 43, Rootsi — 18, Soome — 666, Daani — 48, Ungari — 2 ja Vatikani — 2.

Vabaduse Rist on asutatud Eesti vabariigi iseseisvuse väljakuulutamise aastapäeval, 24. veebruaril 1919. a., autasutähena väljajagamiseks: 1) Vabadussõjas ülesnäidatud sõjaliste teenete eest, 2) Vabadussõjas ülesnäidatud vahvuse eest ning 3) Vabadusvõitluses ülesnäidatud kodanliste teenete eest.

Mõne aasta eest hakati Vabaduse Risti aastapäeva pühitsema ristipäeval, 18. aprillil. Nüüd on see päev jäänud traditsiooniliseks aastapäeva pühitsemise päevaks.

Vabaduse Risti 20. aastapäeva paraadiks

algab väeosade rivistumine täna kell 11.45. Sõjavägede ülemjuhataja kindral J. Laidoner tuleb paraadi vastu võtma kell 12. Paraad marsib seekord Vabaduspuiesteele ja ülemjuhataja seisab paraadi vastu võttes hotell „Palace'i" ees. Siia kõnniteele kogunevad ka pärast paraadi algust paraadi jälgima Vabaduse Risti vennad. EKA maja ja kino „Gloria Palace'i" esine kõnnitee on reserveeritud koolinoortele.

Homme võiduparaad Madridis

Madrid, 17. 5. (ETA) (Havas) Madridi võiduparaad algab 19. mail kell 9 hommikul. Kindlast allikast seletatakse, et paraadist võtab osa 200.000 meest, nende seas 15.000 itaallast ja 2500 sakslast. Peale selle võtab paraadist osa 400 suurtükki ja 300 tanki.

18. mail toimub siseministri korraldusel kõigis Hispaania osades kiriklikke ja rahvuslikke pidustusi. 19. mail loetakse ette kindral Franco läkitus Hispaania sõja algul 19. juunil 1936. a. ja samuti viimane sõjateadaanne. Seejärele järgneb kindral Franco raadiokõne ülekandmine.

Kogu maailm palvetama rahu eest

London, 17. 5. (ETA) (DNB) „Times" avaldab Canterbury ja Upsala peapiiskoppide ja mõnede teiste juhtivate kirikumeeste üleskutse pidada suvistepühade ajal palvet rahu eest. Oma kaaskirjas „Times'ile" seletab Canterbury peapiiskop, et ta on pöördunud ka paavsti poole, et teostada ühist aktsiooni kogu maailma kirikutes. Paavst olevat vastanud, et ta omalt poolt on juba esitanud üleskutse mainitud palveks.

Hugo Schütsi edu Pariisis

Korduvaid esinemisi ringhäälingus

Pariisis ennast täiendamas viibiv viiulikunstnik „Estonia" kontsertmeister Hugo Schüts sai erakorralise edu osaliseks esinemisega Pariisi raadios. Härra Schüts esitas 9. mail Prantsuse riiklikus ringhäälingus Paris P. T. T. eesti muusikat ja teenis oma esinemisega prantslaste imetluse. Talle tehti kohapeal uus ettepanek esineda Radio-Paris'is, mis on samuti suurem prantsuse saatejaam.

H. Schüts esines 17. mail Radio-Paris'is kell 17.15 meie aja järele.

Kuuldavasti esineb Schüts veel tagasisõidul 20. mail Varssavi ringhäälingus ja 23. mail Riia ringhäälingus.

Kirjastus-osaühingu „Kultu
Kunstiraamatute seer
Alfred Vaga
Ants Laik
Sisaldab 32 pildistust kriittal
gavtrükipildistust, ühe reprodu
javärvitrükis ja vinjettidena m
nistused. Tekstiosa 52 lk.
Hind
Kunstiraamatute s
varem ilmunu
Alfred Vaga: ALEKSANDE
Hind kr. 3.80.
R. Kangro-Pool: EDUARD VII
kr. 3.80.
Kunstiraamatute s
ilmuvad veel
lühimonograafiad KR. RAUA,
ja V. MELLIKU üle
Seeria ettetellimishin
Korraga makstes kr
Osade viisi makstes
Sellest suleb tasuda tellimise
3.— ja iga raamatu kättesaami
Kirjastus o.-ü. „Kultuur
Tallinn, Pärnu 10—8. Tel. 411
arve nr. 785.

Balti turismikonverent

Algab reedel Tallinnas

Loodushoiu- ja turismi-instituudi korraldusel algab Tallinnas reedel 2. Eesti, Läti ja Leedu turismikorraldawate aſutuste wahelne konwerents. Selpuhul tuleb eſindajaid Lätiſt, Leeduſt ja ka Soomeſt. Lätiſt ſõidab konwerentſile awalike asjade ministeeriumi turismioſakonna juhataja K. Wanags, riikliku reiſibüroo direktor P. Ljais, wälisministeeriumi presſibüroo juhataja (ſenine) A. Skrebers wõi uus P. Reinhardts.

Leeduſt ſõidawad: wälisministeeriumi presſibüroo direktor Gautſchys, Leedu raudteede reiſibüroo direktor dr. B. Paliokas ja Leedu autoklubi juhatuſe liige kindral K. Kraucevitſchius.

Soomeſt tulewad Suomen Matkailijayhdistys büroo juhataja J. Talonen, Suomen Matkatoimisto eſindaja ſaatk
Snellman ja Matkatoimisto
taja E. Wirmaila.

Läti ja Leedu delegatſioonid
linna peajaama reedel kell 9.1
wad wälisdelegatſioonide juhid
miniſtrile. Konwerents awatakſ
koja ſaalis kell 11.30. Koosol
dushoiu- ja turismi-instituudi
Päts.

Päraſt awakoosolekut anna
ter „Kuld Lõwis" konwerentſiſt
ne. Õhtul annab Tallinna ülen
ſöögi „Bristolis".

Laupäewal korraldatakſe pä
kut Kunstihoones ſõit Piirital
ringſõite pühapäewal.

Konwerentſil arutatakſe
miſe ja liiklemisküſimuſi. Soom
nawad informatſiooni ka olümp
töödeſt ja liiklemiſe korraldust
ſeoſes olümpiaadiga.

Pikſe- ja tulekahjuſid

Äike põletas Saaremaal aida ja lõi Pärnus haiglasse ja kauplusse sisse

Kuresſaare, 17. 5. Saaremaal, Muſtjala walla Abula külas lõi eile ööſel pikne põlema Aleksander Sunapuu kaſutada olewa Laane talu aida. Hoone põles maani maha ja tulle jäi kõik aidas olnud warandus: wili, kartulid ja riidekraam. Waranduſe päästmine põlewaſt hooneſt oli wõimatu ſeetõttu, et aidauks oli lukus ja peremees oli koduſt ära minnes wõtme kaaſa wõtnud.

Arwatakſe, et hoone wäärtus ulatub 2000 kroonile. Hoone ja warandus oli tule wastu kindlustamata.

Pärnu, 17. 5. Täna läks üle Pärnu tugew äikeſehoog wihmaga, kusjuures pikne lõi linnahaigla naisoſakonda, rikkudes elektriſeadeldiſt. Warsti päraſt ſeda lõi äike Kalamehe tänawal kaupluſeomaniku Antſowi eluruumidesſe, ſüüdates kardinad.

Glücki puutööstus süttis õpilase ettevaatamatusest

Pärnu, 17. 5. Glücki puutööstuses toimunud tulekahju asjus selgitas politsei, et selle põhjustas ühe õpilase ettevaatamatus. Õpilane oli jätnud liimi keema pliidile ning läinud alla hööveldama. Valveta pliidist tuli sattus laastudesse.

Tuli hävitas elamu ja sauna

Tahkuranna valla Võiste küla Lülle talus süttis põlema Mart Türgi vihusaun, millest tuli kandus elumajale. Tulekahju põhjus ja kahjusumma on teadmata.

Talu põles lagedaks

Laste käe läbi tekiknud tuleõnnetus Hiiumaal. Kahju 15.000 krooni. Kõik varandus oli kindlustamata

Haapſalu, 17. 5. Täna hommikul kella 8—9 wahel ſüttis põlema Hiiumaal Käina wallas Männamaa külas aſetſew Juhan Männapſoo pärijatele kuuluw taluelumaja, mida kaſutas August Männapſoo. Kuna hooned aſetſeſid ligistikku ja tuul oli hoonete ſuunas, ſiis lewis tuli kiiresti ja kohale ruttanud tuletõrjel ei õnnestunud tulele piiri panna.

Põles ära elumaja, kaks aita, loomalaut ja rehi. Omaniku kahju hooneteſt 10.000 kr. ja wallaswara arwel 5000 krooni. Nii hooned kui ka wallaswara olid tule wastu kindlustamata.

Tuli ſai alguſe arwatawasti laste käeſt. Nimelt lahkus lapſehoidja koduſt, jättes kolm 2—3-aastaſt laſt üksipäini koju ja ſamal ajal ka tule pliidi alla. Tõenäoline, et lapſed tõmbaſid tuletukid pliidi alt wälja, milleſt tuli algaski, mis tegi talu maataſa.

Kevadine marjahooaeg soodes

Vene tüdrukute ohtlik teenistus Oonurme metsades

Lohusuu ümbruskonnas asetsevate vene külade tüdrukud on praegu kibedasti ametis jõhvikakorjamisega. Marjule minnake Virumaa metsade südames asetsevatesse soodesse, kõige enam Oonurme küla juures asetsevasse soisesse metsa, kus tänavu on ületalve hoidunud väga palju jõhvikaid. Marjulised lahkuvad kodukülast tavaliselt esmaspäeval ning on kogu nädala marjul. Laupäeva õhtul ollakse aga juba aegasti jälle kodukülas tagasi, kuigi sageli tuleb 20 ja isegi enam kilomeetreid mahavantsida.

Öökortereid leitakse metsakülades, kus igaaastastel marjulistel on juba oma kindlad peatuspaigad välja kujunenud. Marjad tassitakse sinna kokku ning toimetatakse siis hiljem linnadesse müügile.

Kevadine marjulkäimine erineb mitmeti sügishooajast. Kõigepealt — praegu on ainult vene tüdrukutel aega marjade korjamiseks, taluinimesi nüüd enam metsas ei käi. Selle tagajärjel on võimalik kindlat hinda pidada, sest marjulisi on sügiskuudega võrreldes ikkagi vähe. Praegu maksetakse venelastele marjaliitrist metsakülades 15—16 senti, sügisel saadakse ainult 12—14 senti. Eksportjõhvikaid kevadkuudel ei koguta, kõik tagavarad viiakse müügile siseturule. Marjavedajateks on vene külade mehed, kes kalapüügi vaheajal püüavad ka marjadega sissetulekut hankida.

Tegelikult olevat marjuliste elu soodes kevadel

palju raskem ja ka ohtlikum kui sügisel.

Rohkesti marju on varte küljest lahti murenenud ning neid tuleb koguda otse sambla pealt, kus aga veel hiliskevadeni leidub jääd. Samuti ohtlikud on poolkülmanud laukad, mille servad on kaetud mahavajunud pika soorohuga, mis veelgi petlikumaks muudab juba ohtliku soopinna. Ohust hoolimata on venelased teenistusega rahul, sest kevadkuudel pole neil mujalt väikestki teenistust leida.

Lohusuu marjulised saabuvad laupäeva õhtul koju.

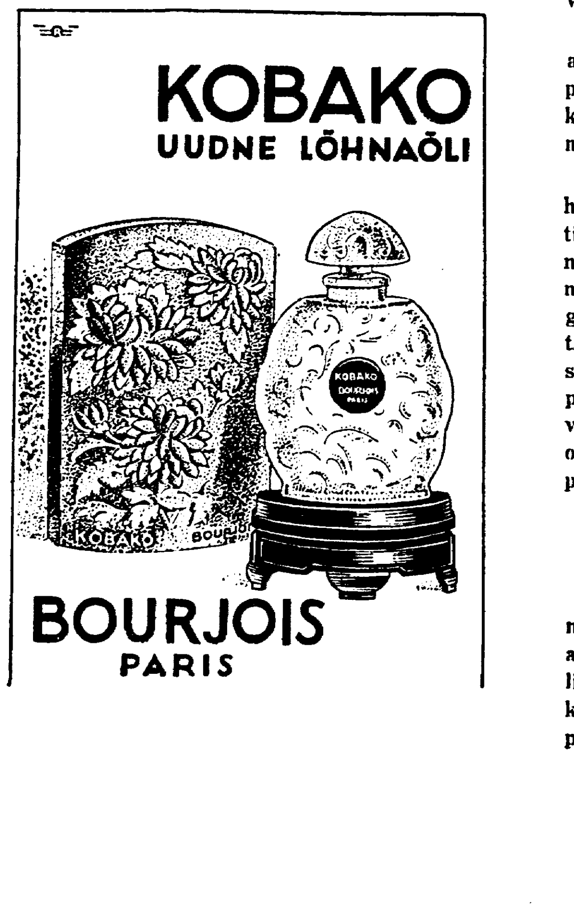

100 eesti helindit 10.000 plaad

Ringhäälingus algas eesti helindite heliplaadistamine. — nõuab 30.000 kr. kulusid

Kaks aastat on tehtud eeltööd, et jäädwustada Eesti muuſikaliſt loomingut heliplaatidele. Nüüd wiimaks on jõutud niikaugele, et juba kolmandat päewa on käimas heliplaadistamine. Sel puhul andis ringhäälingu dir. inſ. F. Olbrei ajakirjanduse eſindajaile jutuajamiſe.

Seni puudub eesti muuſika heliplaatidel täiesti, märkis F. Olbrei. Heliplaadistamiſt on seni korraldanud ärid ja ſeda puhtäriliſtel kaalutlustel. On plaadistatud küll igaſuguſeid wõõraid tantſutükke, neile eestikeelſe tõlketeksti juure pookides. Igaſuguſed „Oh, ſa poiſs" ja „Wiljandi paadimees" wõi „Tädi Anna" on määratud hulkade labaſele maitſele ja jäärastel on, kahjuks, minek kindlustatud. Tõſiſemaid helindeid meie muuſikaärid puhtäriliſtel kaalutluste ei heliplaadista, kuna ſee pole taſuw.

Eesti tõſiſema muuſikaliſe omaloomingu heliplaadistamine on aga tingimata wajaline ja ſeda mitmeſugustel põhjustel. Eelkõige ſaadawad wälismaa ringhäälingud meile oma heliplaate, millele tahawad wastu taſuks heliplaate Eesti muuſikaſt. Samuti nõutakſe meie heliplaate wabariigi aastapäewade puhul, et wälismaa ringhäälingud ſaakſid oma kuulajaskonnale tutwustada algupäraſt Eesti heliloomingut. Samuti wajawad heliplaate meie propagandatalitus, ſiſeministeerium ja weel mitmed aſutuſed.

Mullu kewadel koostati konſerwatooriumi õppejõudude kaasabil eesti helindite eſialgne plaadistamiſe kawa. Otſustati plaadistada
algupäraſt helindit, kusjuures olekſi
meie wähegi tuntud heliloojad, ſamu
ſari iſeloomustama meie muuſikaliſt
üldſe.

Heliplaadistatakſe ümmarguſelt
18 ſoololaulu, 4 klaweriſoolot, 8 wi
pala, 1 kammermuuſika-trio ettekann
EMO-lt, 2 — ÜENÜ koorile, 4
3 — konſerwatooriumi koorilt, 4 —
Seltſi koorilt, 8 — Tall. Meeste
4 laulu Tartu Meestelaulu Seltſi koori
heliplaadistatakſe 28.

Igaſt plaadiſt walmistatakſe 10
lega kokku 10.000 plaati, mis lastak
ettewõte nõuab ümmarguſelt 30.000
ſuguſe ſumma täies ulatuſes tagaſiſ
wäljawaateid wähe. Dir. F. Olbrei
malik wahetuskaubana wälismaa
wälisministeeriumi kaudu ja awaliku
rida 2/3 plaatideſt, kuna 1/3 jääks p
Selle kalkulatſiooni kohaſelt ſaaks
wõtteſt tagaſi umbes 25.000 kr., kun
kahjuks. Et aga on tegemiſt rahwusl
ſega, ſiis ei tohi kahjudega arwesta

Heliplaadistamiſeks on kohale
ja kunstiliſed nõuandjad Kopenhage
Plaadistamine kestab weel umbes k

Hiina seisukord lootusrika

Väljaõpetamisel mitusadatuhat uut nekrutit

Hongkong, 17. 5. (ETA) Havasi esindajal on olnud Tšungkingis läbirääkimisi ja kohtamisi Hiina valitsuse tähtsamate ministritega ja rea tsiviil- ja sõjaväeliste ametnikega, kes on marssal Tšiangkaišeki lähedad kaastöölised. Neist kõnelusist saadud mulje on, et neil meestel on täieliku usku oma riigi saatusse. Kõik nad on kinnitanud, et Hiina suudab väljuda praegusest võitlusest. Hiina rahva ühtlus on praegu soliidsem kui kunagi varem. Kindral, kes täidab kõrgeid ametikohuseid ja kes soovis jääda tundmatuks, kommenteeris seisukorda järgmiselt: Sõja pikale venimine ja kestvus olenevad peamiselt reservidest, mida võidakse kasutada meeste, raha ja sõjamoona näol. Hiina on lahendanud juba selle kolmekordse probleemi. 1) Lõuna- ja Lääne-Hiina provintsid on hiljuti värvanud

MITUSADATUHAT UUT NEKRUTIT,

kes praegu on väljaõpetamisel. Üksi Szetšuani provints võib vajaduse korral mobiliseerida üks miljon meest. 2) Välismaa deviiside tagavara loomine, rahvusvahelised kaubanduslikud kokkulepped
ja maanteede ehitamine Burma ja
on võimaldanud

HIINAL JATKATA OMA KA

ja selle tagajärjel võitlust ilma Hii
ohtu saatmata. 3) Sõjamoona ja
soetamine on kahtlemata tähtsaim
Hiinale, kes ei ole veel küllaldasel
ritud. Ent ka sellest raskusest o
saada tänu pingutustele ja püüetele
selleks, et sisemaale üle viia hulk
rikuid, mis suudavad

HIINALE VALMISTADA KÜ
MÄÄRAL KERGEID RE

seletas mainitud kindral. Pärast
juud oli Havasi esindajal kõnelus ka
kaišekiga, kes kõneles samas mõtt
mainitud kindral. Kas ei ole enda
võideldes oma iseseisvuse eest ja ka
tooriumi, Hiina aitab ühtlasi kaasa
dele, kes austavad oma kohustusi
rahu, küsis marssal Tšiangkaišek

Läti saatjatele uued lained

Riia, 17. 5. (ETA) Helveetsias peetud rahvusvahelisel ringhäälingute konverentsil vastu võetud kava alusel muudetakse tuleva aasta 4. märtsist ka Läti saatjate lainepikkust. Riia saatja uueks lainepikkuseks on 251 m senise 238,5 m asemel. Madona saatja uueks lainepikkuseks on 494 m senise 514,6 m asemel, Kuldiga — 267,1 m senise 271 m asemel ja Liibavi — 219,6 m senise 173 m asemel. Liibavi saatja tugevust tõstetakse 0,1 kw-lt 1 kw-le.

Tabati jalgrattav

Kuressaare kriminaalpolitsei
saare linnas elutseva lihuniku Edga
kes on pannud toime mitu jalgrat

Naise äkiline su

Elva, 17. 5. Täna kell 1/4 4 p.
tulipanemisel Elvas, Tööstuse tän.
Ala, 46 a. v.
Arst konstateeris südameraband

Mürgitajate sündikaat

Philadelphia mõrwaorganiſatſiooni üksikasju

Nüüd on ſaabunud Euroopasſe juba üksikasju Ameerika juubedaimaſt tänawuaastaſeſt looſt — Philadelphia „mürgitajate ſündikaadiſt", milleſt lühemalt teataſime nädala keskel.

Sõnum iſe lewis Ühendriiges wälgukiiruſel ja

„Philadelphia mürgiſegajate ſündikaadi"

paljastamine on Ameerikas praegu ſuurimaks kõmulooks, mis warjutab kõik teiſed ſiſe- ja wälispoliitiliſed ſündmuſed. Jubeda roimaſeeria kohtulik uurimine käib praegu üheaegſelt wiies oſariigis. G-mehed uuriwad tuhandeid jälgi, ſalapolitſeinikel on palju tööd. Kalmistutel kaewetakſe üles kümneid laipu. Juba 12. maiks

oli tehtud kindlaks 216 mõrwa.

Kuid USA lehed on arwamiſel, et ohwrite arw kaswab uurimiſe kestes kahekordſeks.

Arſeenikuga töötawa ſündikaadi paljastajaks oli keegi Antonio, kes arreteeriti ühes Philadelphia öömülkas. Ülekuulamiſel tunnistas gangster üles, et ta iſe on teostanud 23 „hukkamiſt".

„Mürgiſegajate ſündikaat" oli laialine organiſatſioon, mis organiſeeris Itaalia wäljarändajate põhjakihtide hulgas Philadelphias. Ta „keſkbüroo" koosnes 25 iſikuſt, kelle käſutada oli terwe armee käſilaſi — mehi ja weel rohkem naiſi. Neil tuli teostada kõige mitmekeſiſemaid ülesandeid:

ühed ſobitaſid rikaste ohwritega tutwuſi,

teiſed meelitaſid neid elukindlustamisbüroodesſe, kolmandad olid nende büroode pidajaiks. Siin kirjutaſid tulewaſed ohwrid alla oma kindlustuspoliiſidele.

Jõugu tegewus ſeiſis ſelles, et ta ſai päraſt ohwri ſurma ſelle elukindlustusſumma. Mõnikord ulatus ſee mõneſajatuhande dollarini. Päraſt ſeda kui „klient" oli poliiſile alla kirjutanud, ſaatſid gangsterid ta teiſe maailma. Wahenditena kaſutati enamasti mürki, waheſt ka uputamiſt, kägistamiſt, „õnnetut juhtumiſt" jne.

Looſe on ſegatud mitu arsti

Philadelphias, New Yorgis ja ka teistes linnades. Sündikaadi „uſaldusarsti" ülesandeks oli nimelt anda wälja ſurmatunnistuſi, mille eest nad ſaid kõrget taſu.

Üldſe oli aſi organiſeeritud tõepoolest „ameerikalikult". „Sündikaadil" oli ka oma filiaal, mis nimetas end „rabanduſe-kiwi klubiks". Nii ſündikaadil kui ka klubil

olid oma jookswad arwed

ühe Philadelphia pankuri juures, kes oli oma klientide operatſioonide iſeloomu ſuhtes teadlik ja andis neile wajaduſe korral iſegi krediiti.

Seni on kaasſüüdlastena arreteeritud juba üle 30 iſiku, politſei otſib weel 100. Arſeenikuga warustas jõuku dr. Horace Periman, kes tunnistas oma ſüü üles. Weel olewat aſjasſe ſegatud üks Ameerika kuulſamaid kirurge.

Vanad palvelad uurimisele

Eesti Rahva Muuseumi üritusi

Eesti Rahva Muuseumi 1938./39. aasta tegevusaruandes märgitakse muuseas, et kodumaised rahvateaduslikud kogud on kasvanud aasta jooksul 1760 numbri võrra. Nende rahvateaduslikkude esemete juurekasvust moodustavad enam kui poole ajaloolised maaleiud, mis on osalt saadud arheoloogia kabineti kaudu, osalt aga otse muuseumi kaastöölistelt. Üldse on maaleidude osatähtsus suurenenud.

Taluehituste uurimise kõrval on E. Põld töötanud ka vanade palvelate uurimise alal Saare-, Lääne-, Harju- ja Pärnumaal, milleks ta on saanud eritoetust. Juhataja abi dr. G. Ränk on käinud uurimisreisil teiste seas ka Avinurmes ja lisakus, kus ta on jälginud ja pildistanud rahvapärast puutöö-tehnikat.

Peale muude tegevusülesannete on möödunud aastal ERM-il tulnud täita propagandaülesandeid rahvakultuuri alal. Eelmisel aastal alanud rahvarõivaste propaganda ja rõivastamise nõuanne on kestnud ka aruandeaastal ja mõjustanud mitmeti osakonna tegevussuunda ning personaali omavahelist tööjaotust. 1938. aasta detsembris on komplekteeritud kogu eesti esemeid vahetuseks Kopenhaageni, kuid aasta lõpul ei olnud vahetamine tegelikult veel toimunud. Samuti on veel pooleli esemete vahetus Musée de l'Homme'iga Pariisis.

Aeg karusmarja-rooste tõrjeks

Taimekaitſeteade nr. 51

Wiimaſed ſoojad ilmad ſoodustawad wiljapuude ja marjapõõſaste pungade kiiremat arengut. Suurimaks takistuſeks on praegu kõikjal walitſew kuiwus. Karusmarjapõõſastel on Lõuna-Eestis õiepungad ſiiski niiwõrd arenenud, et lähematel päewadel on oodata õite puhkemiſt.

Praegu on paras aeg teostada karusmarja-rooste tõrjet. Need, kes ſoowiwad rooste tõrjet teostada, alaku ſellega wiiwitamata, pritſides karusmarjapõõſaid 1-protſ. bordoowedelikuga. Pritſimiſt on ſoowitaw teostada neis aedades, kus eelmiſtel aastatel eſines roostet õige rohkesti. Bordoowedelikuga pritſimiſt tuleb teostada enne õiepungade puhkemiſt. Karusmarjapõõſaste pritſimine „kaſoraaniga" algab päraſt õitſemiſt.

„Tore näed sa välja!"

Reede õpetatud papagoi ja kõiksugu pisiasjade abil Miki loodab vabastada Robinsoni.

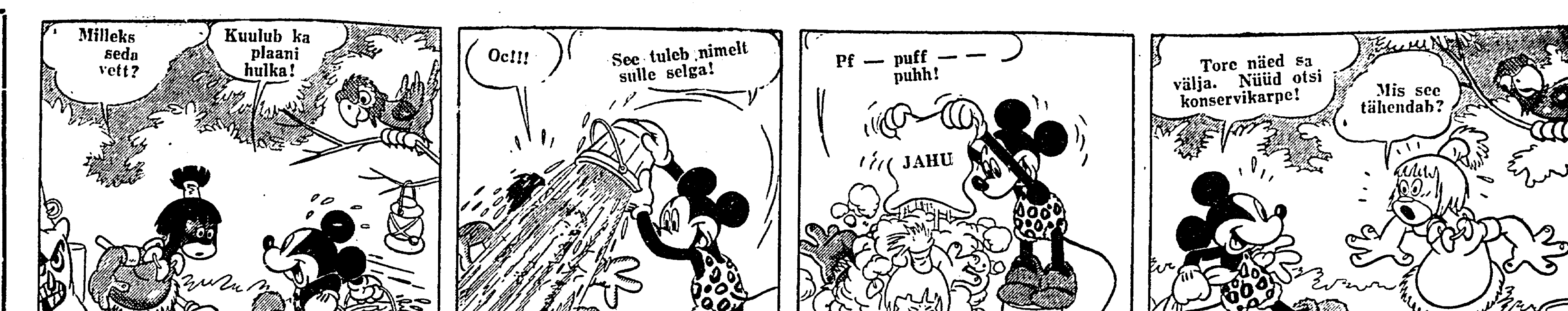
Milleks seda vett?
Kuulub ka plaani hulka!
Copr 1939, Walt Disney Productions World Rights Reserved
Oo!!!
See tuleb nimelt sulle selga!
Pf — puff puhh!
JAHU
Distributed by King Features Syndicate, Inc 3-30
Tore näed sa välja. Nüüd otsi konservikarpe!
Mis see tähendab?
WALT DISNEY

Port Arthur

Vene-Jaapani sõja algamislugu Nõukogude Vene kirjaniku S Kuperi romaani „Maarjapäev" järele

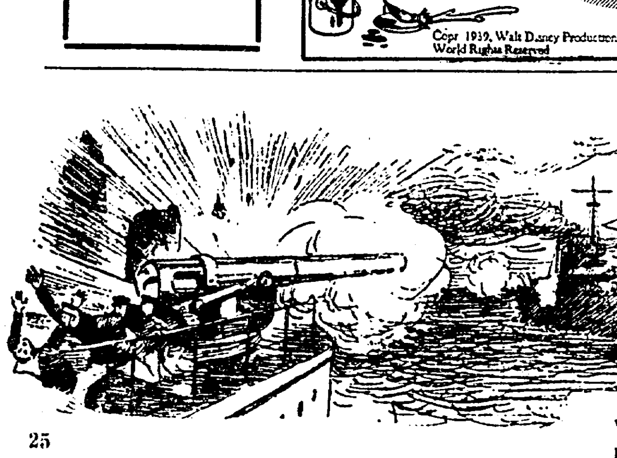

25

Miinivõrke ei panda välja

Wittheft suundus alistuvalt sadamasse. Neljas komisjon. Alatine häda selle firmaga. Kui palju kära tekkis „Tritoni" ümber viimase kuu jooksul tööliste mässu pärast... Võiksid parem kulutada hea ehituse peale ega viia oma ihnsusega töölisi meeleheitele. Keegi ei söanda endale võtta vastutust säärase kolu eest, kuigi kõik võtavad firmalt vastu kingitusi. Tuleb laev vastu võtta, kui nad juba kord on leidnud pääsu asevalitseja südamesse.

Ta istus paati. Võimsate soomusristlejate nägemine nende raskete tornide ja väljaulatuvate kahuritornidega mõjus talle rahustavalt. Jaapanlased on ju varemgi katkestanud diplomaatlikud suhted. Võibolla see on niisama ainult võte... Aga siiski tema täpsust armastav saksa loomus protesteeris kogu oma olemusega selle võimsa jõu liikumatuse vastu. Milline ettevaatamatus, lubamatu hooletus! Tõsi küll, nad ei julge, aga parem oleks seista auru all...

Kutter käänas ümber „Poltava" nina. Mereosakonna ülema terav silm märkas, et soomuslaev oli tõkkevõrgud miinirünnaku vastu alla lasknud. See rõõmustas teda ja ta käskis peatuda.

— Teil on võrgud väljas, — ütles ta laevalaele tõustes komandörile lahkelt. — Kõik peaksid seda tegema, aga asevalitseja viivitab...

Naeratus kadus silmapilkselt komandöri näolt, nagu oleks tuul selle ära pühkinud. Mõte, et ta ei aimanud ülemuse soovi, tegi ta ilmsesti rahutuks. Vältides kaaskõneleja pilku ta pomises:

— Arvatavasti vanem ohvitser on üleliia rutanud...

Wittheft tähendas mõtlikult:

— Miks ka mitte, aeg on ärev... Oleks minu võim...

Ta peatus, ja vaatas kõheldes ringi, jatkas siis teisel toonil: — Kui Vladivostoki ristlejad siia saaksid... Ja dokiehitusega pole ka veel alustatud...

Komandör ühmas midagi arusaamatut, käänates rahutult pead, nagu pigistaks kõvakstärgeldatud krae ta kaela. Äkki pomises ta midagi vabanduseks, keeras ringi ja sammus kiiresti eemale.

Wittheft saatis teda imestunud pilguga ja ronis siis aeglaselt treppi mööda alla. Juba paadis istudes märkas ta soomuslaeval askeldamist. Madrused kõrvaldasid kiiresti miinitõkkeid. Wittheft jatkas laevade ülevaatust. Kõigil vedelesid võrgud üläl lael, need olid nähtavasti allalaskmiseks valmis pandud, kuid kartes asevalitseja käsule vastu toimida, jäeti need esialgu üles. Mereosakonna ülem raputas pead. Rünnaku juhtumil kõik komistavad neile võrkudele. Muide, omast kohast õigus: kui teade läheb asevalitseja ette —, satud veel hullemasse võrku...

Wittheft käskis sõita lipulaeva juure.

— Mis uudist on staabis, Vilhelm Karlovitš? — küsisid ohvitserid külalist ümbritsedes.

— Uudiseid on vähe, vastas ta rahustavalt, sammudes admiralikajuti poole.

— Aga jaapanlased? Mispärast jaapanlased ära sõidavad?

Wittheft lõi pahaselt käega ja kadus trepist alla. Jättes hiljem Starkiga jumalaga, ta hüüdis teistele paati laskudes: — Asevalitsejale on midagi teada. Muidu oleks see kujuteldamatu.

Maarjapäeva ball

Elevus Port Arthuri laevastikus ei olnud tekitanud diplomaatlike suhete katkemisest Jaapaniga, sellest paljud ei teadnudki. Ohvitserid valmistusid Maria Starki nimepäeva vastu.

Harilikult kogunes 26. jaanuaril Starki juure kogu mereväe kõrgem seltskond. Teistel Mariadel tuli leppida vahest ainult kuivamaa ohvitseridega.

Kereväelased tundsid igatsust pealinna ballide järele. Ülemuse abikaasat tervitamata jätta ei söandanud muide isegi need, kes ironiseerisid parketikraapijaid: sellise tähtpäeva unustaja riskis jääda unustatuks lähema aukõrgenduse ja aumärkide jagamise puhul.

Õhtuks laevad jäid tühjaks. Ainult väljasõiduvalmis seisvate miinilaevade pardal seisid üksikud ohvitserid, mõeldes välja abinõu, kuidas pääseda kaldale.

Ristleja „Palladal" vanem ohvitser kohtas tühjas salongkajutis leitnanti.

— Noh ja teie?

— Olen haige, düsenteeria, — vastas leitnant nukralt, — kardan, et ma oma hapu ilmega rikun teiste tuju.

Teise-astme kapten hõõrus rõõmsalt käsi ja lahkus kajutist. Leitnant vaatas talle hämmastunult järele: „Mille üle ta nii rõõmustab?" Veerand tundi hiljem astus ta juure käskjalg:

— Teie kõrgeausus palutakse vanema ohvitseri juure.

Leitnant ajas end vaevu jalule. Käskjalg vaatas kaastundlikult ta valustmoonutatud nägu.

Vanem ohvitser võttis ta vastu täies gaalas.

— Komandör ja kõik teised on ballil, mina üksi pean siin teiste eest seisma. Väga kahju, et teie ei läinud — ta vaikis hetkeks kohmetult — aga kui asi on nii, palun olge minu eest mõni tunnike valvel.

— Meeleldi, härra kapten.

— See on tore. Kui peaksin jääma kauemaks, tehke korraldus, et homme saadetaks kutter järele.

— Kõik saab täidetud.

— Hädaohtu täna pole karta. — Ta viivitas, — Peterburis, kõneldakse, on kokkulepe alla kirjutatud. Tema kõrgus on t Ermitaažis etendusel. Noh, meile seda rem...

Ta ronis alla paati. Vaikse ookeani vastikus valitseb vaikus.

Meeldivat pühaderõõmu valmistavad!...

- Pikk voolujooneliselt kaunistatud raam
- Hõbeläikeline kroom
- Torpeedo vabajooks
- Tellitav juhtraud
- Tross-pidur
- Täisnahast olastik-sadul
- Pressitud ketikaitse
- Nägus torust-pakiraam jne.

Nõudke paremateist jalgratta-äridest. Kui ei peaks kohapeal veel müügil olema, siis kirjutage otse peaesindajale:

K.-K. ARNOLD UNGERSON

Tallinn, Pärnu mnt. 21, telefon 428-55.

Tarbija piirab ostusid

Põllumajandussaaduste turu konjunktuure

Võihindade kõrgenemine jatkus ka m nud nädalal. Meie või hinnaks Inglises not 112—114 sh. cvt. eelmise nädala 114—116 sh. tu. Ka Saksas näitis võihind nõrgenemist. tavalt välisturuhindade nõrgenemisele not meie eksportvõi hinnaks 143 s. kg., s. o. 4 s. madalamalt kui e. n. Tendents vaikne.

Nagu selgub, on võitoodang üksikuis ma junenud erinevalt. Seejuures hinnatakse aga võitoodangut samaks nagu m. a. esimesel ko dikul. Seega pakkumise suurenemisega ei ol malik seletada võihindade nõrgenemist. Küll aga, et poliitilise pinevuse tulemusena tarbija haliste väljaminekute piiramine toitainete deks avaldab juba teatavat mõju.

Peekoniturul püsib endiselt loid ten kuna peekonitagavarad on suured. Niipea, ku nad peekonitagavarad jõuavad lõpule, on l hindade paranemiseks. Lähenevad pühad pe suurendama peekoni-tarvitust, nagu loodetakse konikaubandusringkonnis.

Arvestades avaramaid peekonieкspordi v lusi Inglisse, otsustas peekonsigade noteerim misjon peekonsigade noteeringut tõsta 2 s. Oleks soovitav, et seakasvatajad kasustaksid kesti praegu soodsaid peekonsigade hindu ja daksid eksporttapamajadesse rohkem peekoni lisi sigu. Peekoni hinnad on praegu 1. s 87—96 s., 2. sordile 83—91 s. ja 3. sordile 8 senti kg.

Kanamunade hinnad püsivad. Kana de pakkumine maailmaturul on soojade ilmad gajärjel viimaseil nädalail näidanud tunduvat nemist. Kuna aga hindade tase on nõrgenenu tarvitus samuti suur. Seetõttu, näit., loode saada Saksast k. n. kõrgemat hinda kui m. n

Kanakasvatuse ja munakaubanduse korrald seadus on Inglises esitatud valitsuse poolt mendile. Nimetatud seaduse eesmärgiks on kasvatuse arendamise soodustamise kaudu p dada kanakasvatajate seisundit. Seda loode saavutada kanade tõuparandusega, s. o. terve tootmisvõimelisemate lindude aretamisega, munade standardimisega ja mihuse alusel n tava hinnaga. Samuti on nimetatud seaduses tud ette õigus seada sisse kanamunakauban teatav kontroll. Seega käiks ka kanamunade vedu nimetatud seaduse alla, s. o. tarviduse k võiks kanamunade sissevedu piirata. Seega tuks nimetatud seadus võrdlemisi suureulat kuks, kuna sellega võib kaasuda eksportmaade namunade turustamisvõimaluste piiramine Ing Selle seaduse kehtimahakkamine võib toimuda vatavasti alles k. a. juulis.

Karskusmärgid autojuhtidele sõidukite külge

Eesti Karskusliit on uuesti pöördunud Eest Autojuhtide ja Mototehnikute Ühingu poole kutsega, mida ta tegi ka mõni aasta tagasi, et karsked sõidukijuhid ja nende sõidukid varusta vastavate karskusmärkidega, nagu see toimub mes teises riigis. Seni on Eestis vastava kars märgi tarvitusele võtnud mõni üksik autojuht.

Ühenduses selle üleskutsega rõhutatakse Karskusliidu poolt, et meil püsib ikka veel mo sõidukitega juhtunud õnnetusis erakordselt k alkoholi osatähtsus.

Mihkel Aitsam

Rahutused Rae mõisas

6

Enne viimast suurt katku elas Jüri kihelkonnas talurahvast 1293 hinge. Neist **suri katku** 1072 **inimest** ehk 82,9%. Rae mõisa järgi oli 397 inimest, neist suri 320 ehk 80,6%.

Sõja rüüstamise järel leidus terve kihelkonna kohta 67 hobust ja 83 veist. Rae kui perekama mõiskonna järele oli hobuseid 27 ja veiseid 36. Suures-Saustis oli 9 talu kohta 6 hobust, Lagedil 6 talu kohta 5 hobust ja Vaidas 9 talu kohta 6 hobust. Kui pärast sõda ja katku alustati uut elu, siis pidid ellujäänud taludes tihti ise adra ja äkke ette asuma ja põldu harima. Rael oli talu kohta hobune, mõnes koguni kaks.

Surevus katku olnud nii suur ja sagedane, et kirikukalmistule matmisest pole juttugi võinud olla. Maeti külade lähedale metsa ja liivaküngastele. Ilma jumalasõnata ja kirikukella helistamata. On teada juhtumeid, kus Tallinna linnast saadeti välja matjad, kes kandsid musti või ka valgeid riideid. Rahvas kartis neid nagu katku ennast, põimis nende tuleku üle legende.

Katkuaegsed legendid

Kurnal käinud katk ringi **musta mehena**, kepp käes. Keda ta kepiga torganud, see ka ära surnud.

Teise legendi järele katk hirnunud Kurna metsas **hobusena**. Kui talust hirnunud hobune vastu, seal jäänud pererahvas katku ja surnud ära. Kus aga pole hirnunud, seal jäänud rahvas elama.

Nabalas räägitakse katkust kui **hallist vanamehest**, kes mõnikord ennast ka inimestele näidanud. Keegi talupéremees näinud metsast paksu halli suitsu üles tõusvat. Saatnud sulase metsa vaatama, mis suits see peaks olema. Sulane läinud metsa ja näinud eemalt, kuidas hall vanamees istunud kuuseoksa peal ja ajanud suust paksu suitsu välja. Sulane läinud tagasi ja rääkinud siis peremehele, mis ta näinud. Samal ööl haigestunud peremees katku ja selle järele kõik pererahvas ning surnud.

Suure sõja eest läinud Nabala rahvas varjule **Metsasaare rabasse** ja metsatihnikusse. **Soontemäe** kivide peal küpsetanud nad leiba. Suvel olnud metsas üsna ilus elada, aga sügisel vihma ja külmaga olnud rahvas hädas. Käidud siis öösiti **Metssaare** talus magamas. Ühel ööl tulnud sinna inimese näol ka katk. Olnud **musta kuuega mees**, pikk kepp käes. Talu tuba olnud inimesi tulvil magamas. Katk torganud iga magajat kepiga, ajanud neid üles. Keda katk torganud, see haigeks jäänud ja surnud. Kaks inimest olnud talus ülal, neid pole katk torganud ja need jäänud ellu.

Rootsi sõja järele olnud Harjumaal suur katk. Ühel laupäevaõhtul tulnud katk **naise näol Kalmu tallu**. Talurahvas hakanud vihtlema ja kutsunud ka võõra teetolmu maha vihtlema. Vihtlemise ajal näinud külarahvas, et võõral naisel olnud üks jalg nagu inimesel, kuna teine jalg olnud veisejalg. Pererahvas pole sellest välja teinud, annud võõrale veel õhtust süüa ja palunud öömajalegi jääda. Kalmu talu rahvas jäänud kõik ellu, kuna ümberkaudseis taludes inimesed viimseni katku surnud.

Surnumägi Vaskjalas

Kividega kaetud kühmu Vaskjala külas Ussiaugu talu põldudel hüütakse Surnumäeks. Siia on kantud põldudelt kive kokku, näib aga, et esimesed kivid on plaanikindlalt paigale asetatud.

Kui aastaid tagasi hakati siit kruusa võtma, tuli kaevates inimpealuid välja. Varem on leitud siit ka ehteasju, millest oletatakse, et siia on maetud surnuid mitte üksi katku ajal.

Surnumägi on võetud muinsuskaitse alla.

Muistsed kalmepaigad

Katkude ja sõdade ajal, nagu juba eelpool mainitud, maeti surnuid väljaspoole kirikukalmistut. Selliseid teatakse rahva keskel veel praegugi näidata. Neile on antud omad nimedki. Põldu harides, mõnikord ka maad kaevades, on tulnud inimluid suurel hulgal välja. Ehteasju pole peagu leitudki, mis laseb oletada, et neisse kohtadesse pole maetud harilikel aegadel (sest muiste pandi surnute juure ehteasju ja tarberiistu), vaid matmine on toimunud erakordseil aegadel. Muistsete matmispaikadena tuntakse järgmisi kohti:

Kääbastemägi Sausti mõisa väljal.

Kabelimägi Nabalas Paikna küla piirkonnas.

Kärnakivimägi Kautjala mõisa koplis.

Niidimägi Nabalas ja **Ristiniidi** väli Rae mõisas. Mõlemas on surnuluid välja tulnud maad kündes.

Hämartesemägi Nabalas Vanaveski talu lähedal. Mõni aeg tagasi olnud matmispaik piiratud roigasaiaga.

Kalmumägi Kurna mõisa karjamaal.

Pikarumägi Sausti mõisas. Aastat 50 tagasi olnud kalmede asemed silmaga näha.

Möldrimägi Kaarepere männiku ääres. On leitud konte.

Kroonikakirjutaja — Balthasar Russov, Tallinna Pühavaimu kiriku õpetaja — mainib vaid ainsa korra Jüri kihelkonda, nimelt **Vaidat**.

„14. jaanuaril (1578. a.) läks sõjaülem Klaus Akesen oma meestega teele vaeseid inimesi Uuemõisast (Kose) välja päästma. Ja kui ta kolm penikoormat (25 kilomeetrit) Tallinnast **Waitesse** jõudis, sai ta seal külas ühe venelase vangi võtta, talle teatas, et Paide ja Uuemõis ühes su tükkidega kõik venelase käes on, ja an õiget nõu, et härra Klaus Akesen oma jameestega pöörgu varsti jälle tagasi muidu satub ta hädasse. Kui Klaus ja jamehed seda kuulsid, läksid nad ruttu öö jälle tagasi."

(Märkus: Sõnad klambreis — aut lisandus).

Esimesi talurahva rahutusi 1805. a.

1805. a. sügisel kuulutati välja ja hak kehtima „Eestima Tallorahva Seädus, M savannematest noutud ja meie Sure ar lisse Keisri Herrast kinnitud 1805. aa sees".

Uus seadus oli üldsõnaline ja jättis e viimise ning tõlgitsemise täieliselt rüü konna ja kohalike mõisnike asjaks. T rahva töökoormist ei reguleerinud uus s dus sugugi: see fikseeriti samale tasem mis oli maksev seni. Talupoeg jäi endis täiesti sõltuvaks mõisnikust.

Liivimaal 1804. a. kuulutatud seadus lahkuminev Eestimaa seadusest ja an talurahvale hoopis suuremat kaitset kindlustas ta õiguslikku seisukorda.

Kui Eestimaa talurahva seaduse sisu teatavaks, tekitas see talupojaskon suurt pettumust. Seadusest loodeti pa rohkem kui ta anda tõotas. Talurahvas suutnud kuidagi leppida sellega, miks vimaa seadus oli palju parem, ometi e Eestimaal (Põhja-Eestis) sama eesti r vas. Hakkasid liikuma kõiksugu kuul sed ja tekkis rahulolematusi.

Esimesed talurahva rahutused leid aset 1805. a. augusti alul Järvamaal, levi siis Harju- ja Virumaale ning lõppesid rise kokkupõrkega Kose-Uuemõisas, on tuntud rahva seas „**Kose-Uuemõ sa sõja**" nime all. Üksikasjalisemalt Aitsama teoses „Eestimaa Kuningas".)

ostusid

duste turu- ure

e jatkus ka möödu- ks Inglises noteeriti a 114—116 sh. vas- nõrgenemist. Vas- enemisele noteeriti kg., s. o. 4 s. kg-lt s vaikne. g üksikuis mais ku- innatakse aga üldist. a. esimesel kolman- nemisega ei ole või- genemist. Küll näib musena tarbijate ra- e toitainete ostu- õju. diselt loid tendents, red. Niipea, kui va- d lõpule, on lootusi evad pühad peaksid nagu loodetakse pee-

koniekspordi võima- igade noteerimisko- gut tõsta 2 s. kg-lt. d kasustaksid roh- igade hindu ja saa- hkem peekonikaalu- praegu 1. sordile ja 3. sordile 80—85

üsivad. Kanamuna- soojade ilmade ta- anud tunduvat elav- e on nõrgenenud, on tu, näit., loodetakse hinda kui m. n.

anduse korraldamise itsuse poolt parla- esmärgiks on kana- amise kaudu paran- . Seda loodetakse ga, s. o. tervete ja retamisega, kana- ihuse alusel maks- atud seaduses näh- namunakaubanduses kanamunade sisse- o. tarviduse korral irata. Seega osu- misi suureulatusli- a eksportmaade ka- piiramine Inglises. e võib toimuda ar-

juhtidele ja lge

öördunud Eestimaa Ühingu poole üles- asta tagasi, et täis- õidukid varustataks u see toimub mit- s vastava karskus- ksik autojuht. rõhutatakse Eesti ikka veel mootor- erakordselt kõrgel

kõrgus on täna meile seda pa- kse ookeani lae-

ngi võtta, kes nõis ühes suur- es on, ja andis kesen oma sõ- lle tagasi või ii Klaus ja sõ- nad ruttu läbi eis — autori

si 1805. a.

ilja ja hakkas Seädus, Moi- le Sure armo- d 1805. aasta ja jättis ellu- eliselt rüütel- sjaks. Talu- nud uus sea- ale tasemele. g jäi endiselt

d seadus oli st ja andis kaitset ja orda. duse sisu sai pojaskonnas oodeti palju alurahvas ei ga, miks Lii- ometi elas eesti rah- ugu kuuldu-

sed leidsid maal. levisid õppesid ve- nõisas, mis Uuemõi- lisemalt M. ningas".)

Briti annab tagatiſe Balti riikidele

Seda nägevat ette Briti uued ettepanekud Venemaale

London, 17. 5. (ETA) (DNB) Kabineti välispoliitiline komisjon uuris teisipäeva õhtul Briti vastust Moskva viimasele noodile. Istungil oli teada juba Prantsuse kompromissettepanek, mis Londonis siiski ei leidnud soodsat vastuvõttu, kuna Briti valitsuse arvates see võiks minna liig kaugele. Kuuldub, et uus Briti noot on samasuunaline kui Inglise viimased ettepanekud. London peab arvatavasti ka edaspidi sellest kinni, et Suur-Britannia, Prantsusmaa ja Nõukogude Vene peavad kallaletungi korral ühinema koostöö põhimõttel, mida peab kinnitatama ühise vormilise deklaratsiooniga. Tagatise küsimust teistele riikidele arutatakse edasistel läbirääkimistel. Arvatakse, et

Briti uued ettepanekud näevad ette tagatise Balti riikidele.

Kolmapäeva ennelõuna jooksul esitatakse Briti noot kabinetile ja saadetakse veel kolmapäeval Moskvasse.

Hästiinformeeritud ringkonnis tähendatakse, et Inglise suursaadik Moskvas avaldab Nõukogude valitsuse juures Briti valitsuse kahetsust Potjemkini eelmalejäämise pärast Genfi istungist ja et ta väljendab soovi peatseks kohtumiseks Potjemkini ja Briti välisministri vahel. Potjemkini äraütlemine Genfi istungist sai teisipäeval teatavaks just kabineti välispoliitilise komisjoni istungi ajal. Nõukogude Vene suursaatkond andis ajakirjandusele ainult lühikese teate selle kohta. Potjemkini reisi äraütlemine on kahtlemata Londoni ametlikes ringkonnis esile kutsunud piinliku mulje.

Elavad läbirääkimised

London, 17. 5. (ETA) (Reuter) Kabineti korraline istung kestis täna üle 2½ tunni. Istungi kestes Nõukogude suursaadik Maiski kutsuti välisministeeriumi. Peale selle külastas välisministeeriumi ka Türgi suursaadik. Ametlikult kinnitatakse, et Inglismaa ja Nõukogude Liidu vahel jatkuvad diplomaatliku iseloomuga aktiivsed nõupidamised.

Inglise uus vormel

London, 17. 5. (ETA) (Havas) Kommenteerides Inglise-Vene läbirääkimisi „Times" kirjutab muuseas, et nüüd tuleb ära oodata Suur-Britannia vastus Nõukogude Vene viimasele noodile. Eile olevat kaalutud Inglise-Vene või isegi Inglise-Prantsuse-Vene lepingu sõlmimist Rahvasteliidu pakti art. 16 raames, mille järele on ette nähtud nõupidamisi signataarriikide vahel sõjaväeliste ja teiste abinõude üle, mida oleks vajalik tarvitusele võtta kallaletungi korral.

„Financial Times" kirjutab, et Briti valitsus koostab uut vormelit, mis arvatavasti peab rahuldama ja hajutama kahtlustused, mis on avaldatud Nõukogude Liidu poolt Briti esimeste ettepanekute suhtes. See vormel tõendavat selgesti Suur-Britannia ja Prantsusmaa otsust abistada Nõukogude Liitu, kui viimane on sunnitud tegutsema, et täita oma kohustusi Balti riikide suhtes. Teiselt poolt Nõukogude Liit olevat mainitud vormeli järele kohustatud abistama Prantsusmaad ja Suur-Britanniat, kui viimased peaksid tegutsema, et täita oma kohustusi väikeste lääneriikide suhtes. Arvatakse, et see kompromiss peaks olema vastuvõetav Moskva valitsusele, kirjutab leht.

Eesti, Läti ja Leedu tahetakse tõmmata „rindesse"

Nende teadete puhul on huvitav „L'Europe Nouvelle'i" järele Pertinaxi sulest tuua arvamisi, mis selle probleemi kohta näivad olevat iseloomulised Pariisile. Pertinax kirjutab muuseas:

Pole tähtis, kas Venemaa astub sõtta alles Inglis- ja Prantsusmaa järele, vaid tähtis on see, kas temale sõja korral saab osaks nende kahe riigi täieline toetus. Venemaa tähendab ka, et Eestit, Lätit ja Leedut (kes Venemaale on umbes samaks, mis on meile Belgia, Hollandi ja Schveitsi) ei saa jätta väljaspoole vastupanu rinnet. Ta ei taha, et ainult tema üksi peaks neid kaitsma. Selkombel on meie silmis õigustatud Vene poolt nõutav kolmepoolne abistamispakt."

Chamberlain ei seletanud

London, 17. 5. (ETA) (Reuter) Peaminister Chamberlain, vastates alamkojas küsimustele, ütles, et välisminister lord Halifax sai 15. mail uusi teateid Nõukogude valitsuselt, mis on praegu kaalumisel Briti valitsuses. Praegu ma ei või avaldada mingeid üksikasju. Vabameelse Manderi küsimusele, kas „Izvestijas" avaldatud teadaanne Briti ettepanekute kohta oli õige, Chamberlain vastas, et ta ei või kommenteerida pressi teadaannet. Vastusena Greenwoodile Chamberlain tähendas, et oleks ebaõige arvata, et Briti ja Nõukogude Vene vahel ei toimu uusi läbirääkimisi enne Halifaxi kohtumist Maiskiga Genfis.

Välisministeeriumi alamriigisekretär Butler tähendas Danzigi küsimuse kohta, et kuna viimaste teadete järele on seisukord Danzigis täiesti rahulik, siis see küsimus ei vaja erilist käsitlemist.

Juutide miljoniline armee loomiſele?

Devisionistide-sionistide suur kava. — Inglise Valge raamat lükatakse tagasi

Ka araablased Inglise Valge raamatu vastu

Varssavi, 17. 5. (ETA) (Havas) Sionistide uue organisatsiooni esimees Sabotynski on annnud ajakirjandusele lähemaid seletusi programmi kohta, mis sisaldab järgmisi punkte: 1) **juutide parlamendi kokkukutsumine** Ida-Euroopas, kes nõuaks valitsustevahelist konverentsi, et korraldada juutide väljarändamise küsimust. Ühtlasi oleks selle parlamendi ülesandeks välja töötada kava juutide massiliseks koloniseerimiseks **Palestiinas** ja ühendada juudi rahvuslikku esindust, 2) kõik juudid, kes on suutelised relva kandma, peavad end registreerima ja valmis olema **Palestiina armesse astumiseks**, 3) Inglise Valge **raamatu tagasilükkamine**, 4) Ameerika ja Euroopa juudid võivad koostada kohe 1 **miljoni mehelise armee**, kes ei osutaks vastupanu mitte inglastele, vaid see oleks suunatud Palestiinasse araablaste vastu.

London, 17. 5. (ETA) (DNB) Inglise valitsus näib oma ettepanekutega Palestiina-probleemi lahendamiseks põrkavat **Araabia riikide vastupanule.** Ühe Bagdadist saabunud teate järele kuuldub, et Iraki ja Saudi-Araabia valitsused on teatanud Briti valitsusele, et nad vaatavad Briti ettepanekutele kui Araabia riikide nõudmise tagasilükkamisele. „Daily Herald" võtab veel ühes Jerusalema tektes kokku Briti ettepanekute arvatava peasisu. Sedamööda näeb Inglise Valge raamat ette Palestiina arenemist **iseseisvaks riigiks 10 aasta jooksul,** edasi juudi sisserändajate piiramist lähema 5 aasta kestes 75.000-le ja kolmandaks maaostmise kitsendust juutidele Palestiinas. Briti valitsus kavatseb luua riiki, kus juudid ja araablased võiksid koos elada. Seda eesmärki võib aga saavutada ainult aeglase arenemisega mandaatvõimu juhtimise all. Uus riik oleks kokkuleppe kohaselt **seotud Inglismaaga.**

Sedamööda tema loomine nõuab küsitlemist Rahvasteliidu nõukogult, et kustutada mandaati. Niipea kui kord jälle jalule on seatud, kutsutakse Palestiina juudid ja araablased vastavalt nende rahva tugevusele üksikute valitsusorganite juhtimisele. Alul nad töötavad Briti nõuandjate juhtimisel. 5 aasta pärast moodustatakse eriline kogu inglastest ja Palestiina päriselanikest, et välja töötada kava seadusandlikuks nõukoguks. Kui 10 aasta järele ei ole veel antud eeltingimusi iseseisvaks Palestiinaks, siis Briti valitsus pab nõu Rahvasteliiduga ja Araabia riikidega mainitud kava edasilükkamise üle.

Üldstreik algab

Jeruusalem, 17. 5. (ETA) (Havas) Homme algab Palestiina juutide üldstreik. Streigi kestvus ei ole veel täpselt kindlaks määratud. Mõnede kuulduste järele see kestvat 10 päeva. Võimude poolt on tarvitusele võetud laiaulatuslikke ettevaatusabinõusid.

Prantsuse tankid Orleani neitsi mälestusparaadil Pariisis.

Pahameel Berliinis Rootsi välisministrile

Berliin, 17. 5. Skandinaavia riikide keelduv vastus mittekallaletungi pakti asjus on tekitanud Berliinis kibedat pahameelt Rootsi välisministri vastu. Samuti on suur pettumus Soome kõrvalepõiklemisest.

Berliin, 17. 5. (ETA) (Havas) Rootsi, Norra ja Daani saadikud käisid täna Wilhelmstrassel, et esitada oma riikide vastused Saksa ettepanekule vastastikuse mittekallaletungi pakti sõlmimiseks. Soome saadik esitas oma valitsuse vastuse juba eile. Arvatakse, et Daani, vastupidi kolmele teisele riigile, viimaste täielisel nõusolekul ei lükka kategooriliselt tagasi mittekallaletungi pakti sõlmimise pakkumise, vaid jätab Saksamaale vabaduse kaalutleda, kas niisugune pakt on praegustes tingimustes veel soovitav.

Zogu üleskutse maailmale

London, 17. 5. (ETA) (Havas) Üleskutses, mille kuningas Zogu saatis Rahvasteliidu peasekretärile, ta meenutab, et Londoni konverentsil 1912. aastal ja suursaadikute konverentsil 1921. aastal tunnustati Albaania iseseisvust. Ühtlasi Albaania võeti vastu Rahvasteliidu liikmeks ja ta sõlmis iseseisva riigina liidulepingu Itaaliaga, mis registreeriti korrapäraselt Rahvasteliidu poolt. Täielikus vastolus mainitud lepinguga ja kõikide normidega, mis on valitsemas rahvusvahelistes suhetes, eriti aga Kelloggi paktiga ja Rahvasteliidu paktiga. Itaalia on rikkunud sõjaväeliselt Albaania territooriumi puutumatust, esimest korda käesoleva aasta 6. aprillil ja teist korda 7. aprillil, millal pommitati Albaania lahtiseid linnu. Samal ajal maabusid Itaalia väed Albaanias. Edasi kuningas Zogu meenutab Albaania väikese armee kangelaslikku vastupanu ja lõpetades ta ütleb: „Protesteerides energiliselt ja ametlikult Itaalia poolt teostatud vägivalla vastu, kui ka Albaania iseseisvuse kaotamise vastu, ma palun teid teatada Rahvasteliidu liikmesriikidele need asjaolud, et ei tunnustataks sündinud tõsiasja, mida on Itaalia poolt teostatud verega ja rauaga, ja et võetaks tarvitusele abinõusid selleks, et Albaania rahvas saaks tagasi oma endised õigused.

Yankeed hülgavad saksa keelt

New York, 17. 5. (ETA) (Havas) Haridusdepartemangu esindaja seletas, et rahvussotsialistliku režiimi võimuletulekust saadik Saksamaal on New Yorgi algkoolides kui ka kõrgemates koolides vähenenud tunduvalt nende õpilaste arv, kes õpivad saksa keelt. 1934. aastal oli saksa keele õppijate arv 22.000. Ent möödunud aastal oli see arv vähenenud 14.000-ni. Neis koolides õpib võõrkeeli 150.000 õpilast, kelledest 107.000 õpivad prantsuse keelt.

Saksa taotlused L.-Ameerikas

Mehhiko, 17. 5. (ETA) (Havas) Siinne Saksa saadik sõitis New Yorki, et osa võtta seal peetavast Kesk-Ameerikas asuvate Saksa diplomaatlike esindajate konverentsist, kus tulevad arutusele väljavaated Saksa mõju laiendamiseks kui ka majanduslikud suhted Ameerika riikidega. Samuti tuleb eriti arutusele veel petrooleumiost Mehhikost.

„Päevalehe"
põnevad lugemisseeriad
paeluvad kõiki. Ärge jätke vahele ühtki lehenumbrit, sellega kaotaksite mõndagi huvitavat

Suur valik:
Sordirauda
Nurkrauda
Vitsrauda
U-rauda
T-rauda
Raudtalasid
Armatuurraudu
Katuseplekki, musta ja tsingitud
Raudplekki
Riffelplekki
Vedruterast
Võlliterast
Reeterast
Kivipuuriterast
Eveka
KAUBANDUSE AKTSIASELTS
Kontor: Tallinn, Tatari tän. 28 telefon 479-76. 480-22
Ladu: Tallinn, Sakala tän. 22 telefon 475-71

Rootsi kunstiarvustaja Eric Adamsoni näitusest

„Arbetareni" kunstiarvustaja kirjutab näituse puhul muu hulgas järgmist. Täiel määral hea ja kauni lisanduse Stokholmi kunstielule moodustab eestlase Adamson-Eric'u näitus Konstuärshuset'is. Maalikunstnik esineb kui oma maa kultiveeritud esindaja kunsti alal, mis nii mõneski meie kunstile seisab lähedal. Silmapaistvalt tugev on ühendus tänapäeva Renoir'ile lähedal seisva rootsi maalikunstiga.

Adamson-Eric'u kunst on täiesti vaba sarnlevast, ühtesulavast jäljendamisest. Tema kunst on rahulik ja tervelt elujaatav, selle igast poorist hoovab elurõõmu ning selle juured ulatuvad sügavalt rahvuslikku pinda. Vormitunne on kindel, elegantne ja pehme, pintslikäsitamine tundelik ja nüansirikas. Tema palett on kunstniku arengu kestes jõudnud askeetlikult tumedast laavavärvist üle külma hõbedase sinirohelise, kuni täielikult rikkalikult virvendava kuld-roosani. Rabava näite keskperioodist moodustab „Evsonos greeka lipu taustal". Jahedalt mõjuva hõbeda-sinise tooni leiame meie Narva motiivides, kuna „Talve vaade Tallinnale" köidab meid pehme hahkja-roosa tooniga poröösse lumel. „Lilled aknal", kimp leegitsevaid oranž punaseid liiliaid, mis efektselt eralduvad aia suve rüül ja vibreerivad päikese säras, on veel kord näiteks kunstniku elavast ja painduvast koloriidist.

Rahvuslik iseloomustus ilmneb täiesti loomulikult eriti jõuliselt kunstniku mitmekesises ja innukas kunstkäsitöös. Nii leiame meie eesti talupoja motiive portselanil, tekstiilides ja nahaplastikas Siin on Adamson-Eric kohandanud kubismi ja surrealismi, millega ta kord on tegelenud. Kindla materjali ja tehnika tundega on kunstnik need motiivid tõlgendanud elegandilt ja mängides muinasjutuliselt säravaks dekooriks Ma teen siiski mõnevõrra reservatsiooni tugeva värvi kohta lõngades, mis ühes osas vaiba kompositsioonides on tarvitamist leidnud. Suurepärase näitena kunstniku mahlakast ja originaalsest kaunistusviisist võiks nimetada teekanne hall-mustas värvis kergelt portselani põhjavärvis ornamentikaga.

Näitus väärib tõesti külastamist.

Sven Lindström.

Kuningapaar Kanadas

London, 17. 5. (ETA) (DNB) Kanada peaminister Mackenzie King tervitas täna kl. 10.25 Briti kuningapaari „Empress of Australia" pardal, mis saabus varahommikul Quebec'i. Kuningapaar sõitis autos parlamendihoonesse, kus Quebec'i provintsi peaminister Duplessis pidas tervituskõne, milles ta tähendas muuseas, et Kanada on rõõmus selle üle, et kuningapaar alustas oma ametlikku külaskäiku Quebec'i linnas, Kanada rahvushällis ja konverentsi asupaigas, kus sündis Briti-Prantsuse Kanada leping. Quebec'i provints on alati olnud truu Briti troonile, samuti nagu ta on jäänud ustavaks oma isade traditsioonidele. Pärast tervitusi parlamendihoones kuningapaar läks linnakindlusse, kus Kanada valitsus andis eine. Pärast einet kuningas esineb raadiokõnega, mis antakse edasi Kanada ringhäälingu kaudu. Neljapäeva hommikul kell 9.15 kuningapaar sõidab edasi Montreali.

Kuningapaar proovimas

Suured vägedeliikumised Saksa läänepiiril

Brüssel, 17. 5. (ETA) (Havas) „Soir" avaldab teate, milles üteldakse, et Saksa läänepiiri rajoonis on toimunud teisipäeval suuri vägede liikumisi, et okupeerida kõik piirikindlustused. Kinnitatakse, et mainitud vägede koosseis olevat suur. Vägede liikumised on toimunud peamiselt Aacheni piirkonnas. Lõpuks leht lisab, et Hitleri korraldusel on otsustatud okupeerida piirikindlustused, millede ehitamine on nüüd lõpetatud. Mainitud teated olevat lehe seletuse järele kinnitust leidnud.

Hitler jatkas kolmapäeval oma inspektsioonireisi Saarpfalzis.

Saarbrücken, 17. 5. (ET sotsialistliku erakonna tähtsama ral von Brauchitsch oli kutsu friedi liini, läksid täna Saarbr bachi, kust nad jatkavad teek suunas. Nad vaatlesid kindlus seadeldisi.

Perenaine sai loomade pääst tulehaavu

Sangastes hävisid leekides Vähero talu kõrvalho

Valga, 17. 5. Eile hommikul süttisid Valgamaal Sangaste vallas põlema August Kalmusele kuuluva Vähero talu kõrvalhooned. Koos hoonetega hukkus tules ka põllutööriistu, vilja ja loomi. Tulle jäi siga põrsastega ja 3 lammast. Teiste loomade päästmisel põlevast laudast sai raskeid tulehaavu taluperenaine Marie Kalmus, kes toimetati sanitaarautol Valga haiglasse.

Tuli sai alguse laudast. Kui seda märgati, oli hoone juba leekides. Varsti võtsid tuld ka teised kõrvalhooned. Kuna läheduses telefoni ei ole, saadeti ratsanik teatega Karula jaama, kust kohale sõitis käsiprits. Tuli oli aga suureks paisunud, mistõttu suudeti vaevu päästa vaid elumaja.

Sisse põlesid kõik kõrvalhoonetes asunud talu põllumajandustarbed. Loomadest põles sisse siga 11 põrsaga ja 3 lammast. Teised kariloomad päästeti tulest taluperenaise Marie Kalmuse ennastsalgava tegutsemise tõttu. Ajal, mil perenaine parajasti viibis laudas loomi välja ajamas, langes sisse põleva hoone lagi, mille tagajärjel Marie Kalmus näole, kätele ja jalgadele sai raskeid tulehaavu. Valgast telliti kohale maavalitsuse sanitaarauto, millega vigasaanu toimetati Valga haiglasse. Arstlikul ülevaatusel tunnistati perenaise põletish kuuluvaks.

Talu omaniku kahju tõuseb mise kohta puuduvad esialgsel kuid arvatakse, et talus kasvata hoolealune poisike Elmar Mets res tulega hooletult ümber käin

Ehitus- tarbei
nagu LUPJA, TSEMENTI, NAELU jne. jne. ostate s
H. Eev
Tallinn, Pärnu mnt. 4
„ERKO" krohv

Töölised kursustel ja kultuurtöös

Vaba aega veedetakse sportimisega ja käsitöö õp

Töölispillimehed akordeonimängu õppimas. Paremal — töölispere lõu

Lutheri vabriku kultuurühingus avati laupäeval tööliste käsitööde näitus. Talvekuudel kestsid ühingus õhtuti käsitöö kursused töölisnaistele ja nende perekonnaliikmeile. Näitusel võib näha palju ilusaid töid. Poisid on valmistanud mänguasju ja nahatöid, naised ja neiud jälle on õmmelnud pluuse, kleite ja muid rõivastusesemeid, diivanipatju jne. Naistetööde juhataja pr. Kaguvere ütleb, et kursuse lõpetanud töölisnaised ja tütred õpivad õmblustöö niivõrd selgeks, et ei tarvitse enam kleite lasta õmmelda õmbleja juures.

Siin kultuurühingu ruumes on korraldatud ka keelte- ja palju teisi kursusi. Neli meestöölist õppis hra Rägo juhatusel akordeonimängu.

Vabrikuvalitsus on ühingule annud kasutada avarad ruumid. Siin on ka köök söögisaaliga, kus töölised käivad lõunatamas. Kõrvalruumides näeme mängusaale ja lugemistube.

Lutheri rahvamajja on koond vatuslik tegevus. Siin toimuva ja spordiõhtud. Pühapäevaõhtut õhtuid, kus esinevad ühingu näit

Jälgides kultuurühingu tegevu je, et vabrikutöölistel on nüüd võimalusi vaba aja veetmiseks ja oli paarkümmend aastat tagasi.

CHARLES LINDDBERGH, kes mõnede sõnumite järgi saavat õhuministriks,

Toimetusele saade

„Vana Tallinn" III köide. mitmevärvilist kriittahvlit. Hind Puksoo: Tallinna esimesed era lõpul ja 19. sajandi alul. P. Jo kend Pirita kloostrist. S. Karlin sand Tallinna kunstiajaloole. Tallinn ja eestlaste väliskauban kaotamist. M. Mei: Märkmei sadamast leitud laevakere ko Buddeus graafikuna. R. Kenkm kobson Tallinnas 1871./1872.

A. Tšehhov: Valik novelle. Kirjandusloolise ülevaate ja p 4 krooni.

Anton Tšehhov on ainulaa ruumi tarvitades annab ta pal tundeid, elunähtusi, nalja, tor ning kehva ühiskondliku lõpuks püsiva esteetilise elam mor on sädelev ja ergutav. novellidel on käesolevas kogu pole unustatud ka Tšehhovi velle, mis haaravad ning va elulise sisuga. Kogu sisaldab vad ilmeka ja igakülgse kuj vene kirjanikust. Fr. Tuglase lustab tõlke suurima vastavu

Jaan Kärner: Öösiti kumav 302 lk. Hind broš. kr. 4,25, k kr. 5,35. O.-ü. „Noor-Eesti Kirj

See on esimene köide pike kujutatakse talulaste irdumist revolutsiooni ja nende seiklus rohket elu seejärele mitmetes linnades.

Käesolevas esimeses köit ning iseloomulike maaelu-piltid jutus, peategelase järjest kasva kaugel kumavate linnade kui õnnemaa järele. Lugu lõpebk sega talust — reisiga selleks maale.

Romaan, värskelt ning kuulub kahtlemata J. Kärneri hulka.

Majanduslik ringvaade

Ilmub neljapäeviti

Muret tekitavad nisutagavarad

Kuidas lahendatakse küsimus Londoni konverentsil?

JAAN TAKLAJA

Londonis peetakse praegu nisukonverentsi, millest võtavad osa 23 riigi esindajad. Konverentsi ülesandeks osutub leida võimalusi seni ikka veel müümata 1938. a. nisu rekordsaagi ülejääkide realiseerimiseks ning abinõude otsimine nisuhinna suurte kõikumiste vältimiseks maailmaturul.

Nisu ülemaailmlik saak, ilma Nõukogude Veneta, Hiinata, Iraani ja Iirakita, oli 1938. a. 122 miljonit tonni 104 milj. tn. vastu 1937. aastal ja 96 milj. tn. vastu 1936. aastal. Tagavarade seis oli 1. aug. 1936. a. 6,6 milj. tn. 1937. a. 2,7 ja 1938. a. 5,2 milj. tn. Tänavust nisusaaki maailmas, ilma eespool nimetatud maadeta, hinnatakse 110 miljonile tonnile, millest võiks kujuneda ülejääke jooksva aasta 1. augustiks 16,5 miljonit tonni. Ülejääkide suhtes oleks seega saavutatud 1933. a. seisukord, kus need moodustasid 16,6 milj. tn. ja mille tagajärjel langes nisuhind.

Ka nüüd on nisuhind languse perioodis. Muidugi vaid maailmaturul, kus realiseeritakse ülejääke, sest siseturud on kaitstud juuremaksude ning kindlate hindadega mitte üksnes Eestis, vaid samuti paljudes teisteski riikides.

Kui veel m. a. 13. mail Winnipegis noteeriti nisu bušeli hinnaks 117.38 centi, siis langes see 12. maiks 1939. a. 54,1%-ga 65.63 cendile. Buenos-Airesis on nisuhind langenud 40% ja Rotterdamis 42.4%. Kuna lõikuse väljavaated nisukasvatavates maades on head ja eelmise aasta rekordlõikusest tagavarad rikkalikud, siis pole suutnud nisuhindadele kõvendavalt mõjuda ka üha suurenevad ostud sõjakartusest reservideks.

Et ülemeremaades: Argentiinas, Ameerika Ühendriikides, Austraalias ja Kanadas pole rekordsaagi tõttu ka odavamate hindadega müüa tunduvalt suuremaid koguseid nisu Euroopasse, on tulnud sellest, et endistes nisu sisseveomaades on nisukasvatuse pindala suurenenud ning saagid tõusnud, kattes seega järjest ulatuslikuma osa omatarvitusest.

Sama näeme ka Eestis. Kui meil 1930.—34. a. keskmiselt oli talinisu külvipind 17,2 tuhat ha, siis tõusis see 1938. a. 27,4 tuhandele ha-le ning suvinisu külvipind tõusis samal ajavahemikul 34,0 tuhandelt ha-lt 42,3 tuh. ha-le.

Vastavalt külvipinna suurenemisele on tõusnud ka saagid. Talinisul 1930.—34. a. keskmiselt 25.000 tonnilt 1938. a. 36.400 tn-le ning suvinisul 35.000 tn-lt 45.600 tn-le.

Ja selle tagajärjeks on osutunud: kui meil 1929. aastal imporditi nisu ca 25 tuhat tonni ja nisujahu 6,7 tuh. tn., kokku 6,73 milj. kr. väärtuses, siis 1938. a. oli nisu sissevedu vaid 4200 tn 0,63 milj. kr. väärtuses, kuna nisujahu üldse ei imporditud, vaid koguni 216 kr. eest, kuigi see on üpris väike summa, välja veeti. Kui juba Eestis on nisu ja nisujahu sissevedu mainitud ajavahemikul, s. o. 1929.—1938. a. langenud tublisti üle 6 milj. kr., missugune summa vastab peagu äsja realiseeritud siselaenule, siis teistes nisu sisseveomaades on areng liikunud üldises samas suunas ning seepärast ongi arusaadav, miks nisu ülejääkide realiseerimine ülemeremaadel on muutnud raskeks ja ühtlasi keerukaks.

Et meil nisukasvupind ja ühes sellega nisusaak jõudsasti on tõusnud, tuleb kirjutada esijoones nisu kindlatele hindadele, millega see ostetakse nii riigi kui veskite poolt. Kindlad hinnad on peale selle veel omaaegse arvamise, et Eesti ilmastik pole küllalt soodus nisu kasvatamisele, tegelikult ümber lükanud. Küll on aga nüüd tekkinud kartus, et meil nisukasvatus võib laieneda niivõrd hoogsalt, et see ületab juba omatarvituse normi. Seepärast juba tänavu varakult põllutööministeeriumist soovitati nisu külvipinna suurendamise suhtes olla tagasihoidlikum endistest aastatest.

Üldiselt ongi nüüd teiste maade praksis näidanud, et kindlate hindadega nisu realiseerimine ei tekita ülesaamatuid raskusi nendes riikides, kus nisu lõikusest jatkub peamiselt omatarvituseks. Kui aga nisusaak ületab tunduvalt siseturu nõuded ja ollakse sunnitud osa paratamatult eksportima, siis viib see hinnad alla ning nõuab riigikassadelt järjest suurenevaid juuremakse.

Ja juuremaksude süsteem on nisu eksportivates maades arenenud peagu samas suunas kui neis riikideski, kus kindlate hindadega on antud teadlikult uut hoogu nisu külvipinna laiendamiseks omatarvituse katteks.

Euroopas näib nisu kasvupind edaspidigi suurenevat. Põhjuseks näib osutuvat asjaolu, et üha suurenevate väliskaubanduslike tõkestuste süvenemise ja vastastikuste arvete õiendamise raskuste tõttu ollakse tahes-tahtmatult sunnitud panema rohkem rõhku enesevarustamisele.

Kujukaks näiteks ses suhtes osutub ka Helveetsia, kus on hakatud intensiivselt arendama nisukasvatamist seepärast, et juustu eksport läheb seal aasta-aastalt tagasi. Ja et põllumeestele anda uut sissetulekuallikat, selleks ongi osutunud vajaliseks hakata vähendama karjamajanduse sektorit ning selle asemel laiendada teravilja kasvatamist esijoones nisu külvipindade suurendamise sihis.

Kui Prantsusmaal seni kindlad kokkuostu-hinnad nisule on tunduvalt tõstnud nisusaaki, siis ollakse nüüd asutud seisukohale, et kindlaid hindu tuleb maksa ainult sellelt osalt, mis moodustab omatarvituse normi. Muidugi mõista toob niisugune korraldus juure uusi kulusid ja nõuab selleks erilist ametkonda. Pealegi on Prantsusmaal avaldatud arvamisi, et kas see on üldse praktiliselt teostatav otstarbekohaselt. Kuid tekkinud olukord nähtavasti sunnib seda süsteemi siiski kasutama.

Teoreetiliselt ei ole ju nisu kasvupindade reguleerimine võimatu, kuid tegelikul on siiski teostamata. Ja seda põhjusel, et maailmas arvatakse olevat ümmarguselt 100 miljonit nisukasvatajat ning selle arvu juures ei saa kuidagi saavutada säärast korda, et nisu külvipinda reguleeritaks kuidagi ühtlasemalt. Kui teiste tähtsate toorainete toodangut on võidud reguleerida nõuete kohaselt, siis on see osutunud võimalikuks põhjusel, et produtsentide arv on piiratud ja kokkulepete pidamise kontroll seega ka teostatav. Kuid nisukasvatajate suhtes osutub see enamalt jaolt nende suure arvu juures võimatuks.

Nisuturu asjatundjad hellitavad küll arvamist, et nisuhinnad maailmaturul ei võiks enam langeda palju madalamale praegusest seisust, sest kui juba prahikulud moodustavad nisuhinnast 50% või pisut rohkem, siis ei päästa seisukorda ka enam juuremaksud. Kui aga samal ajal arvatakse, et tänavu nisusaak ülemeremaades tõotab kujuneda taas rikkalikuks, siis see asjaolu paratamatult mõjutab ülejääkide hindade lõdvenemist.

Seepärast ongi nüüd huvitav ära oodata Londonis peetava nisukonverentsi tulemusi. Nisuhinna edaspidine kujunemine puudutab ka meid, sest nisu moodustab oma osa elatusmaksumusest ning on seega küllalt tähtis tegur toitluskulude kompleksis.

Tööstusseadus muutmisele

Mitmesugustel kaalutlustel osutub tarviliseks võtta reguleerimisele tööstusettevõtete asutamine territoriaalselt. Valitsus peab omama õiguse keelata uute ettevõtete tekkimise sinna, kus ettevõtteid on juba liialt palju. Samuti osutub vajaliseks võtta ette muudatusi tööstusettevõtete liigitamises. Praegu arvatakse kesktööstuseks iga ettevõte, mis tarvitab mehhaanilist jõudu. Nüüd kavatsetakse tööstusettevõtted liigitada selle järele, kui suurel määral üks või teine tarvitab mehhaanilist jõudu. 1 hobusejõu tarvituse ettevõtted loetakse käsi- ja väiketööstusiks Peale selle on kavatsusel rida teisi muudatusi tööstustegevuse reguleerimisel.

Sellekohaselt on koostatud ettepanekud valitsusele kehtiva tööstusseaduse muutmiseks, mis lähemal ajal esitatakse valitsusele ja parlamendis sügisel arutusele tulevad. Muudatuste tegemisel on arvestatud kutsekodade arvamisi.

Pankade arvete seisud

Krediitasutuste inspektuuri kokkuvõttel pankade arvete seisus esineb järgmisi liikumisi:

Kassatagavarad on vähenenud aprillis 22,2 miljonilt kroonilt 20,3 miljoni kroonini. olles aasta eest 17,2 miljonit ja kahe aasta eest 11,4 miljonit krooni.

Väärtpaberite seis on 1. maiks langenud 17,8 miljonilt kroonilt 17,4 miljoni kroonini, olles aasta eest 12,2 miljonit ja kaks aastat tagasi 11,9 miljonit krooni

Laenud on suurenenud 136,0 miljonilt kroonilt 1. aprillil 138,2 miljoni kroonini 1. mail, seega 2,2 miljoni krooni võrra. Laenude seis aasta eest oli 123,0 miljonit krooni ja kahe aasta eest 124,5 miljonit krooni.

Hoiusummad üldkokkuvõttes, arvates kaasa ka pankade omavahelised summad, on langenud 133,5 miljonilt kroonilt 1. aprillil 131,8 miljoni kroonini 1. mail, olles aasta eest 115,2 miljonit ja kahe aasta eest 98,8 miljonit krooni. Kuid ilma pankade omavaheliste hoiuarveteta on hoiusummad aprilliks kasvanud 117,0 miljonilt kroonilt 117,3 miljoni kroonini. Riigihoiukassa hoiusummad näitasid samal ajal 0,1 miljoni kroonist langust.

Läti tasus Rootsi võla

Rahaminister Valdmanis teatas, et Läti tasub kuue milj. dollarlise välislaenu Rootsile täies ulatuses. Tasumise mooduse kohta andis minister järgmise seletuse:

1928. a. detsembris emiteeris Läti valitsus 6%-lise välislaenu obligatsioone 6 miljoni dollari nominaalväärtuses ja saavutas Svenska Tändsticks Aktiebolagetiga kokkuleppe nende obligatsioonide mahutamise kohta. Intress oli 6% aastas. See laen pidi 35 aasta kestes kustutatama.

Sama kokkuleppe põhjal sooritas rahaministeerium kuni 15. juulini 1935 võla amortisatsiooni ja intressidemaksmised. Maksmiste katkestamise põhjuseks olid tollekordsed majanduslikud raskused, eriti välisvaluuta puudus.

Kui majanduslik olukord paranes, astus rahaministeerium kontakti obligatsioonide omanikega ja pidas nendega pidevalt läbirääkimisi obligatsioonide väljaostu kohta. Nüüd on neil läbirääkimistel jõutud vastuvõetava tulemuseni. Obligatsioone saadakse välja osta 2.641.567 dollari eest, mis teeb välja 44,875 protsenti nende nominaalväärtusest, seejuures tasumata kupongid, alates kupongidega 15. jaanuarist 1936. a. antakse tagasi ilma vastutasuta. Tähtajaliste, kuid väljaostmata kupongide väärtus on 1.209.477,11 dollarit või 6.579.555,48 latti.

Obligatsioonide väljaostmiseks praeguse kursi järele (1 dollar = Ls 5,44) on vaja 14.370.200 latti, mis tuleb tasuda dollarites või inglise naeltes. Läti praegused valuutareservid võimaldavad säärast summat ilma erilise surveta hankida. Laenu väljaostmiseks vajalised summad võetakse riigi krediidifondist.

Uusi nimetusi majandusministeeriumis

Lähemail päevil on oodata uusi nimetusi majandusministeeriumis ja krediitasutuste inspektsioonis vakantsetele kohtadele kui ka koosseisude täiendamisega juureloodud uutele kohtadele.

Täitmisele tuleb majandusministeeriumi pearaamatupidaja koht, mis vabaneb Lettensi surmaga. Uus juhataja nimetatakse ka rahandusosakonna riigi keskarvepidamisebüroole, kust N. Puura lahkus riigi trükikoja klassiloterii osakonna juhataja ja majandusülema kohale siirdudes. Edasi tuleb komplekteerimisele vastavate tööjõududega uus varustusosakond, mille juhatamine kuulub äsjanimetatud majandusministri kolmandale abile kol.-leitnant V. Karingule. Kuna uue osakonna tööjõududeks võetakse mõned inspektorid tööstusosakonnast, siis täidetakse ka tööstusinspektorite vabad kohad. Kõrgematele kohtadele majandusministeeriumi aparaadis nimetatakse ametnikke samast ministeeriumist tavalise avansseerimise teel, kuna vabanevad madalamad kohad täidetakse juurevõtmisega väljaspoolt.

Krediitasutuste inspektsioonid loodi juure üks vanema revidendi koht, mis samuti täidetakse avansseerimise teel sama inspektuuri tööjõududest.

Poola kaubanduse väravad Gdynia ja Danzig

Viimased rahvusvahelised poliitilised sündmused on tõstnud huvi Poola väliskaubanduse „väravate“ Gdynia ja Danzigi vastu. Kuivõrd tähtsateks need sadamad osutuvad Poolale, seda näeme tema väliskaubanduse vaatlemisel. Vaevalt leidub mõnda teist riiki, kelle import-eksportkaupade vedu on sääraselt kontsentreeritud ühte suudme, kui Poola, ja vaevalt leidub sadamaid Euroopas sarnase tagalaga kui Gdynia ja Danzig. Suurem osa Poola väliskaubandusest on rajatud meretranspordile, ja selle osatähtsus on järjest kasvamas. Kui näiteks 1929. a. kaupade sisse- ja väljavedu sadamate kaudu moodustas veidi üle 27 prots. kogu väliskaubanduse käibest, siis 1938. a. see protsent tõusis juba 63-le.

Ainsateks väliskaupade läbilaske- (mere) -punktideks osutuvad kaks sadamat — Gdynia ja Danzig. Danzig — vana ajalooline rahvusvahelise kaubanduse sõlmpunkt, ja Gdynia — iseseisva Poola suurim saavutus. Mõlemad need on Poolale elulise tähtsusega. Kuid loomulik, et Poola, välja ehitades endale uue sadama, püüab selle kaudu suunata suurema osa oma kaupadest ja Gdynia osatähtsus Danzigi kõrval on seetõttu kiiresti kasvamas.

Protsentuaalselt mõlema sadama osatähtsust Poola väliskaubanduse üldläbikäikudes näitavad alltoodavad arvud:

Import.

	Danzig %	Gdynia %	Kokku %
1929	25,5	2,0	27,5
1932	20,7	15,5	36,2
1935	9,0	52,3	61,3
1938	7,5	53,8	61,3

Eksport.

	Danzig %	Gdynia %	Kokku %
1929	24,9	2,5	27,4
1932	27,0	20,0	47,0
1935	30,1	33,6	63,7
1938	23,5	40,9	64,4

Nagu neist arvudest nähtub merekaubanduse osatähtsus Poola väliskaubanduses on tugevasti tõusnud ja seejuures Gdynia osa erakordselt suurenenud niihästi impordis kui ka ekspordis. Kui 1929. a. Gdynia kaudu imporditi ainult 2 prots. üldimportkaupadest; siis 1938. a. Gdyniale kuulus juba 53,8 protsenti. Eriti järsku tõusu võib konstateerida 1932.—1935. a. ajavahemikul, kui Gdynia osatähtsus tõusis 15,5 protsendilt 52,3 protsendile. Sama tendents kordub ekspordis, kuid siin mõlema sadama osatähtsus on rohkem tasakaalus, mida võib seletada Danzigi sissetöötatud eksportsidemetega. Mis kuulub sadamate tegevuse kohta, siis võrreldes 1937. a. kaubalaevade läbikäik arvult ja tonnaažilt on mõlemas tõusnud.

1938. a.

	Laevade arv.	N.-reg.-tn.
Gdynia	6492	5.635.243
Danzig	6585	4.747.668

1937. a.

	Laevade arv.	N.-reg.-tn.
Gdynia	5759	6.635.243
Danzig	5935	4.025.712

Nagu neist arvudest nähtub, Gdy läbikäigud tonnaažilt on paisunud 13 pro ja Danzigi 15 prots. võrra, kuid Gdy sadama läbikäik tonnaažilt oli 1938. suurem Danzigi omast 27 prots. võr

Gdynia sadamat külastanud laev päirtolult ja tonnažilt esikohal seisav Rootsi laevad 14,9 prots. ja Poola — 1 prots., siis Soome — 10,4 prots. Da 10,0 prots., Itaalia 8,3 prots., Inglise prots., saksa 7,1 prots. jne. Eesti l vu käis Gdynias 1938. a. 306, tonnaaži 218.999 (3,3 prots.).

Danzigi sadamas esikohal seisav jällegi Rootsi laevad. 19,1 prots., Sak — 14,8 prots., Daani — 12,3 prots., S me — 9,2 prots., Inglise — 7,0 pro Poola — 5,9 prots., Eesti — prots. 1938. a. Danzigi sadamas k 380 Eesti laeva — 270.771 n.-reg.tn. V reldes 1937. a. Eesti laevade os tähtsus tõusis 3,8 prots. — 5,7 pr sendile, s. o. 76,9 prots. võrra. Lõpu toome mõned andmed Poola väliskauba duse kohta.

Poola väliskaubandusbilanss 1938. oli 2484 milj. zlotti, sellest import 13 milj. zlotti ja eksport 1185 milj. zlot mis annab 116 milj. zloti suuruse passi teedi. Impordis esikohal seisavad tek tiiltoortained (puuvill) 17,2 prots., tei kohal masinad ja mitmesugused apara did 14,8 prots., kolmandal keemiakaub 5,8 prots. jne. üldimpordi väärtusest.

Ekspordis esikohal seisab väärt selt kivisüsi 18,4 prots., metsamaterja 17 prots. peekon j. t. lihasaadused prots., teravili 3,4 prots. jne.

Kaubavahetus üksikute riikidega 19 a. kujunes järgmiseks: impordis do neerival kohal seisis Saksa 23,0 prot siis USA — 12,2 prots., Inglise — 1 prots. jne. (Eesti osatähtsus oli üsna vä ke — 0,2 prots.)

Ekspordis esikohal seisis jälle Saksa 24,1 prots., temale järgnes Ingli 18,2 prots., Rootsi 6,0 prots., Itaa 5,5 prots. ja teised väiksemal määr (Eesti — 0,2 prots.).

Võrreldes 1928. aastaga Saksa osatäh sus Poola väliskaubanduses oli veelgi su rem: impordis 33,5 prots. ja ekspord 46,7 protsenti. Saksa osatähtsus aasta jooksul on tunduvalt vähenenud, kuid In lise oma seevastu suurenenud. Nii nä teks Inglise osatähtsus 1928. a. impord oli 9,3 prots. (1938. a. — 11,4 prots.) ekspordis 1928. a. — 9 prots. (1938. a. — 18,2 prots.).

V. P.-l.

Uued lepingud metsamüügil

Vineerivabriku asutamisest loobutakse

Vestlesime a.-s. Eesti Metsatööstuse juhatuse esimehe N. Taltsiga metsatööstuse olukorrast ja väljavaadetest.

— Kas metsatööd on juba läbi?

— Jah. Vaatamata kehvapoolsetele ilmastikuoludele oleme jõudnud lõpule vedudega. Kavad on täidetud sajaprotsendiliselt niihästi tarbematerjali kui ka eksportmaterjali osas. Nüüd jääb metsades veel vaid koristada kahjuritest rikutud puid, kuid see töö moodustab kõige enam ühe protsendi üldisest metsatööde kavast.

— Kuidas on väljavaated ekspordi suhtes?

— Ei või nuriseda. Materjalid on juba terves ulatuses koondatud saeveskite juure. Saeveskid töötavad täie jõuga. Esimesed saadetised värskest toodangust on juba lähetatud välismaale. Lepingud ostjatega on sõlmitud kogu eksporttoodangu peale. Lepingute kogusumma ulatub 4,6 miljonile kroonile eelmise aasta 3,0 miljoni krooni vastu. Seega ületab tänavune eksport väärtuselt eelmise aasta oma 1,6 miljoni krooni võrra. Suurem osa sellest enamtulust langeb koguse tõusu arvele, kuid osalt on siin tegemist ka hindade paranemisega. Saematerjalide alal osutub meie esimeseks eksportmaaks Inglismaa, mille järele teisele kohale platseerub Hollandi.

— Kuidas on lood uute suuremate investeerimistega?

— Neis asjus puudub veel lõplik otsus. Niihästi uue saevabriku kui ka männivineerivabriku ehitamise küsimusi on kaalutud aktsiaseltsi nõukogus ja peakoosolekulgi, kuid kõrgemate instantside seisukohtade puududes on küsimuse lõplik otsustamine viibinud. Arvatavasti sünnib see aga lähemal ajal aktsiaseltsi peakoosolekul.

Aktsiaseltsi esialgsed seisukohad investeerimisküsimustes on sellised, et pooldatakse esijoones uue saeveski ehitamist Pärnu, kuid vineeritööstuse asutamine on reserveeritud eramajanduse sektorile. Kui aga viimane ei peaks näitama vajalist huvi ja algatust, siis võiks a.-s. Eesti Metsatööstus teostada sellegi kava, kuid mitte otsekohe, vaid hiljem.

Kahe suure tööstuse ellukutsumine nõuab, nagu selgub vastavatest eelkalkulatsioonidest ligi kaks miljonit krooni. Saeveski on kalkuleeritud 880.000 kroonile, vineeritööstus 912.000 kroonile.

Selliseid summasid aktsiaseltsil praegu ei leidu. Tuleks teha suurem laen, mida aga ei peeta soovitavaks. Nii võiks esialgu tulla teostamisele ainult saeveski ehitamine. Kuid nagu märgitud, oleneb lõplik otsus neis küsimusis kõrgematest instantsidest.

— Mis muud on kavatsusel?

— Tahame senisest suuremat rõhku panna metsapraakerite teadmiste tõstmisele. Selleks korraldame juunis ja juulis metsapraakeritele, kelle arv ulatub 160-le, katsed ja katsete tulemusi silmas pidades sügisel kursused. Tahame sel teel suruda alla metsa ülestöötamise kulusid ja tööd ratsionaliseerida ning ühtlasi samal ajal saavutada paremat eksportmaterjali kvaliteeti, millest saab rohkem hinda välisturul.

— Kuidas on meeleolud kütteturul?

— Lõppenud hooaeg osutus täiesti rahuldavaks. Mingisugust häiret ega ärevust ei olnud märgata. Küttematerjali oli saadaval küllaldasel määral ja ka hinnad püsisid stabiilsed, vaatamata sellele, et mõnelt poolt tehti katset neid üles kruvida. Hindade hoidmiseks tuli paisata turule suuremaid kvantume küttematerjale, mõnikord kuni 80 vagunit päevas. See rahustas meeleolu suuresti. Inimesed nägid, et küttepuid tuleb sisse küllaldasel määral ja loobusid tagavarade soetamisest. Eelseisval hooajal jatkatakse pealinna turu varustamist küttepuudega samal põhimõttel. Kuigi vahepeal ei ilmunud turule uusi kütteaineid, mis tulevikus peab vähendama puu osatähtsust kütteturul vastavalt riiklikkudele kavadele, ei ole esialgu, kuni olukorra selgumiseni, küttepuude koguseid vähendatud. Ka hinnad jäävad eelmise aasta tasemele.

Tööliselu

Meeslaagritööliste streik lahenemas?

Neil päevil alanud meeslaagritööliste streik on jõudmas lahenemisele. Tallinna Valmisriieteäride Pidajate Ühing pöördus Tallinna Rätsepatööliste Ametiühingu juhatuse poole ettepanekuga, alustada läbirääkimisi meeslaagritööliste streigi lõpetamiseks. Streik on seni kestnud ilma vahejuhtumisteta. Valmisriieteäride omanikud põhjendasid seni oma vastuseisu sellega, et tööliste nõudmiste vastuvõtmine suurendaks elukallidust.

Tänaseid tööliskoosolekuid

Täna toimub Eesti Ehitus- ja Puutööliste Ametiühingu korraldusel Kopli rahvamajas organiseerimiskoosolek algusega kell 10 hommikul. Kavatsus kontsertkoosoleku korraldamiseks jääb ära, kuna enne kella 12 pole võimalik ristipäeva puhul korraldada kontsert-koosolekuid.

Samal päeval kell 11 toimub Pärnu mnt. 41 Eesti Metsapraakerite Ühingu korraline peakoosolek.

Metallitööliste uus juhatus

Metallitööliste ametiühingu juhatus jagas omavahel ametid: Esimees J. Truumet (tuletornide töökoda), K. Espre — abiesimees (tuletornide töökoda), Rea — sekretär (V-d Kimberg), F. Purro — laekur (Rotermann) ja ametita liikmeks E. Petree (Ilmarine), J. Karask (Sadamatehased) ja R. Oinas (Krull).

Soome trükitööliste liidu kongressile,

mis toimub 19. ja 20. juunil Helsingis, sõidab Eesti trükitööliste liidu esimees Eduard Ruul.

Elektrikute suvekodu Kloogal

avati 1. maist k. a. Kodus võimaldatakse soodsail tingimusil puhkeaja möödasaatmist ühingu liikmeile. Kodu asetseb Lahepere talus ja koosneb ruumikast 4 toa ja kõrvalruumidega elamust.

Töölistel ja teenijatel, kes pensioni saavad Tööstusliku töö seaduses ettenähtud tööliste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise eeskirjade alusel, ei ole keelatud töötamine ja teenimine palgalises töös. On küllalt juhtumeid, kus pensionisaaja edasi töötab samas käitises, kus ta vigastada sai. Edasitöötamise võimalus on sõltuv tööjõukaotuse-protsendi suurusest. Kui osalise tööjõu kaotusega inimene järelejäänud tööjõuga edasi töötab, siis on see täiesti loomulik nähtus. Pension asendab vaid osa töötasust.

Lubjatööstuste arvu ei piirata

Teatavasti vabariigi valitsus pani aasta alul keelu alla lubjatööstuse-ettevõtete asutamise, kuni selgitatakse sellekohase komisjoni poolt lubjatööstuse alal valitsev olukord. Komisjon lõpetas hiljuti oma uurimistöö ja esitas andmed majandusministrile, kes omakorda tegi ettepaneku valitsusele piirata lubjatööstuste arvu üleriigiliselt kuuele suuremale ja viiekümnele vähemale ettevõttele. Valitsuses see kava aga ei leidnud pooldamist. Arvati, et ettevõtete arvu piiramisega tekib lünki siseturu lubjaga varustamisel eriti maal põllumajanduses.

Praegu on ainsa tööstusalana keelu all jahuveskite asutamine. Jahutööstuse olukorda selgitab sellekohane komisjon.

Aruandeid

Äsjailmunud Riigi Teataja lisas avaldatud äriettevõtete aruanded möödunud aasta tegevuse kohta näitavad eranditult puhaskasu. Tartu telefonivabrik on tegevusaasta 730.000-kroonise omakapitalide juures lõpetanud 82.358-kroonise puhaskasuga, Tartu Aiavilja Ühisus 130.000-kr. kapitali juures on annud 9.724 krooni, a.-s. „Näitus“ näitab 39.000-kroonise kapitali juures 268 krooni, a.-s. „Beton“ 55.000-kroonise kapitali juures on jätnud puhaskasu 1760 kr., a.-s. „Norma“ 55.000-kroonise kapitali juures 8.513 krooni, t.-ü. Oma-Abi 62.000-kroonise kapitali juures 8763 kr., a.-s. Inglise-Eesti Importkompanii 98.000 krooni pealt 7245 krooni, a.-s. Dental 156.000 kroonilt 1249 kr., k.-s. Põhja Kotkas 56.000 kroonilt 4247 krooni, a.-s. Heinr. Puls 124.000 kroonilt 9724 krooni. Arvukatest tarvitajateühisustest on ainult Kuremaa tarvitajate Ühisus lõpetanud äriaasta väikese kahjuga.

Eesti laevade liikumine

18. mail 1939. a.

A.-s. Tallinna Laevaühisuse laevad:

A.-l. VAPPER väljus 12. V Buenos Airesist Euroopasse, KAJAK väljus 16. V Newcastlest Canadas West Hartlepooli, MARET väljus 17. V Londonist Barrysse, sealt Halifaxi, PIRET saabus 13. V Honingsvaagi orderile, SULEV väljus 11. V Bordeaux'st Port Talboti, TORNI saabus 13. V Honingsvaagi orderi peale, KALEV saabus 16. V Murmanski, MALL väljus 5. V West Hartlepoolist Archangeli, MAI saabus 11. V Bayonne, JUTA saabus 13. V Bordeaux'se, ALEV saabus 14. V Bordeaux'se, OLEV väljus 8. V Bayonnest Port Talboti, MARI väljus 15. V Saaremaalt Bonessi, JÄRVAMAA saabus 15. V Repasaari, KAI väljus 5. V Newcastlest Archangeli, KODUMAA saabus 13. V Tallinna, PEARU väljus 17. V Antverpenist Hamburgi, m-l.: LÄÄNEMAA saabus 12. V Zaandami, VIRUMAA väljus 13. V Goolest Tallinna.

Käsmu laevaomanike laevad:

A.-l.: ELNA Tallinnas, siit Londoni; MAIA saabus 12. V Newcastle on Tyni, sealt Valgesse Merre; HILDUR väljus 16. V Imminghamist Oskarshamni, sealt Pärnu; SIGRID väljus 13. V Pärnust Newcastle on Tyni, sealt Kopenhaageni; MARIA saabus 13. V Methili, sealt Tallinna; ELLA Tallinnas, siit Roueni; NEMRAC väljus 13. V Tallinnast Hulli, sealt Raumo; MINNA teel Montreali; LINDA saabus 15. V Roueni, sealt Imminghami; KOTKAS väljus 11. V Antverpenist Setubali, sealt Sa Juani kaudu Rotterdami; JULIA saabu 17. V Kragerösse; ROMEO väljus 16. Foweyst Tallinna; m.-p.: MERILIND sa bus 14. V Rensburgi, sealt Kotka; HELI NE saabus 10. V Hernösandi, sealt Ran dersi; a.-l.: P. MADSEN väljub 17. Helsingörist Tallinna; MEERO väljus 1 V Turkust Londoni.

E. Bergmanni ja Ko laevad:

A.-l.: KOIDULA väljus 13. V Tunisi Grangemouthi; KEILA saabus 4. V Rosa rio'sse; KADRI saabus 4. V Mäntiluotoss LIINA saabus 12. V Blithy; KULDA saa bus 12. V Rotterdami; KADLI saabus 16 V Rotterdami; KAIDA Tallinnas.

J. Rangl, G. Otmanni, J. Kurgo jt. laevad.

A.-l.: ARCTURUS saabus 13. V Holm sundi; MARS saabus 13. V Örnsköldsvik MERKUR väljus 17. V Bonessist Methil URANUS väljus 13. V Tallinnast Sunds vali; KASTOR Leithis; POLLUX Londo nis; REGULUS väljus 11. V Kotkast So rehami via Danzig; POLARIS Quernseys VEGA Svendborgis; SATURN Danzigis ORION Tallinnas.

A.-s Merilaid & Co laevad:

A.-l.: KURESSAAR saabus 16. V Gdy nia; MERISAAR väljus 11. V Sevillas Grangemouthi; OSMUSSAAR saabus 16 V Gibraltari; NAISSAAR väljus 16. V Bordeaux'st Newporti.

R. Nelbergi j. t. laevad:

A.-l.: TIIU Köpingis; CATHRINE tee Köpingist Danzigi; VIIU Gdynias; TOO MAS väljus 17. V Viborgist Tallinna LAKE LUCERNE Örnsköldsvikis; LAKE HALLVIL saabus 11. V Livornosse.

L.-ü. EEROO laevad:

A.-l.: EOS Örnsköldsvikis, sealt Lon doni; HERMES Hernösandis, sealt Londoni HELIOS teel Rootsist Brüsseli; ARGOS Sundsvalis, sealt Londoni.

O.-ü. Kalanduse laevad:

A.-l.: EESTIRAND Tallinnas; KALA RAND ajalepingul, sõidab Bombay ja Karachi vahel; HARJURAND ja VIRU RAND Tallinnas.

Haapsalu Laevaomanikkude laevad:

A.-l. TAAT Newcastles, sealt Memeli; REET Ratanis; JAAK väljus 15. V Aahu sist Kotka; ANU väljus 16. V Helsingbor gist Sunderlandi.

P. Rassi ja Ko laevad:

A.-l.: UHTI väljus 16. V Londonist Helsingöri; KERI saabus 15. V Islandi; AKSI Tallinnas.

G. Sergo ja Ko laevad.

A.-l.: HIIULA Tallinnas; VOHI Män tiluotos; m.-p. HILDANA Loksal.

A. Kalmi laevad:

A.-l.: BEGONIA Gefles, sealt Londoni; MARGO Gdynias, sealt Newcastle'i.

A.-s Eesti Laevanduse laevad:

A.-l.: NAUTIC Ghentis; BORGHILD Bristolis.

Treikelderi, Marksoni jt. laevad.

A.-l.: AURANIA Umeas, sealt Newporti; URANIA Tallinnas.

T. Vompa jt. laev.

A.-l. UBARI Oxelsundis.

L.-ü. Neeme laev.

A.-l. NEEME väljus 14. V Oslost Me thili, sealt Pansboro' Porti (Canadas).

Lambot j. t. laev.

A.-l. AGU Tyne'is, sealt Sundvali.

G. Orava j. t. laev:

A.-l. PÄRNU Rootsis.

C. F Gahlnbäcki laev.

A.-l. BALTONIA Tallinnas.

G Roosvee j. t. laev:

A.-l. TÕNU saabus 15. V Göteborgi.

J. Adamsoni j. t. laev:

A.-l. TAARA ajalepingul, sõidab Prantsuse ja Saksa sadamate vahel.

U/Ü Jakobson ja Ko laev.

A.-l. LAKE GENEVA Bonas.

eviri

avad

irv. N.-reg.-tn.
5.635.243
4.747.668

irv. N.-reg.-tn.
6.635.243
4.025.712

nähtub, Gdynia
paisunud 13 prots.
rra, kuid Gdynia
nžilt oli 1938. a.
27 prots. võrra.
külastanud laevad
sikohal seisavad
Poola — 13,4
10,4 prots. Daani
prots., Inglise 8,0
ne. Eesti lae-
. 306, tonnaažiga

esikohal seisavad
,1 prots., Saksa
12,3 prots., Soo-
ise — 7,0 prots.,
Eesti — 5,7
igi sadamas käis
71 n.-reg.tn. Või-
laevade osa-
ots. — 5,7 prot-
võrra. Lõpuks
oola väliskauban-

bilanss 1938. a.
est import 1300
1185 milj. zlotti,
suuruse passivi-
al seisavad teks-
7,2 prots., teisel
sugused aparaa-
al keemiakaubad
väärtusest.
l seisab väärtu-
metsamaterjalid
lihasaadused 8,2
jne.
e riikidega 1938.
mpordis domi-
ksa 23,0 prots.,
Inglise — 11,4
sus oli üsna väi-

hal seisis jällegi
e järgnes Inglise
prots., Itaalia
äiksemal määral.

a Saksa osatäht-
s oli veelgi suu-
. ja ekspordis
atähtsus aastate
nenud, kuid Ing-
nenud. Nii näi-
928. a. impordis
11,4 prots.) ja
ots. (1938. a. —
V. P.-l.

tubali, sealt San
JULIA saabus
O väljus 16. V
MERILIND saa-
Kotka; HELE-
andi, sealt Ran-
N väljub 17. V
ERO väljus 16.

o laevad:
13. V Tunisist
abus 4. V Rosa-
V Mäntiluotosse;
y; KULDA saa-
DLI saabus 10.
linnas.
J. Kurgo jt.

us 13. V Holm-
Örnskjöldsviki;
nessist Methili;
llinnast Sunds-
OLLUX Londo-
V Kotkast So-
RIS Quernseys;
URN Danzigis;

laevad:
bus 16. V Gdy-
11. V Sevillast
R saabus 16.
väljus 16. V

aevad:
ATHRINE teel
dynias; TOO-
ist Tallinna;
dsvikis; LAKE
ornosse.
vad:
is, sealt Lon-
sealt Londoni;
seli; ARGOS

evad:
nnas; KALA-
Bombay ja
D ja VIRU-

de laevad:
ealt Memeli;
15. V Aahu-
V Helsingbor-

vad:
V Londonist
5. V Islandi;

vad.
VOHI Män-
ksal.
:
ealt Londoni;
astle'i.
laevad:
BORGHILD

laevad.
sealt New-

Oslost Me
anadas).
undvali.
:
v.
v:
öteborg).
v:
idab Prant-
laev.
s.

Kohalikke teateid

Skandinaavia postiteenijaid tuleb Tallinna

Homme saabub Tallinna Skandinaavia postiteenijate ekskursioon, millesse kuulub 38 rootslast ja 14 norralast. Ekskursioon viibis pikemat aega Nõukogude Venes ja peatub tagasisõidul kaks päeva Eestis.

Kadrioru Noortepargi kinos

on täna algusega kell 6 etendus. Näidatakse „Meie sugulased" Dick ja Doffiga ja kultuurfilmi.

Perekonnaseisuteateid

Abiellumissooviavaldusi. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Hans-Joachim-Erich Dallmer (Saksa riigi kodanik) ja Hedvig Sivers; Alfred-Voldemar Villard ja Sylvia Poomann; Ants Tamme ja Olli Vaba; Jaan Sõel ja Senta-Sophie Graf; Vello Vellesalu ja Mare Velks.

Tallinna Jaani kog. reg.: Villi-Heinrich Mäetam ja Elise Nuume; Herbert Söörd ja Hulda Talström; Karl Press ja Lydia Kislar.

Abiellunisi. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Abram Patursky ja Raše Neiman (Haimann); Ruvin Borovik ja Meta Tamann; Harald-Friedrich Rebane ja Anastasia Leppik; Harry-Gottlieb Rass ja Oie-Vilhelmine Silbertal; Ferdinand Kook ja Edna Vahesalu; August Laanekivi ja Aino-Leontine Jõepere; Lembit-August Graf (Grahv) ja Miralda-Aliisse Raudsepp; Mihkel Kasari ja Benita-Johanna Pääv; Sergei Tooms ja Helja-Maria Valk.

Sünde. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Peter Heissler, Paul-Adolfi ja Karin-Dagmar-Irene p.; Jaak Maasik, Augusti ja Olga p.; Georgi Dehterev, Jevgeni ja Jekaterina p.; Tähti-Marje Mänd, Evaldi ja Elli-Elise t.; Anne-Liis Sööt, Ferdinand-Osvaldi ja Anita t.; Ants Kesamaa, Villemi ja Rahili p.

Surnud. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Alma Sepp, 20 a. v.; Arseni Männikus, 34 a. v.; Eerik Mäeveski, 33 a. v.

Uus „ketserite jaht"

Peeteli kogudus lõikab „mädapaiſeid"

Tallinna Peeteli kogudus on oma nõukogu otſuſel aſunud „ketſerite jahile" ja on ſelleks ſaatnud konſiſtooriumile kirja, milles muuſeas leiduwad järgmiſed lauſed: „Peeteli kogudus ei wõi waikides minna mööda nendeſt kohutawateſt wäärnähtuſteſt, mis on ilmſiks tulnud õp. Tallmeiſtri ja õp. Kuljuſe wõitluſe läbi meie praoſtiga „Päewalehes". Sellepäraſt peab ka kõigepealt nõukogu ja tema läbi kogudus ſee tegema kõik, mis wõimalik, et meie Eeſti E. L. U. Kirikus lahtilöönud mädapaiſe wälja lõigataks ja haige koht parandataks."

Kui hiljuti peeti õp. Tallmeiſtri 50-dat ſünnipäewa, ſiis rõhutaſid ajalehed, et juubilaril on eriline anne tuua riſtiusku lähedale meieaja mõtlejaile ja otſijaile inimeſtele. Samuti on kuulda Iiſakuſt ja Tudulinnaſt, et juſt teadlikumad inimeſed oma õpetajat erakorraliſelt kõrgelt hindawad.

Peeteli koguduſe nõukogu olewat otſuſtanud oma epiſtli ſaata iſegi „kõikidele kogudustele", kuid ſelle on konſiſtoorium kuuldawaſti neile ära keelanud. Kuna aga praoſt on kutſunud reedeks praoſtkonna ſinodi kokku juſt Peeteli koguduſe ruumideſſe, wõtwat Püha-Waimu koguduſe juhatus oma kolmapäewaſel iſtungil kaalumiſele küſimuſe, kas ſobib koguduſe eſindajal minna ſelliſe koguduſe ſaali kooſolekule, kus nii omapäraſel wiiſil külwatakſe mitme teiſe koguduſe waſtu waenu.

„Eesti Laulumeeste" loterii-allegri

toimub 19., 20. ja 21. mail end. „Rahvaaias" Merepuiesteel 8. Sisseminek aeda tasuta. Mängib ajaviitemuusika heliplaatidelt. Õnneratas ja muid osavusmänge. Võite on 3000.

Ratsaspordi pidu

Ratsaspordi klubi korraldab laupäeval, 20. mail, Gonsiori tänava maneežis mitmekesise eeskavaga huviküllase ratsaspordi peo. Kavas: hüppevõistlus, kostümeeritud kadrill jne. Peo algus kell 7 õhtul.

Reedel, 19. mail, kell 7 õhtul on samas peo peaproov väikese tasu eest.

Loomade- ja lihahinnad

Kolmapäeval, 17. mail.

Käesoleval nädalal kujunes tapaveiste pakkumine üle ootuste suureks. Nõudmine aga suuremast pakkumisest tingituna väga nõrk, millest tingituna ka hinnad on kõvasti nõrgenenud. Tapaveiste rohke pakkumine on suurelt osalt tingitud tänavu kevadistest külmadest ja kuivadest ilmadest, millest võib ennustada viletsat rohuaastat ja sunnib talupidajaid kariloomade arvu vähendama.

Tapaveised maksid järgmiselt:

Suuremad pullid 58—60 sendi ja väiksemad pullid 56—59 sendi piires tapakaalu kilo. Eluskaalu järele maksid pullid 26—30 sendi piires kilo.

Lehmad nuumatud 60—65 sendi, rammusad 56—60 sendi; keskmised 50—55 sendi ja lahjad 45—49 sendi piires tapakaalu kilo. Eluskaalu alusel rammusad 29 sendi ja keskmised 23 sendi piires kilo.

Mullikad keskmised ja rammusad vastavate pullidega ühes hinnas.

Vasikate nõudmine-pakkumine püsib keskmisena tasakaalus. Tapetud vasikad ühes nahaga maksid 40—63 sendi piires kilo. Eluskaaluga 28—43 sendi piires kilo.

Tapetud lambad maksid 40—55 sendi piires kilo.

Sigade pakkumine keskmine, samuti nõudmine. Tapetud sead ühes pea-jalgadega maksid 76—80 sendi piires kilo. Vanu suuri emiseid 65—70 sendi piires kilo.

Mõne reaga

Tallinna tööbörsis oli 15. mail registreeritud töötuid 149 ja töövahetalituse alal registreeritud töövõtjaid 290. Vabu töökohti oli registreeritud 2.

Apteekide öövalve

neljapäeval vastu reedet:

R. Georgini apteek, Viru 15, tel. 450-89; V. Kulki apteek, Liivalaia 34, tel. 461-70; R. Lehbert ja K. Schneideri apteek, Apteegi 1, tel. 431-65; A. Puksovi apteek, Koidu 43, tel. 454-97; J. Pilli apteek, Vana Kalamaja 7-a, tel. 440—74.

Arstide öö- ja pühapäevavalve tel 14

Nõmmel — Nõmme linnaapteek, Pärnu m. 90—92

Noori peremehi ja aednik

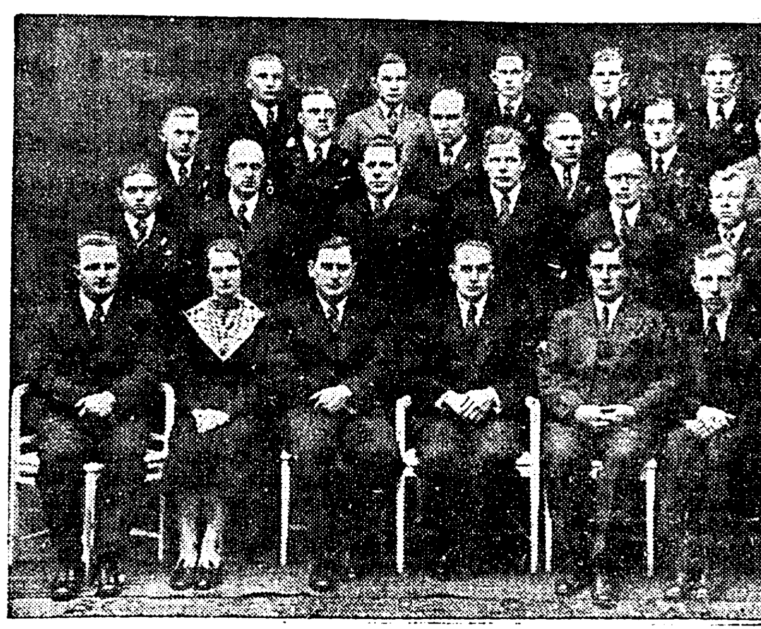

Vahi põllunduskooli lõpetajad koos õpetajaskonnaga.

Vahi põllunduskool saatis laupäeval oma 19. lennu õppinud põllupidajaid ellu. Kooli lõpetas 14 õpilast, kes siirduvad veel 5½-kuulisele järelpraktikale Soome ja kodumaale. Koolikursuse lõpetasid: Elmar Kallaste, Kalju Karu, Erich Kull, Jakob Kuusik, Voldemar Loko, Kalju Luik, Karl Ottas, Jaan Pollik, Kalju Põldroo, Jaan Roots, Ants Vaher, Meinhard Varkel, Arno Viru, Johannes Visnapuu.

Neil päevil lõppesid lõppeksamid ka Vahi aianduskoolis, kusjuures kooli lõpeta-

nuks loeti aiandusass
last. Lõpetanud on
tööle aednikena, aia
isikliku aianduse ju
sid: Lembit Andre,
Kask, Elisabet Krig
hannes Luik, Asta
Adolf Mäe, Oskar
Elisabet Ronk, Kalju
son, Linda Sirkel, H
Tõugjas, Lembit V
Adele Zirnask.

Sünnipäevalapsi

Pärnu linnapea H. Soo 60-aastane

Reedel saab Pärnu linnapea Hendrik **Soo** 60-aastaseks. Ühel ajal sünnipäevaga võib H Soo tagasi vaadata oma 35-a. tegevusele riigi- ja omavalitsuse teenistuses. H. Soo sündis 19. mail 1879. a. Pärnumaal, Voltveti mõisa väiketalupidaja pojana. Alghariduse omandas Voltveti-Kuusalama külakoolis 1888—1890. a., mille järele õppis Saarde kihelkonnakoolis ja Pärnu linnakoolis, mille 1898. a. lõpetas. 1912. a. õiendas eraadvokaadi-eksami. Oli enne seda 1899.—1912. a. Pärnu maakonna politseivalitsuse teenistuses. Advokaadi-eksami õiendamise järele tegutses Pärnus 1912.—1916. a. eraadvokaadina. Maailmasõja puhkemisel mobiliseeriti Vene sõjaväkke. Pärast sõda oli 1917.—1918. a. Pärnus miilitsa organiseerijaks ja selle ülemaks ja ülema abiks.

Omavalitsuslikust tegevusest võtab osa 1918. a., millal valiti Pärnu linnanõunikuks, siis 1921. a. Pärnu linnapeaks, millisel kohal tegutses 1924. a. Selle järele oli Pärnus eraadvokaadiks, kuni 1933. a valiti uuesti linnanõunikuks ja linnapeaks 1936. a.

Tegevuse kõrval linnavalitsuses on juubilar pidevalt võtnud osa mitmesugustest kohalikest seltskondlikest ettevõtteist ja üritusist, nii spordiselts „Tervise" asutajaid, Pärnu Majandusühisuse asemikekogu liige jne. On praegu Linnade Liidu juhatuse liige, president K. Pätsile Pärnu ausamba püstitamise komitee esimees, Elisabeti 2. koguduse asutajaid ja juhatuse esimees ning mitmel pool mujal juhtivalt tegev. Eesti riigile ja rahvale osutatud teenete tunnustuseks on juubilarile annetatud EPR 3. kl. teenetemärk.

Kohtunik A. Väärsi 60-aastane

Täna pühitseb Tartus oma 60. sünnipäeva Tartu ringkonnakohtu liige Albert **Väärsi**. A. Väärsi sündis 18. mail 1879. a. Tartumaal Pühajärve vallas. Õppis Tartu õpetajate-seminaris ja töötas õpetajana. Pärast gümnaasiumieksami eksternina sooritamist siirdus ta õppima Peterburi ülikooli õigusteadust. Ülikooli lõpetas ta 1916. a. ja töötas Peterburis vandeadvokaadi abina. 1922. a. opteerus A. Väärsi Eestisse ja määrati kohtuameti kandidaadiks ning 1923. a. 5. jaoskonna kohtunikus Tartu. Aasta hiljem nimetati ta Tartu-Võru rahukogu liikmeks, millisel kohal ta teenib praegu Tartu ringkonnakohtu tsiviilosakonnas.

Peale oma otsuste ametikohuste on A Väärsi energiliselt kaasa töötanud Tartu Õigusteadlaste Seltsi juhatusliikmena ja Eesti Kohtuametnike Ühingu juhatusliikmena. Teenete eest on ta saanud ka Valgetähe teenetemärgi.

Jaan Aan, õpetaja, sünd. 19. mail 1891. a. Kambja v. Tartumaal.

Anton Arro, põllumees, sünd. 19. mail 1881. a. Pöögle v. Pärnumaal.

Anton Hermann, koolijuhataja, sünd. 19. mail 1896. a. Vastemõisa v. Viljandimaal.

Elfriede Lender, koolijuhataja, sünd. 19. mail 1882. a. Tallinnas.

Kristjan Torop, õpetaja, sünd. 19. mail 1890. a. Aleksandri v. Võrumaal.

Akadeemiline Kooperatiiv

ainuke ülikooli õpperaamatute kirjaſtaja

Akadeemiline Kooperatiiw pidas teiſipäewa õhtul oma peakooſolekut, mida juhatas prof. E. Ein. Direktor E. Külli poolt eſitatud tegewuſe ülewaateſt ſelgus, et Akadeemiliſe Kooperatiiwi tegewus 1938. a. on arenenud peagu kõigil aladel tõuſu ſuunas. Kaupade läbimüük on olnud 76.776,97 kr., mis näitab eelmiſe aaſta läbimüügiga wõrreldes tõuſu 47,5%. Aaſta keſtes on Akadeemiliſe Kooperatiiwi kirjaſtuſel ilmunud 10 raamatut, kokku 2587 lehekülje ſuuruſes. Pealeſelle on kooperatiiwi kirjaſtuſel ilmunud mimeografeeritud wäljaannetena 12 autoriſeeritud loengut ehk konſepti. Kooperatiiw on jäänud peagu ainukeſeks ülikooli õpperaamatute kirjaſtajaks, püüdes wälja anda õpperaamatuid mitmeſuguſtelt teaduſaladelt.

Peakooſoleku poolt kinnitati kooperatiiwi kulude ja tulude aruanne taſakaalus 17.958,23 kr-l, kusjuures aruanne näitab puhaskaſu 467,84 kr. Puhaskaſuſt otſuſtati 100 kr. määrata wabadusmonumendi heaks ning 40 kr. Akadeemiliſele Ühiſtegewuſe Seltſile toetuſeks. Diwidendiks määrati 5%.

1939. a. eelarwe wõeti waſtu taſakaalus 16.500 kr-l. Juhatuſeſt wäljalangenud liikmeteſt waliti: tagaſi J. Hannibal ja dr. E. Karu. Samuti waliti: tagaſi nõukoguſt wäljalangenud prof. E. Ein, kuna uuteks nõukogu liikmeteks waliti: kindral-major A. Traksmaa ja Tartu ülikooli raamatukogu juhataja F. Puksoo. Rewiſjonikomiſjoni waliti E. Metſik, H. Mihkelſon, A. Ambo, R. Luik ja A. Reisner.

Tallinna fondibörs

17. mail 1939. a.

Diskont			*Ostjad*	*Müüjad*
2	London	1 £	18.11	18.35
1	New York	1 $	3.85	3.92
4	Berliin	100 rmk.	154.80	157.00
4	Helsingi	100 smk	7.98	8.10
2,5	Stokholm	100 rkr.	93.40	94.60
4	Kopenhaagen	100 dkr.	80.85	82.05
4	Oslo	100 nkr.	90.95	92.15
6	Riia	100 latti	71.40	72.50
6	Kaunas	100 litti	64.25	65.50
2	Amsterdam	100 guldnat	207.25	210.75
1,5	Pariis	100 pfr.	10.21	10.41
1,5	Zürich	100 šk.	86.70	88.10
4	Brüssel	100 belgat	65.65	66.65
4,5	Milaano	100 liiri	20.29	20.64
4,5	Varssavi	100 slotti	72.40	73.90
4	Danzig	100 guldnat	72.40	73.90
3	Praha	100 tškr.	—	—

Berliin kliiring keskm kurss 146.63
Milaano kliiring keskm kurss 20.52

Tartust

Kontrolliti 300 mootorſõidukit. Liiklusnädala puhul on Tartus kontrollitud 2 päewa jooksul kokku 300 mootorſõidukit. Kontrollimiſel on kohapeal karistatud otſekohe 5 ſõidukijuhti nende ſõidukite juures eſinenud puuduste päraſt, kuna 6-le kooſtati protokollid. Liiklusnädala puhul on Tartus lewitatud tänawatel rohkeſti ka ſelgitawat kirjanduſt, mida on jaotanud laiali õpilaſed erikohtades.

Haapsalust

Ühe päewaga puud õitſema. Puude ja põõſaſte õied, mis keſtwate wilude ilmade tõttu ei tahtnud puhkeda, areneſid teiſipäewal haruldaſelt ſooja ilma tõttu nii, et mitmes Haapſalu aias wõis õhtul näha õitſwaid toominguid ja kirſſe.

Läänemaalt

Liiklemiſõnnetus Lihulas. Tallinna—Kureſſaare mnt. Lihula alewiku lähedal juhtus liiklemiſõnnetus, mille tagajärjel ſai wigaſtada taluperenaine Marie Raudkiwi. Raudkiwi hobune kartis Paul Tindi ſõiduautot nr. L-208 ja paiskas wankril iſtuwa perenaiſe teelt kraawi.

Tõrvast

Tõrwas parandatakſe ſuwituſoluſid. Käeſolewal nädalal wõeti Tõrwas käſile Riiska järwe ümbruſe korraldamine. Järwe idapoolſele kaldale iſtutati papliallee ja rajati puhkepaik, mis on ümbritſetud kaſnatitega ja hekiga. Lähemal ajal teoſtuwad järwe kaldal mullatööd ja ehitatakſe kaldele liiwarand. Kuna Riiska järwe ääres ſeni puudub riietuspawiljon, ſiis ehitatakſe ſeegi ſuwituſhooaja alguſeks walmis. Ühes ſ.-ſ. „Olümpiaga" linnawalitſus ehitab järwe hüppealuſe ja paneb kaitſepuud ſügawamate ja kardetawamate kohtade äramärkimiſeks järwes.

Eesti naistegelase kiri K

Ka Ameerikas oli külm kevad. — Majanduselu rask

Oodatakse Inglise kuningat

Pildil Ontario naisühingu j

Ontario Eesti Naisühingu sekretär pr. **Hella Putnik** kirjutab Torontost „Päevalehele".

Pika ja väga vahelduvate ilmadega talve järele on siis vist nüüd saabunud kevad. Läinud aastal 1. mail õitsesid Queen's Pargis kõik need tuhanded tulbid, aga tänavu alles pistavad päid välja ja traditsiooniline 1. mai paraad peeti rahvusvahelise töölispere poolt (enamas jaos juudid) külmast värisevate huultega. Üldse oli see marss üks viletsamaid, mis on nähtud.

Majanduslik elu siin, Torontos, näitab jällegi kaunis suurt langust. Mehed, kes seni veel jõudsid tööd leida ja end vee peal hoida, on tagasi langemas 1929. a. töötute ridadesse. Eestlaspere käsi ei käi ka kuldselt. Kaua see suure vaevaga kogutud dollar vastu peab. Siit ja sealt kuuldub tahet tagasi minna koju, aga mis sealgi tühja käega peale hakata.

Meie oleme siin siiski kokku hoidnud — lõime endile Ontario Naisühingu ja püüame nüüd oma rahvast ja riiki tutvustada kuidas meie võimed seda lubavad. Kuna eesotsas on meie akadeemilised naised, peaks sealt kindlasti asjade kordaminekut lootma. Dr. Ella Kuitunen-Eckbaum on Tartu ülikooli loodusteaduskonna lõpetanud ja mag.- ning doktori-kraadid omandanud Kanadas, praegu töötab Toronto ülikooli juures stipendiaadina. Pr. Gromoff-Konrad oli Toronto seltskonnas juba ennemgi tuntud agara tegelasena, — temagi on laialt tuntud Tartus kui korp. Amicitia asutaja ja esimene juhataja 4 aastat. Edasi õppinud Tartus on pr. Putnik-Nigolski. Torontos asub pr. Emma Robaski, kes Eestis kaua aega kooliõpetajaks on olnud.

26. aprillil korraldas naisühing asjade-näituse Kanada suurima naisseltsi ruumes koos Vene, Tšehhi, Slovakkia, Ungari ja Ukrainaga. Igal rahvusel olid oma lauad, kus naiste tööd olid välja pandud. Eriti kütkestas meie laud oma ilusate kirjute kinnastega, Haapsalu sallidega, Taska töödega ja Pärnus valmistatud rahvusrõivais nukkudega. Jagasime inimestele neid reklaamlehekesi, mis olid säilinud laulupidust. Oli ka kontsert-eeskava ja vanad eesti rahvalaulud.

Prl. Linda Truu Hamilton
eesti toiduna väga suurt
naisseltsil päevakorral sügi
sügisel korraldatakse see T
nal Exhibition), ja umbes
sellest osa. Meie sõbraliku
Sven Stadiuse aitamisel ja
esinduse kaudu on meil v
suure ruumi, s. t. valgustu
tuleb meil endil muretseda
dugi lõputult palju. Naisi
väga palju isiklikke sum
kauba välja tellinud. Oler
firmade poole üleskutsega,
esineda, saatku proovid si
Montreali, kes on hollar
inglise keeles korrespondee
Consul of Netherlands. C
Que Canada.
Tahame ka rahvarõiva
meil on olemas, samuti
naisseltsi poole imeilusate
ratsiooniks. Kuna seltsil j
kogemused, siis peaks see
Meid külastavad selles
kuninganna. Nende vastuv

Teater · Muusika

„Estonia" teater

Neljap., 18. mail, alandatud hindadega Beeri operett **„Poola pulmad"**. Jadja osas Gerda **Murre**, Boleslavi osas Harri **Kaasik**.

Reedel, 19. mail, harilike hindadega A. Kitzbergi külakomöödia **„Püve talus"**.

Laup., 20. mail, aland. hindadega Glière'i ballett **„Punane moon"**. Nimiosas tantsib Klaudia **Sutt-Maldutis**.

Pühapäeval, 21. mail, päevaseks etenduseks harilike hindadega Gounod' ooper **„Faust"**. Mefisto osas külalisena Johannes **Reintam**, Margarete osas Liidia **Aadre**, nimiosas Martin **Taras**; kell ½8 õhtul harilike hindadega H. Vuolijoe näidend **„Niskamäe leib"**.

Teisipäeval, 23. mail, Läti riigiooperi solisti Eduard **Mikelsonsi** võõrusetenduseks Gounod' ooper **„Faust"**, milles külaline esineb Mefisto osas. Harilikud hinnad.

Milvi Laid tänab

Tänan kõiki südamest, kes 14. mail minu tuluõhtul mind rõõmustasid ja austasid oma osavõtuga etendusest ja kingitustega. Eriti tahaksin tänada vabariigi presidenti K. Pätsi ja sõjavägede ülemjuhatajat kindral Laidoneri suure tähelepanu eest. Kõigile südamlik tänu, südamlik tänu.

Milvi Laid

Eesti Draamateater

Hooaja viimased etendused Tallinnas: Laup., 20. skp., kell ½8 õhtul eelviimast korda **„Kuues majakord"**. Pühapäeval, 21. skp., kell ½8 õhtul viimset korda **„Kuues majakord"**. Kassa avatud kella 12—4 p. l. ja 6—8 õhtul.

Ringreisil: **„Punane aluskuub"** ringreisi lähemad etendused on 18. skp. Haanjas, 19. skp. Antslas, 20. skp. Tsirgulinnas, 21. skp. Rõngus. Etenduste algus igal pool kell 8 õhtul.

Töölisteater

Täna päeval **„Itaalia õlgkübar"** ainukordselt üldhindadega. Algus kell 3 päeval. Päasmed 25 ja 50 s.

Täna õhtul **„Ehast koiduni"** 4. korda. Algus kell 8 õhtul. Päasmed 20—125 senti.

Reedel õpperühma etendus **„Tütarlaps Irene"** üldhindadega.

Laupäeval **„Kroonu onu"** viimaseid kordi.

Pühapäeva päeval **„Parvepoisid"** viimset korda.

Töölismuusika hooaja lõpukontsert

korraldatakse pühapäeval, 21. mail, kell 12 päeval kino „Modernis". Kontserdil esineb külalisena Helsingi parimaid naiskoore — Töölisühingu naiskoor T. **Linnala** juhatusel. Kavas Linnala, Sibeliuse, Schuberti, Pesola, Ranta, Paciuse j. t. laule. Käesoleva kontserdiga lõpetab Tallinna Töölismuusika Ühing oma kontsertide hooaja. Päasmed 25 ja 35 senti.

Politsei meeskoori kontsert Kopli rahvamajas

Laupäeval, 20. mail, korraldab Tallinna politseiametnike kogu meeskoor kontsert-peo Kopli uues rahvamajas. Politseiametnikkonna esinemised on suutnud rahuldada nõudlikemagi publiku maitse.

Eeloleva kontserdiga tahavad politsei laulumehed Herbert **Roosma** juhatusel viia külakosti Kopli rahvale. Solistidena kaastegevad bariton J. **Pilvet** ja tenor R. **Kolmpere**, keda hästi tuntakse „laulvate konstaablitena". Kontserdile järgneb tants.

G. Stahlbergi õpilaskontserdile

homme, reedel, kell 8 õhtul „Estonia" kontsertsaalis olgu veel kord tähelepanu juhitud. Kontsert on omapärane ses suhtes, et esinevad ainult bassid ja sopranid, täh. äärmused. Kava on rikkalik ja mitmekesine, koosnedes eesti, saksa ja vene helindeist. Üks õpilane laulab kaht oma kompositsiooni.

Kontserdil esinevad: Alma **Viira**, Miliza **Nikolajev**, Artur **Linnamägi**, Herbert **Kommussaar** ja Helmut **Wieckmann**. Päasmete eelmüük „Estonia" kassas.

Saksa teatriajaleht eesti teatrist

Saksa teatrilehe, Berliinis ilmuva „Deutsche Theater-Zeitung'i" 3. mai nris võtab Friedrich **Ege** jälle sõna Tallinna teatrielu kohta, pühendades väga tunnustavaid sõnu „Don Pasquale", „Eerik XIV" ja „Tagahoovi" lavastustele.

Raadio

Neljapäewal, 18. mail

8.00 jumalateeniſtus Toomkirikuſt. Õp. P. Kuuſik. 9.30 õige aeg. Ilmateade. Hommikukontſert (helipl.). 10.00 Tallinn ja Türi: jumalateeniſtus Kaarli kirikuſt. Õp. A. Soomre. Tartu: jumalateeniſtus Maarja kirikuſt. Õp. A. Wooremaa. 12.00 katkendeid Verdi ooperiſt „Rigoletto" (helipl.). 12.50 Blaiſe Paſcal: „Eluſt ja inimeſeſt" ja „Wabamõtlejate waſtu". (Koguſt „Walik prantſuſe eſſeid"). Loeb Paul Wiiding. 13.15—14.00 lõunamuuſika (helipl.).

17.50 teated ja reklaam. 18.00 lemmikhelindite kontſert (XVI). Wagner: awamäng oop. „Tannhäuſer — Berliini riigiooperi orkeſter. Bach-Gounod: Ave Maria — Beniamino Gigli (tenor). Chopin: Wihmapiiskade prelüüd — Jan Paderewſki (klawer). Urbach: fantaaſia „Schuberti märkmikuſt" — Marek Weberi orkeſter. 18.30 Koduõueſt ja mängumurult. Laule ja luguſid (mudilaſtele). 19.00 Helijew maaſtik (helipl.). 19.45 Kujutaw kunſt ja tehnika — Auguſt Kruus. 20.00 malepartii RR — raadiokuulajad (25.). Suurmeiſter Paul Keres. (Tartuſt). 20.10 Tallinna Naislaulu Seltſi 9. raadiokontſert. Tall. Naislaulu Seltſi koor, juh. Guſtaw Erneſaks, ja Aleksandra Pranno (ſopran). 20.50 päewauudiſed ja ſporditeated. 21.00 õige aeg. Teated. 21.05 Iiri kirjanduſt ja muuſikat — ſõnalis-muuſikaline ſaade. Felix Moor loeb W. B. Yeats'i nowelle (koguſt „Punane Hanrahan"). Heliplaatidelt iiri muuſikat. 21.50 kammermuuſika (heliplaadid). 22.50 õige aeg. Päewauudiſed ja ſporditeated.

Reedel, 19. mail

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 õige aeg. Ilmateade. Päewauudiſed. 7.30 hommikukontſert (heliplaadid). 8.15 hommikupalwus — õp. R. Uhke. (Jaani kirikuſt). 8.35 Tallinn ja Türi: turuteated. Tartu: heliplaate. 8.40 Eeſti koorilaule (helipl.). 9.00—9.40 kooliraadio. Seſt põlluſt tuleb leib... Agr. E. Nugiſe helipilte eluſt ja tööſt maal.

17.50 teated ja reklaam. 18.00 Debroy Somers Band mängib (helipl.). 18.30 Kirjakaſt ja pähklikott (laſtele). 19.00 ſoowikontſert (helipl.). 19.45 ſiſepoliitiline weſtlus — Ilmar Raudma. 20.00 Tempo di menuetto (helipl.). 20.30 õngeſportlaſtele. 20.40 päewauudiſed ja ſporditeated. 21.00 õige aeg. Teated. 21.10 Edaſi walſſiga (helipl.). 21.25 Türi: põllumajanduslik nõuanne — agr. Juhan Saarſoo. 21.40 Türi: põllumajanduslik päewaküſimus. 21.25 Tallinn ja Tartu: Karakterpalu (helipl.). 21.50 Rapſoodiaid (helipl.). 22.50 õige aeg. Päewauudiſed ja ſporditeated.

Nõmme K. L. S.

15.00 heliplaate. 16.00 heliplaate ja teateid.

Politseipeegel

Lärmitsejad lõhkusid kirjakasti. Narva mnt. nr. 95—4-a elutsev Aleksandra Karasev avaldas politseile, et tema korteri ukse taga on lärmitsenud Erich Luha ja kaks tema tundmata kaaslast. Nagu hiljem selgunud, olevat lärmitsejad purustanud ka kirjakasti.

Mürgeldamise pärast Lutri tänaval võetakse vastutusele Liivalaia tän. nr. 53 elutsev Jüri Malm.

Tige peni pures. Saue asunduses elutsev Voldemar Prii võetakse vastutusele tigeda koera lahtipidamise pärast. Koer oli jalast hammustanud kedagi naist.

Vargus Vabriku tänaval. Vabriku tän. nr. 47—9 asetseva korteri omanik avaldas politseile, et teisipäeva õhtul kella 8 paigu on tema korterist varastatud kolm meesterahva ülikonda ja kaks meesterahva palitut kokku 300 kr. väärtuses. Varas oli korterisse tunginud eeskotta toidukappi peidetud võtme abil.

Kopli tänaval pidas kordnik kinni kindla elukohata Richard Tariku, kes oli oma mantli alla peitnud raudpulke ja pliidirõnga. Ülekuulamisel tabatu seletas, et ta on varastanud nimetatud esemed Kopli tän. nr. 50 asetseva maja hoovist.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 3.

Lõi kaaskodaniku pikali. Teisipäeva õhtul tungis Madara tän. 16 elutsev Arnold Veli ilma mingi põhjuseta kallale Tehnika tän. nr. 10—9 elutsevale Ivan Pesuhovile ja lõi ta pikali. Politsei koostas kallaletungijale protokolli.

Vargusi pealinnas

Anna Birki korterist Köleri tän. nr. 10 varastati raha ja sõrmus, millest tekkinud kahju tõuseb 49 kr., Balti jaama Nõmme perrooni juures olevast väljakäigukohast Marie Kallasto käekott raha ja mitmesuguste asjadega 66 kr. väärtuses ja tarvitajateühisus „Oma" kauplusest Imanta tän. nr. 36 ukse klaasi purustamise teel peenviinu ja paberosse kokku 100 kr. väärtuses.

Salapiiritus veskijärves

Rassi veskijärve mahalaskmisel Häädemeeste alevikus leiti järve põhjast 2 täit ja 1 poolik plekknõu, kokku umbes 25 liitri salapiiritusega. Peale selle saadi järvest veel kätte üks tühi plekknõu. Piirivalvevõimud alustasid juurdlust, kes piirituse järve peitis.

Vanake kukkus surnuks

Eile hommikul leiti Keila valla Tuula külas Kadarpiku talu rehealt surnult samas talus elutsenud 84-a. Hans Einart. Nagu juurdlusel selgus, oli vanake lakast ajanud maha õlgi. Selle juures oli ta aga kuidagi kukkunud
surma.

Ülikooli

Eesti ja sugukeelte arh
tatud prof. A. Saareste ko
aprillist.
Briti saatkonna teadaar
poolt majandusteaduse ül
dium määratud Ernst Volk
Ülikooli lõpetasid: õi
Härmatare, Aleksander
laude), Jaan Nurgakivi, Jo
Sims, Karl August Stackelb
nas — Irene Saarik; majan
rad Theodor Reiter.

Tuli hävitas

Kella kolmveerand 3 p
dalat süttis Narvas raudte
sev puu- ja kanakuur. Vii
kuna puukuuril sai rikutud
on raudteetalituse kahju, p
Raudteemajas nr. 6 elu
sei Patolski. Kanakuu
puukuuris oli puid ja mitm
lest jäid puutumata.

Leetrid

Suleti viis

Tartu, 17. 5. Tartus
tulnud ette üha sagenevaid
Kooliarstide korraldusel on
suletud 5 klassi ja 2 laste
6. ja 10. algkoolis 2 kla
üks klass. Rohkesti haige
ette ka teistes koolides ja
töö enne suvevaheaega on
nädalal uusi klasside sulge
kasvas veelgi puudujate ar

Tänuav

Awaldan kooli nimel ſu
haridusminiſtrile ja kõrgem
maawanemale, Wiru maaw
walitſuſele, kohalikele ſeltſide
laſtewanematele, koolipere
Maarja gümnaaſiumi 20-da
taſid wõi koolilipu wardaſſe
Ka palun waſtu wõtta ſuuri
minu mu tähtpäewal auſtawa
K
W.-Maa

Sport

Jalgpall hoogsalt veerema

Esimesteks väliskülalisteks tšehhi profid. — Kevadsarja „poolaja" naelaks Estonia—Kalev. — Algab kõigi lõppspurt

Tänawune jalgpallihooaeg on täiel määral hoogu minemas — kui ſeni peeti liiduklaſſi kewadſarja matſche ainult pühapäewiti ja pühadel, ſiis nüüd hakkab wõiſtluspall weerema ka äripäewiti. Eriti wõiſtlusterohkeks kujuneb aga eelſeiſew nädalawahetus. Tänaſeſt taewaminemispühaſt alates kuni esmaspäewa õhtuni peetakſe rida wõiſtluſi — nelja päewa jooksul üldſe kuus jalgpalliwõiſtluſt, neiſt koguni wiis Tallinnas. Eelſeiſew nädalalõpp läheb ſeega meie ſpordirindel täieſti jalgpalli tähe all, kusjuures ta annab ühtlaſi ka kaks hooaja eſimeſt rahwuswaheliſt jalgpallimatſchi Tſchehhi profide wastu.

Täna toimub kaks jalgpalliwõiſtluſt. Kadrioru ſtaadionil wõiſtlewad alguſega kell 17.30 meiſterwõiſtluste kewadſarjas w.-ſ. Sport ja Terwis. Pärnulastel ſeiſab ees raske wõiſtlus, kuna ſügisſarjas Sport lõi teda juba 3:1 ja nüüd kewadſarjas on ſammunud wõidult wõidule, häwitades Narwa Hokiklubi koguni 10:1. Teine tänane matſch toimub Tartus, kus tabeli kolmandal — Olümpial — on wastaſeks Narwa Hokiklubi.

Kewadſarja ſilmapaiſtwamate matſchide hulka kuulub reede õhtul ſtaadionil alguſega kell 18.30 algaw meiſterwõiſtlustematſch meiſtermeeskonna Estonia ja Tallinna Kalewi wahel. Läinud ſügiſel meiſterwõiſtluste ſügisſarjas Estonia ſuutis Kalewi üle ſaawutada ainult napi wõidu tulemuſega 1:0. Pärnu Terwiſe häwitas Kalew küll hiljuti ſuurelt 5:0, kuid liſaks wiigile Esta wastu 3:3 pidi ta ſiiski Olümpiale alistuma, kuigi läinudſügiſeſe 1:5 aſemel ainult 1:2. Estonia omakorda muidugi ei kawatſe ühtki punkti loowutada Kalewile, kellel aga wiigigi puhul ſaada wõimalik üks punkt on oluline enda tabeliſeiſu parandamiſeks.

Neljapäewa õhtul ſaabub Tallinna hooaja eſimene wälismeeskond ja ſeda Suur-Sakſaſt — nädalawahetuſel peab Tallinnas kaks matſchi tſchehhi profimeeskond S. K. Viktoria, kelle mänguwõimet ilmutawad tema ſeniſed tulemuſed alanud Balti reiſil. Kaunases wõitis Viktoria ſealſe Kowaſe 8:0 ja ſellejärele Leedu rahwusmeeskonna 3:2. Riias, kuſt iga Balti riike külastanud wälismeeskond pole ſugugi alati koju pöörnud wõitudega, waid mõnigi kord kaaſa wiinud kibedaid kaotuſi, mängis Viktoria Läti rahwusmeeskonnaga wiigi 3:3. Läti ſaawutas ſellejuures lõpliku wiigiſeiſu penaltyſt!

Viktorial on eſimeſeks wastaſeks laupäewa õhtul Kadrioru ſtaadionil w.-ſ. Sport, kusjuures matſch algab kell 18.00. Wahekohtunikuna awab ſellel wõiſtluſel rahwuswaheliste matſchide hooaja kuldinternatſionaal E. Eelmaa. Tänawuſel hooajal on wanameiſter w.-ſ. Sport pidanud kõik oma matſchid edukalt, ſaamata ühtki kaotuſt. Kuidas tal ſeekord läheb tſchehhi profide wastu, on kaunis lahtine küſimus. Teine wõiſtlus on tſchehhi profidel esmasp. õhtul alguſega kl. 8.30 meiſtermeeskond Estonia wastu, kelle kutſel nad ſiia wõiſtlewad. Istekohtade kindlustamiſeks on ſoowitaw pääsmeid muretſeda eelmüügilt k.-m. Spordis.

Wahepeal pühapäewal wõiſtlewad Tallinnas Esta ja TJK, kusjuures ſellega lõpeb mitte ükſi kewadſarja neljas woor, waid läbi ſaab ühtlaſi ka kewadſarja eſimene pool ja ühtlaſi ka 1938./39. a. meiſterwõiſtluste üks kolmweerand. Algab kõigi meeskondade lõppſpurt endale meiſterwõiſtluste tabelis parema koha kindlustamiſeks kui ka nõrgematel meeskondadel enda liiduklaſſiſt wäljalangemiſe-ohuſt pääsmiſeks.

„Kolme-päeva-sõidu" provintsitoimkonnad asusid tööle

Nüüd on lõplikult selgunud kõikide „Eesti-kolme-päeva-sõidu" provintsitoimkondade koosseisud, kes on asunud juba tööle. Toimkondade hooleks on kontrollpunktide organiseerimine, osavõtjaile juhiste andmine, individuaal- ja meeskonnavõistlejatele selgitustöö tegemine ja kõikide muude küsimuste lahendamine maakondlikus ulatuses.

Kuna Virumaal on 2 kontrollpunkti — Rakveres ja Jõhvis — siis on seal komplekteeritud ka 2 toimkonda. Rakvere toimkonda kuuluvad maleva spordipealik A. Jürgens ja ltn. A. Mägi; Jõhvi toimkonda instr. lpn. E. Rannik, plk. M. Pertens ja teemeister V. Pung. Tartu maleva toimkond: plk. R. Lett, plk. V. Kask ja plk. E. Oeberg; Petseri m.: ltn. A. Kalmet ja mal. sp. plk. G. Taan; Valga malev: kapt. O. Puusepp ja sp. plk. abi P. Nõo; Sakala m.: plk. V. Henrichson, plk. H. Takk, plk. J. Västrik ja plk. H. Arvo; Järva m.: ltn. P. Onno ja sp. plk. E. Tarn; Pärnu m.: plk. Joh. Meimer ja plk. J. Laurits; Pärnumaa m.: plk. J. Tamm ja plk. M. Tuim; Lääne m.: ltn. F. Laurmaa, plk. E. Käppa, plk. M. Liiva, plk. P. Kompus ja plk. R. Putting; Võru maleva toimkonna formeerijaks on kapt. J. Põldmaa.

Karksi kontrollpunkti vanemaks on määratud plk. J. Kääni ja Varstu punkti vanemaks plk. J. Valge.

Võistluse määrustikud, ülesandmise lehed ja kõik muud võistlusega ühenduses olevad materjalid on saadetud laiali malevatesse ja toimkondade käsutusse.

Täna algavad tõste-korrespondentsvõistlused

Täna algawad raskejõuſtikuliidu korraldusel hooaja wiimaſed üleriigiliſed tõste-korreſpondentswõiſtluſed, mis lõpewad 23. mail. Wõiſtluſed on käesolewal hooajal neljandad Eestis. Seekordſed wõiſtluſed kujunewad ühtlaſi walikwõiſtluſiks maakondade eſindusmeeskondade kooſtamiſeks Eesti Mängudeks.

Tallinna oſas peetakſe tõste-korreſpondentswõiſtluſed esmaspäewal alguſega kell 18.00 w.-ſ. Spordi ruumes.

Täna kiirusvõistlused

Täna, algusega kell 12, toimub Raudalu maanteel kiirusvõistlus mootorratastele ja autodele. Võistlusest, mis on järjekorras kaheksandad, võtavad osa kõik meie paremad mootorsportlased. Võistluspaiga ja Veneturu vahel on alatine omnibuseühendus.

Petseri politseinike murdmaajooksu võistlus

Petseri politseiametnike kogu korraldas 5-km murdmaajooksu võistluse. Murdmaajooksust võtsid osa seitsme üksuse meeskonnad. Võitjaks tuli prefektuuri meeskond koosseisus: konst. P. Raiküla, van.-kordn. A. Leemet ja kordn. V. Lepisk, ajaga 50 min. 48,9 sek.; teisele kohale jäi Petseri politseijaoskonna meeskond ajaga 53 min. 26,5 sek., kolmandale kohale Põlva pol. jsk. meeskond ajaga 55 min. 17 sek.

Individuaalselt osutusid kiireimaiks: konst. P. Raiküla ajaga 16.09, kordn. V. Lepisk ajaga 16.35,4 ja kantseleiametnik E. Kald ajaga 17,24.

Eesti ja Šveitsi sõjapüssilaskurite võrdlevaid tulemusi

Eestlased paremad püsti ja lamades asendis

Luzernis peetavad maailmameistrivõistlused laskmises lähenevad iga päevaga. Kõigi laskurrahvaste valikmeeskonnad on pidevalt treeningus. Eesti laskurid on püstitanud valikvõistlustel häid tulemusi, ületatud on järjekindlalt maailmarekordc püssilaske aladel. Samal ajal on teised rahvused samuti teinud suurtulemusi

Alamal toome võrdlusi Eesti ja Šveitsi laskurite saavutusist Šveitsi muutmata sõjapüssist. Teatavasti on Šveitsi laskurid maailmas paremaid sõjapüssist võistlejaid olles tulnud järjekindlalt meeskonnamatšis esikohale. Eesti meeskond jäi Helsingis kolmandale kohale

Šveitsi sõjapüssi meeskond on viimaste valikvõistluste tulemuste kohaselt koostatud järgmiselt (klambrites asendite keskmised tulemused): kaheksakordne maailmameister sõjapüssist K. Zimmermann 522,3 (166—177—179,3); O. Horber 523,3 (166,17—179—178,17); Lienhard 518,5 (166,5—173,17—178,83); A. Saltzmann 513 (162,8—176,4—173,8); Hartmann 513 (160,83—176—176,17) silma. Reservis M. Ciocco 510 ja Tellenbach 507,3 silma. Eemale on jäänud Brand 506,5 ja Eichelberger 506 silma. Šveitsi laskurite viie parima keskmine on püsti 164,5; põlvelt 176,3; lamades 177,3 ja kogusummas 518,1 silma.

Eesti viie parima laskuri keskmised tulemused sõjapüssist olid viimati: püsti 165,8; põlvelt 166,4; lamades 183,4 ja kogusummas 515,6 silma. Seega Eesti laskurid ületasid šveitslaste keskmised tulemused püsti ja lamades asendist. Põlvelt asendis on suuresti paremad šveitslased. ligi 10 silma võrra laskuri kohta.

Ameerika ajalehed Euroopa poksijaist

Toimetusele on saadetud „Chicago Daily Tribune'i" numbreid, mis sisaldavad kirjutusi Euroopa poksimeistrite saabumise ja vastuvõtu kohta Ameerikas. Esimeses kirjutuses öeldakse, et tuhanded inimesed olid ootamas New Yorgi sadamas, kui Normandie saabus. Vormitäited võtnud niipalju aega, et kuigi laev saabus kell 10 hommikul, poksijad pääsid maale alles pealelõunal. Ohtul tutvutud linnaga, kusjuures Raadikule ja Ogrenile olnud teejuhiks Olli Lehtinen. Järgmine päev veedetud New Yorgi maailmanäitusel, selle järele algas r gaosse.

Chicagos on vastuvõtt olnud samuti s Vaatamata varasele hommikutunnile oli ja gunenud mitusada inimest. Raadik oln rõõmus, et kohtas inimesi, kes teda olid vastu võtma ja teda tervitasid emakeeles esimesi tervitusi poksijad juhiti autobuses toimetas nad Medinah-klubi majja.

Samal päeval kell 11.30 võttis Chicag pea Kelly Euroopa poksimeistrid vastu lin kojas. Linnapea tervitas kõiki poksijaid neile lühikese kõne. Eriti soojalt tervitas Pat Dowdalli, kuna ka linnapea ise on ja teiseks, nagu ta ise tähendas, kuna suurt lugu poksispordist.

Kirjutuses jutustatakse veel, kuidas poksijad veetsid aega enne võistlust. Raadi öeldakse, et ta töötas võimlas treeningul tugevasti kui ringis. Paar poksikindaid näi vat ta naeratavast healoomulisest poisist deemoniks, kes ei tunne halastust. Ta on kõiki keskkaalu mehi Euroopas ja tahab te Ameerika poksijatega.

Võistluse eel kõneldi, et Raadiku vasta kas Pete Hantz või Jimmy Reeves Clevela Raadik tahtis teada, mis mehed need o ta ei muretsenud nende pärast liig palju.

Chicago meeskonda ei olevat eurooplas bumine eriti verest ära löönud. Ainult Pete keskkaallane ja Raadiku arvatav vastane öelnud: „Need poisid näevad selle järele nad suudavad võtta vastu hea nahatäie." (V oli aga Raadikul hoopis teine vastane — Reeves. Toim.)

Kõik ameeriklased olevat aga seda a treeninud, ja peagu kõik olevat kange t tagajärjel kaalus maha võtnud.

Kirjutuste juures on toodud ära mitme võtteid Euroopa poksijatest.

Loodetav ilm

neljapäeval, 18. mail

Kuni keskmise kiirusega muutliku sihi Muutlik pilvitus. Kohati hoovihma. Temp päeval pisut madalam.

Vastutav toimetaja H. TAMMER.
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Üh

Tunnid

Ladina, inglise, ſakſa, prantſuſe, wene, eesti k. tõlgin hästi. Walm. ruttu kolledſhi, ülik. lekt. k. ja gümn. ekſ. Dipl. õpetajanna. Pikk 3—3, kl. 4—7.

Algebra
trigonomeetria, analüüſi jne. tunnid igaſugu wõiſtlus-ekſameiks (eriti kolledſhi ja ſõjakooli) kiires korras. Kentmani 16—2.

Matemaatika
ja füüſikatunnid gümn. ja tehnika ülikooli ekſameile.
Harju t. 35—1

Korteripakkumised

Tallinnas

Korter
ära anda — kööktuba 16 m^2, tuba 24 m^2, 4. politſeirajoonis. Teatada ja kaub Lennuki 39—1.

20. maist ära anda uues majas ilus päikesepaisteline **tuba** köögi ja vanni tarvitam., 2 min. tee Tondi peatuskohalt. Küsida Pardi t. 3—7.

Tuba
mugaw, hästi möbleeritud, eraſiſſekäiguga, telef. ja wanni tarwit. ära anda S. Ameerika 3-a—3, küſida tel. 419-12.

Päikeſeküllane **möbl. tuba** eſiku ja täieliſe köögi tarwitam. üürile anda ühele wõi kahele ametiskäijale Wabriku tän. 8-b krt. 3.

Wälja üürida uues keſkküttega majas **korter** 2 tuba ja köök, üldwanniga. Tulika tän. 23—3.

Büroo-ruumid ühes ſuurema ſaaliga wälja **üürida** Pärnu mnt. 17, küſida majahoidjalt.

Kaas-üürilist waja Lutri tän. 24—2.

Korterikaaslaseks üksiku pr. juure wõib tulla kindlas teeniſtuſes meesterahwas. Weſiwärawa 11—15.

Elumuudatuſel kohe üle anda **puuvilja- ja maiustusteäri** Tingimuſed kaſulikud. Narwa mnt. 23, tel. 323-24.

Suur päikeseküllane hästi **möbl. tuba** ära anda vanni kasutamisega Magasini-Veerenni tän. rajoonis. Kirjad slt. „19/5919".

Kaks tuba ja köök, remont., elekter, weſi ja kl. korteris. Ahju t. 1—2.

Hästi **möbl. korter** tuba, köök, wann, eſik jne. täieſti puhas, ühes kütte, walgustuſe ja telef. tarwit. omnibuſe-peatuskoha juures intell. üürnikule kohe wälja üürida. Wabriku 8-b—1, tel. 438-78.

Mööbliga wõi mööblita **tuba** üürile anda intell. härrale. Kirjad ſlt. „B. 3629".

Kaasüüriliseks võib tulla korralik, kindlas teenistuses käija naisterahvas. Endla tän. 21—3.

Mööbliga tuba uues moodſas majas intell. iſikutele ära anda Liiwalaia 1-a—4.

Korteripakkumised

Nõmmel ja mujal

Wälja üürida 3-toaline **korter** Nõmmel, Walguſe ja Kaare tän. 21/9. 2 min. omnibuſe-peatuſeſt. Kaare tän.

Pirital kiosk ära anda ühes eluruumiga. Küſida W. Ameerika tän. 23-w—21, hoowimajas.

Suvitajaile

Kaks päikeſepoolſet **tuba** ſuweks wälja anda. Elekter ja weſi. Männiku buſſiga Luige peatus, Männiku tee 79.

Tuba ſuweks wälja anda, köögi tarwitamiſega. Nõmmel, Põllu 30—4.

Suveks välja anda **2 tuba ja köök** Nõmmel, Vabaduse pst. 153, Jannseni peat. 3 min. tee.

Suweks üürile anda 2- ja 3-toaline **korter** mööbliga wõi ilma, Torni 9, Nõmme-Hiiu, Glehni pargi juures.

Ilusamas kohas **Aegviidus** korralikus majas suvitajatele välja üürida korter — 2 tuba, veranda ja köök. Lähemaid teateid saab Tallinnas Luise 16—7 pärast kella 17 ja koha peal Pärna tän. 14.

Pääskülas Laagri peatuſe lähedal kahe toa ja köögiga korter (omaette maja) ſuweks üürile anda. Jõgi lähedal. Üür ſuwe pealt 50 kr. Teated ſaata Pääsküla poſtkaſt 5, H. Teetſoo.

Pirita-Kosel ära anda 2 ſuwekorterit. Küſida Pirita keſkjaam, tel. 70

Iluſal **Kolga rannal** ära anda 4 tuba rõdu ja werandaga ja köögi tarwituſega ja wäike maja kahe toa ja köögiga, ſuweks wõi kuuwiiſi. Soowitaw laſtega perekonnad. Omnibuſeliini lähedal, 60 km Tallinnaſt. Teatada Laulupeo 8—22 wõi tel. 478-85/3-b

Weel mõned tütarlapſed **leiavad vastuvõtu** Põllküla mõiſaſüdameſ. Koduſeks keeleks ſakſa keel. Lig. Tallinn, Wismari 31—15.

Pirita-Kosel wälja anda puhas ja mugaw 3-toaline korter ühes köögi, wannitoa, rõdu ja tarwiliſte kõrwalruumidega. Majas weſi, elekter, garaaž. Soowijail teatada kirj. ſlt. „14/5274".

Korter ära anda — tuba ja köök ſuwekuudeks. Hommiku tän. 19, Kiwimäel.

Välja anda ſuweks Nõmmel, Sulewi t. 6, Wabaduſe pst. lähedal, omnibuſe lõpp-peatuſe juures 2 eraſiſſekäiguga tuba, mööbliga wõi ilma.

Suveks wälja üürida parem möbleeritud tuba intell. härrale Sõbra 14, 2. kord, Nõmme.

Meriväljal ſuweks üürile anda wäike eraldi maja aias — 3 tuba ja köök. Lääne tee 41, telef. Pirita 50-a.

Nõmmel 2 möbl. tuba 1—2 korral. iſikule ſuwekuudeks ära anda Wann, klawer, telefon. Palut. heliſt. 524-09.

Korteriotsimised

Üksik meesterahwas otſib **tuba** eraſiſſekäiguga. Kirjad ſlt. „3/5903".

Kindlas teenistuses isik soovib kiiremas korras **korterit** tuba köögiga või vaheseinaga. On korralik maksja. Kirj. slt. „9/5829".

Ametiskäija daam otsib 1. juuniks väikest **möbl. tuba** või toakaaslaseks üks. korraliku pr. juure. Teat. kuni 20. maini slt. „10/5830".

Kaks korralikku inimest vajavad väiksemat **korterit** soov. Kalamaja või Pelgulinna piires. Kirj. slt. „31/5811".

Palun kiires korras korterit — tuba köögiga wõi waheſeinaga wäikeſele perekonnale kindlas teeniſtuſes. Kirj. ſlt. „4/5864".

Wajatakſe kohe Nõmmele 2—3-toaliſt **korterit** ſoowitaw omaette majja. Teatada kohtwik „Harju" äriſſe wõi telefonil 414-01.

Kindlas teeniſtuſes neiu ſoowib wäikeſt pliidiga **korterit** wõi wäljaüüritawat tuba pliidiga. Kirj. ſlt. „4/5264"

Wajatakſe 3-toaliſt **korterit** wanniga, wõib ka keſkküttega Teatada ühes hinnaga ſlt. „25/5885".

Kolmeliikmeline täiskasw. perekond, kõik kindl. teeniſt ſoowib **korterit** — 2 tuba köögiga, wõimalikult eraſiſſekäiguga, kohe wõi 15. juuniks. Kirj. ſlt. „31/5891".

Korterit 2—4 tuba ſüdalinnas waja ſoliidſetele üürilistele. Pakkum. kl. 9—12 tel. 436-23.

Vajatakse kesklinna 3—6-toalist **korterit** Teatada Punumistööst. Artelli Korvmööbli tööstusse, Vene tän. 10, telef. 444-14.

Puhtas kindlas ametis 4-liikmeline perekond otſib 2 toa ja köögiga **korterit** pärast 1. juunit. Pal. teat. kirj. ſlt. „15.5195".

Ostetakse

OSTAN kulda, hõbedat ja vene peenraha. Voorimehe tän. 4. Telef. 412-39. E. Prant.

Ostan wanu raamatuid, riideid, peſu, patju, waipu, ſaapaid jne. Wilmſi tän. 50—74.

Ostan Tallinnas **maja** hinnaga 10.000—20.000 kr. ſoowitaw oſal. pika laenuga Täpſed andmed palun ſlt. „12/5232".

Ostan eesti ja wälismaa **postmarke** ja korjanduſi kõrge hinnaga. Kirj. ſlt. „33/5213".

Valtse kuni 6 mm raudplekile, wähem. 2 m laiuſes, **soovitakse osta või rentida** Aadr.: Lüganuſe, Wiru-Maidla aſundus, E. Paawo.

Soowin osta **krundi** Kiwimäelt — Pääskülani noore metſaga. Teatada ſuurus ja koht. Wäljamaks 1500. Kirj. ſlt „21/5201".

Restorani soovin osta või rentida alevisse või linna. Kirj. slt. „7/5827".

Wajatakſe **metsaveoks veomasinaid** ja ſoowitakſe osta autojärelwanker. Uus-Sadama tän. 11, ſaeweski.

Ostan kõrge hinnaga pruugitud meeſter. ja naiſter. riideid, kleite, peſu, jalanõuſid, mööbleid, woodeid, lapſewankreid ja kõike majakraami. Tulen kohale oſtma. Pal. kirj. ſlt. „18/5238".

Ostan **talu** ſuwituspiirkonnas, wõi lähedal. Teat. kirj. ſlt. „28/5928".

Ostan **suvituskrundi** Wääna-Jõeſuu Teat. kirj. ſlt. „29/5929".

Soovin osta 3—4-toaliſe korteri köögi mõnuſustega I wõi II korral. Kirj. ſlt. „29/5249".

Soowitakſe osta pruugitud **aurukatel** küttepinnaga 22—26 m^2, tööſurwega 10 atm. Pakkumiſed: Tartu, Narwa tän. 118—2, Jautra.

Kartuleid kõrge maa, ſiledaid, oſtan ſuurel arwul. Teat.: Wene tän. 11—2, märguſõnaga „Kartul".

Ostan ſõidukorras wähepruugitud **AUTO** Täpſed pakkum. hinna, firma, mudeli, aasta ja ſõidetud km arwu tähend. ſaata ſlt. „R. 900".

Soowitakſe osta pruugitud **haigetool** (ratastel). Pakum. ühes hinnaga ſaata ſlt. „32/5252".

Nõmmele oſtan korraliku wähema **maja** Raudtee-Pärnu mnt. rajoonis. Pakkumiſed hinnaga kirj. Nõmme, poſtkaſt 54.

Mitmesugust

Akumulaatorid. Plaatide vahetus, parandus, laadimine. Elektritööd Niguliste 7, telef. 460-57.

Keſkmistes aastates mees maalt ſoowib tutwuſt abielu mõttes wabade prl. wõi leſkpr. linnaſt wõi maalt, wanus 25—30 a., kes on talutööſt huwitatud ja omawad wäikeſe waranduſe. Ainult tõſiſed kirjad leiawad tähelepanu. Päewapilt ühes elulookirjeld. ſaata Kehra, p.-k. 19, Gunnar.

Võlgade sissenõudmine. Maksuvahendite selgitamine. Inkasso „Vahendus", Harju 17. Kella 10—12 ja 2—½4.

Eraautobus sõiduks saada. Liivalaia 98—24, telef. 449-94.

Soowin töögi peale wõtta **hobuse** maale, hea ja ſuur ſöögimaa Tööd wähe, 1—2 p. nädalas. Kirj. ſlt. „16/5236".

Kaks haritud naist, prl. ja keskealine leskpr., soovivad **tutvust** abielu eesmärgil haritud meestega (eelistatud metsaülemad ja abimetsaülemad). Van. 30—50 a. Kirjutagu ainult kuulutusse tõsiselt suhtujad Kirjad kuni 25. maini slt „A. 4309".

Üksik preili soovib **tutvuda** korraliku noormehega. Kirj. slt. „20/5920".

Lp. daamid ja härrad, kellel on wõimalik laenata auſale meeſter. **250—500 kr.** pooleli ehituſe lõpetamiſeks? Laenajale prii ſuwitus. Palun teatada kuni 24. maini kirj. ſlt. „10/5910".

Majaehitajad! Kes soovib odavaid ehituskive? Võimaldan oma krundil ja krundil asuvast liivast teha tsement-betoonkive. Teat. tel. 519-25.

Üksik 42-a. korralik naine **tutvuks** ja abielluks karske kriſtliku maailmawaatega 50—60-aaſt. teeniſtuſes mehega linnaſt, omab iſe kinniswara maal. Kirjad pal. õige aadreſſiga ſlt. „6/5226".

Mees, aastais 30, kindlalt tegewusalalt, tutwuks peatſelt **abiellumiseks** ſümpaatſe wõimalikult lihtja brünett prl. 19—28 a. ſoowitaw, kes omaks wäikeſe kapitali ühiſeks äriks. Kirj. ſlt. „10/5230".

Rendile anda aednikule 6 ha ſuurune korras maakoht — Tallinaſt 12 km. Teateid ſaab Poška 28, ajalehekioſkiſt.

Lesk, kindlal riigitööl, ſoowib leida **eluseltsilist** 50—65-a. karske ja waba meeſt. Meeldiwuſe korral abiellumine. Kirjad õige aadr. ſlt. „9/5949".

Ehituſe lõpuleviimiſeks waja laenu **3000 krooni** hea protſ. kokkuleppel. Teat. poſtkaſt 54, Nõmme wõi kirjalikult ſlt. „6/5266".

Kaks haritud ſoliidſet noormeeſt ſoowiwad **tutvust** ſamaſuguste daamidega. Wanus 17—22 a. Omame kindla teeniſtuskoha. Foto nõutaw. Antonio 21 ja Joſe 23. Kirj. ſlt. „30/5250".

Kadunud

Riſtilt Tallinna ſõites 16. mail kaotatud weoauto **tööriistadekast** Auſat leidjat palun teatada telefonil Kolga 15-b.

Kaotatud naiſterahwa **kuldkäevõru** 3 kiwiga. Leidjat palutakſe ſee leiutaſu eeſt toimetada leiubürooſſe wõi teatada Lai tän. 4—3.

Leitud

Leitud **rahakott** ſiſuga. Kaotaja tulgu kella 13—14 kolme päewa jooksul Liiwa tän. 15—5.

Kiriklikud teated.

Piiskoplik Toomkogudus.

Toomkirik.

Taevaminemispühal, 18. mail, kell 10 homm. jumalateenistus laululehtedega, õp. mag. R. Kiviranna. Reedel, 19. mail, kell 7 noorte piiblitund, õp. K. Saarse. Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus, õp. Ederma. Lauluraamat. Kell ½12 lastejumalateenistus. Kolmapäeval, 24. mail, piiblitund kell 7 õht., õp. K. Saarse.

Tallinna praostkond.

Kaarli kirik

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus pihti ja armulauaga, õp. J. Juhkental.

2. nelipühi päeval kell 10 homm. jumalateenistus, praost A. Kapp; lauluraamatud.

2. nelipühi päeval kell 4 p. l. jutlus Uuel Rahumäe kalmistul õp. J. Juhkental; laululehed.

Suveleeriõpetus praost A. Kapp'i juures algab 30. mail kell 7 õhtul Kaarli tän. 1 krt. 1 (2. koral) õpetaja saalis.

Pühapäeval, 21. mail, täpselt kell ½8 õhtul Kaarli kirikus Kaarli kirikukoori vaimulik kontsert, kus ettekandele tulevad Rootsi kontsertmatkal ettekantavad eesti helitööd. Sissepääs kavadega, millede hinnaks on 25 senti, 50 senti ja 1 kroon.

Pühapäeval, 4. juunil, kell 3 päeval peetakse Vaestehoolekande Seltsi poolt Magdaleena tän. 6 vabaõhujumalateenistus, jutlustab külaline-õpetaja. Peaieselle korraldatakse aias loterii, kõneleb hra A. Tamm, mängib kaitseliidu orkester, laulukoor, tarvitusel laululehed. Rikkalik kohvi- ja teelaud. Sissetulek läheb uue vanadekodu ehituse fondi heaks.

Mõigu-Aasal.

Pühap., 21. mail, kell 9.30 homm. jumalateenistus. Õp. P. V. Koppel.

Jaani kirik.

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus armulauaga, õp. B. Hasselblatt.

Pühapäeval, 21. mail, Jaani kog. lastejumalateenistuse laste väljasõit Pirita-Kosele. Kogunemine kell ½10 Veneturul omnibuste seisukohal. Väljasõit toimub ainult ilusa ilmaga. Vihmase ja külma ilma puhul on jumlaateenistus kell 3 kirikus.

Laupäeval, 27. mail, kell 7 õhtul jumalateenistus armulauaga, õp. A. Täheväli.

Suvelaager poeg- ja tütarlastele algab 29. mail, õnnistamine on 18. juunil. Leeriõpetusele ülesandmine õpetajate kõnetundidel e. l. iga päev kl. 12—1, teisipäeval ja reedel kl. 5—6 Lembitu 2.

Püha-Vaimu kirik.

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus armulauaga, õp. R. Kiviranna.

Teine eraleer poeg- ja tütarlastele algab 29. mail, õnnistamine 18. juunil.

Pauluse kogudus. Toomkirikus.

Pühapäeval, 21. mail, kell 12 päeval jumalateenistus — õp. G. Klaus. Lauluraamatud. Esmaspäeval, 22. mail, kell 7 õht. koguduse majas, Kreutzwaldi tän. 23, kuulutustund — õp. G. Klaus ja vend V. Mannov. Tarvitusel laululehed. Leer algab 30. mail, õnnistamine 18. juunil.

Nõmme Rahukirik

Taevaminemispühal, 18. mail, kell ½11 homm. jumalateenistus ühes armulauaga. Laululehed. Laulukoor. Õp. A. Eilart. Kell 3 päeval lastejumalateenistuste kevadine lõppjumalateenistus. Kesknädalal, 24. mail, kell 8 õht. noorte-koosolek kog. kantseleis.

Pühapäeval, 21. mail, kell ½11 homm. jumalateenistus. Õp. A. Eilart.

Leeriõpetus algab 29. mail, õnnistamine 18. juunil.

Kopli kirik.

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus, kell ½12 lastejumalateenistus, kell 4 palvetund kirikus — õp. R. Sauerbrei. Kesknädalal, 24. mail, kell 7 piiblitund. Kesknädalal, 24., ja neljapäeval, 25. mail, kell ½9 noorte piiblikursus õpetaja korteris. Järgmine leer algab 30. mail.

Balti puuvillavabrik.

Laupäeval, 20. mail, kell ½8 õhtul palvetund.

Peeteli kirik.

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus, lauluraamatud; kell 4 p. l. lastejumalateenistus; kell 7 õhtul kuulutustund, laululehed.

Esmaspäeva õhtul kell 8 noortetund; neljapäeva õhtul kell 7 piiblitund.

20. maist peale on õpetaja kõnetunnid ainult laupäeviti kella 12—2-ni ja 5—7-ni Preesi tän. 5. tel. 456-05, teistel päevadel Joa 11-a.

Õhtukogudus „Emmaus" Toomkirikus.

Pühapäeval, 21. mail, on jumalateenistus kell 6 õht., P. Kuusik. Suvine eraleer kooliõpilastele algab 29. mail, õnnistamine on 18. juunil. Üles anda aegsasti õp. kõnetundidel kl. 4—5-ni p. l., Pikk tän. 36, telef. 442-80.

Randvere-Viimsi kog.

Pühapäeval kell 11 lastepüha-jumalateenistus kirikus. Pühapäevakooli lapsed Tallinnast esitavad laule ja ettekandeid. Jutlustab õp. mag. E. Laansalu.

Peetruse kogudus Diakonisside kirikus.

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus, misj. M. Meedar. Laululehed. Korjandus välismisjoni heaks.

Rootsi-soome Mihkli kirik.

Pühapäeval, 21. mail, kell 11 homm. rootsikeelne jumalateenistus, K. Nilsson.

Tallinna praostkonna korraldusel.

Kuulutustunnid praostkonna evangelisatsioonipunktides: 1. Kopli tän. 22 — äratusnädal 18.—24. maini. Kuulutustundide algus pühap. kell 6, äripäevadel kell 7. Kõnelevad õpetajad B. Hasselblatt, J. Juhkental, R. Kiviranna ja R. Koolmeister. 2. Kannikese tän. 11 — laup., 20. mail, kell 7 — õpet. R. Kiviranna, pühap. kell 6, kolmap. kell 7. 3. Katusepapi tän. 4 — pühap., 21. mail, kell 5 — õpet. R. Kiviranna, laup. ja neljap. kell 7. 4. Lennuki tän. 33 — pühap., keskn. ja laup. kell 7. 5. Vabriku tän. 10 teisip., 23. mail, kell 7 — õpet. mag. L. Teder. 6. Tasuja tän. 6 — pühap., 21. mail, kell 11 lastetund, kell 13 leeriealiste noorte tund, kell 4 kuulutustund.

Tallinna Linnamisjon, Kentmani 6.

Reedel, 19. mail, kell 7 õhtul noorte piiblitund, juh. õp. mag. A. Horn. Laupäeval, 20. mail, kell 7 õhtul palvekoosolek, kõn. õp. mag. A. Horn ja vennad. Pühapäeval, 21. mail, kell 6 p. l. välismisjonipüha, kõn. õp. M. Meedar ja ins K. Paldrok. Neljapäeval, 25. mail, kell 7 õhtul piiblitund, juh. õp. mag. A. Horn.

Ev. Vennaste kogudus. Kaupmehe 18.

Reedel, 19. mail, õht. kell 7 piiblitund noortekodus (hoovimajas). Pühapäeval, 21. mail, homm. kell 8 palvetund palvela suures saalis ja p. l. evangeeliumikuulutuse koosolek. Nädala sees koosolekud, esmaspäeval õht. kell 7 piiblitund väikeses saalis ja kolmapäeval õht. kell 7 lugemistund.

T. Ev. Vennaste Ühing, Päikese 5.

Taevaminemispühal, 18. mail, kell 10 pü koosolek; kell 4 p. l. kuulutustund. Laup., 2 kell 7 õht. kuulutustund. Pühap., 21 .mail, k l. tund, kõnelevad vennad usuelu süvendava kell 4 p. l. kuulutustund. Keskn., 24. mail, ke piiblitund.

Toompea Aleksandri katedraal.

Laupäeval kell 18 õhtuteenistus. Pühapäe 9.30 piht, kell 10 liturgia armulauaga. Üle Angerjas ja ülemd. B. Orav.

Issanda-Muutmise peakirik.

Laupäeval, 20. mail, õhtune teenistus k preester E. Lepik. Pühapäeval, 21. mail, litu mulauaga kell 10, piht kell 9.30; teenib ja mitrop. Aleksander, ülempr. M. Uusna, pree Lepik ja diak. G. Voogasega.

Rooma-katoliku kirik.

Pühapäeval, 21. mail, kell 9 homm. püha saksa- ja poolak. jutlus. Kell 10 jumalat noortele, eestik. jutlus. Kell 11.15 suurmissa sak. jutlus; kell 6 maipalvus ja eestik. jutl päevadel kl. 7 õht. maipalvus. Nõmmel: kl. missa jutlusega.

Allika kog., Allika tän. 5.

Pühapäeval, 21. mail, jumalateenistused homm. ja kell 5 p. l., jutlustab kog. vanem j. t. Pärastlõunane koosolek — seminaristid esineb kohalik viiulitekoor. Päeval kl. 12 las lateenistus. Kolmapäeval kl. ½8 õht. noortek kõrvalruumis. Neljapäeval kl. 7 õht. evangeli nikoosolek; jutlustab O. Tärk.

Adventpa. la, Telliskivi 56.

Taevaminemispühal, 18. mail, kell 7 õhtu laululehed. Reedel, 19. mail, kell 8 õhtul pii Laupäeval, 20. mail, kell 10 homm. piiblitun koolis. Osavõtt kõigile vaba. Kell 11 hommikul kõneleb V. Suve. Pühapäeval, 21. mail, kell MV noorte koosolek. Muusikalisi ettekandeid, laule ja soolosid. Kava-laululehed. Osavõtt vaba. Teisipäeval, 23. mail, kell 7 õhtul pii laululehed.

Evangeeliumi Priiusuühing, Villardi 29

Koosolekud. Taevaminemispühal homm. ke p. l. kell 5. Õhtusel koosolekul laulab koor. Kü kõneleb ja laulab pastor Jones. Laup. kell 7 õ vetund. Pühap., 21. skp., homm. kell 10 ja p. 5. Õhtuse koosoleku järele koguduse koosolek.

„Saalem". Aspe 5.

Laupäeval, 20. mail, kl. 7. õht. evangelisa koosolek, kõnelevad õp. Tanner ja P. Sink. kl. 6 õht. äratuskoosolek, kõnelevad õp. Tann Koosolekud on hoovipealses majas teisel korra

Adventkirik, Merepuiestee 14-a.

Taevaminemispühal, 18. mail, kell 6 õhtul koosolek. Reedel, 19. mail, pavlekoosolek ja ris algusega kell 8 õhtul. Laupäeval, 20. mail, k hommikul hingamispäevakool, kell 11 jutlu 8.30 kõne, jutlustab Ed. Mägi. Pühapäeval, 21 kell 6 õhtul kõne, laululehed, kõneleb jutlusta Mägi.

Päästearmee 1. korp., Sakala 18.

Neljapäeval, 18. mail, taevaminemispäeval 19.30 päästekoosolek. Reedel, 19. mail., kell 19 duritekoosolek. Laup., 20. mail, kell 19.30 pääs olek. Pühap., 21. mail., kell 10.30 pühitsusko kell 19.30 päästekoosolek. Neljap., 25. mai 19.30 vabaõhukoosolek Veerenni tänaval.

Karmeli vabakogudus. Luise 11.

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. v koosolek. Kõnelevad A. Pitkjaan ja E. Ade kell 5 Martade koosolek. Esineb mängukoor laud, käsitööd.

Allika kog. osakond, Toom-Rüütli 12

Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. pühi koosolek. Kõnelevad A. Parkja. Joh. Sepp ja R Esineb Allika koguduse meeskoor. Kell 5 õht. geeliumikoosolek. Kõneleb A. Parkja j. t. Laul Teisipäeval, 23. mail, kell 7 õht. õpeltik kõ olek. Kõneleb A. Parkja. Neljapäeval, 25. mai 7 õhtul piiblitund. Jutlustab A. Parkja.

Vene evangeeliumi ühing, Rüütli 9.

Pühapäeval, 21. mail, jumalateenistus ke hommikul. Õht. kell 5 noorte ettekandeid e vene keeles, esineb mandoliinidekoor. Kolma õht. kell 7 piiblitund.

Koplis vene evang. ühing, Bekkeri asund. 29

Laupäeval ja teisipäeval õht. kell 7 evange kuulutus. Pühapäeval kell 2 pühapäevakool la

Metodisti kirku „Petlemma" palvela, Kopli

Laupäeval, 20. mail, palvekoosolek. Pühap 21. mail, kell 10 homm. jumalateenistus, kell pühapäevakool, kell 5 p. l. laulujumalateenist Seck j. t. Noorte mängukoor. Teisipäeval, 23. kell 7.30 õhtul piiblitund. G. Sekk.

Tallinna I baptisti kogudus, Kalju tän.

Reedel kell 7 noortetund. Pühap., 21. mail, kell 10 hommikune jumalateenistus, jutlustal van. E. Mänd j. t. Kell 12 junioride koosolek, pühapäevakool, kell 5 õhtune koosolek, gitar Vahepeal ja hiljem õdede käsitööringi kä realiseerimine ja teelaud.

Metodisti kirik, Veerenni 4-a.

Laupäeval, 20. mail, kell 7 õhtul naisko Pühapäeval, 21. mail, kell 10 homm. ja kell jumalateenistused. Jutlustab H. Oengo j. t. Ke pühapäevakool. Kell 7.30 õht. on Tallinna vab duste ühine junioride koosolek. Noorte üh mängu- ja kõnekoorid. Kava-laululehed 20 s. päeval, 23. mail, kell 7.30 õht. noortekoosole japäeval, 25. mail, kell 7 õht. piiblitund Ih üle, A. Kuum.

algas reis Chi-

samuti südamlik.
oli jaama ko-
lik olnud eriti
eda olid tulnud
nakeeles. Pärast
autobusesse, mis

Chicago linna-
vastu linna rae-
ksijaid ja pidas
ervitas ta iirlast
ise on iirlane,
kuna ta peab

kuidas Euroopa
st. Raadiku kohta
eeningul niisama
daid näib muut-
poisist vihaseks
Ta on peksnud
ta'hab teha sama

ku vastaseks on
Clevelandist, ja
need on. Kuid
g palju.

eurooplaste saa-
nult Pete Hantz,
vastane olevat
järele välja, et
täie." (Võistlustel
stane — Jimmy

seda agaramini
kange treeningu

a mitmeid üles-

---

il
iku sihiga tuuli.
. Temperatuur

MMER.
astus-Ühisus.

ikese 5.
l 10 pühitsuslik
Laup., 20. mail,
mail, kell 10 e.
vendavail aineil;
mail, kell 7 õht.

draal
Pühapäeval kell
aga. Ülempr. A.

irik.
nistus kell 6.30;
mail, liturgia ar-
enib ja jutlustab
sna, preester E.

mm. püha missa,
jumalateenistus
uurmissa ja sak-
stik. jutlus. Äri-
mel: kl. 10 püha

n. 5.
istused kell 10
vanem O. Tärk
minaristide õhtu;
kl. 12 lastejuma-
t. noortekoosolek
evangelisatsioo-

56.
l 7 õhtul kõne;
õhtul piiblitund.
piiblitund h.-p.-
hommikul jutlus,
il, kell 6 õhtul
ekandeid, koori-
Osavõtt kõigile
õhtul piiblitund;

llardi 29.
omm. kell 10 ja
koor. Külalisena
kell 7 õht. pal-
10 ja p. l. kell
koosolek.

vangelisatsiooni-
P. Sink. Pühap.
õp. Tanner j. t.
isel korral.

14-a.
6 õhtul noorte
lek ja ristimine,
0. mail, kell 10
11 jutlus; kell
päeval, 21. mail,
b jutlustaja Ed-

la 18.
mispäeval, kell
l., kell 19.30 sõ-
9.30 päästekoo-
pühitsuskoosolek,
25. mail, kell
val.

se 11.
homm. vaimulik
E. Ader. P. l.
mängukoor. Tee-

üütli 12
mm. pühitsuslik
Sepp ja Ruusna.
ll 5 õht. evan-
j. t. Laululehed.
ltik kõnekoos-
, 25. mail, kell
a.

üütli 9.
istus kell 10
andeid eesti ja
. Kolmapäeval

asund. 29—15.
7 evangeeliumi-
vakool lastele.
a, Kopli 92-a.
. Pühapäeval,
stus, kell 12.30
lateenistus, õp.
äeval, 23. mail,

ju tän. 1.
1. mail, homm.
jutlustab kog.
oosolek, kell 1
, gitarrikoor.
ngi käsitööde

-a.
naiskoosolek.
a kell 5 p. l.
. t. Kell 12.30
na vabakogu-
rte ühiskoor,
20 s. Teisi-
oosolek. Nel-
nd Ilmut. r.

Surma läbi lahkunud kauaaegset lugupeetud jaoskonna-juhatajat ja armast kolleegi

AUGUST ARRO't

mälestavad leinas

Eesti Panga nõukogu. juhatus ja amet

Lugupeetud kolleegi ja kaaselanikku

AUGUST ARRO't

mälestavad

Eesti Panga ametnike elumaja elan

Raske haiguse järele lahkus vaikselt meie keskelt minu kallis mees, meie armas, hea isa ja vanaisake

August Hansu p. Arro

sünd. 7. sept. 1879. a, surn. 17. mail 1939. a.

Kirstupanek leinamajas 18. mail kell 19.
Ärasaatmine 19. mail kell 16.00 Kaarli kirikusse, sealt vanale kalmistule.

Sügavas leinas

naine, tütred abikaasadega ja lastelapsed

Raske haiguse järele 16. mai

Arseni Männi

leinavad

abikaasa, ema

Ärasaatmine 19. mail kell 16.0
kabelist Liiva kalmistule.

Surma läbi lahkunud

Arseni Männikus't

mälestab

O.-ü. „Mootori“ juhatus ja teenijaskond

Arseni Männikus't

mälestab

K. L. Sadama Malevkond.

Pika raske kannatuse järele uinus igawesele unele meie kallis ema, wanaema ja ämm

Anna Wilkes

(sünd. Uuetalu)

sünd 3. II 1855. a. (w. k.). surn. 17. V 1939. a.

Kirstupanek leinamajas 18. mail kell 18 (kell 6).
Matmine pühap., 21. mail, kell 13 (kell 1) Jaani kirikus ja sealt Kalamaja kalmistule.

Sügawas kurbuses

tütar, pojad, miniad siin, poeg ja pojatütar abikaasaga Ameerikas.

Elmar Erm

sünd. 30. apr. 1920. a.,
surn. 17. mail 1939. a.

Kirstupanek neljap., 18. mail, kl. ¾7 õht. Greiffenhageni haiglas.
Matmine laup., 20. mail, kl. 5¼ õht. Jaani kirikus.

Müüakse

Müüa 2 uuemat wäheldaſt **maja** 8 korteriga. Tallinna ſüdalinna läheduſes. Hind 30 000 kr. Soow. kirj. ſlt. „12/5872“.

Ehituskrunt müüa Nõmmel. Teateid ſaab kella 12—16 Pärnu mnt. 181.

Müüakſe mitmeſugust **majakraami** Haapſalus, Wiedemanni tn 22, küſida krt. 2.

Müüa ümmargune **söögitoalaud** ja 6 tooli. Nõmmel, Põllu tän. 35—2.

Puid müüa maal, 20 sülda kaski ja leppi, 10 kr. süld. Soov. kirj. slt. „3/5823“.

Lapsevanker ja jalgratas müüa. Liiva 11—4.

Araſõidu puhul müüa odawaſti **söögitoamööbel** Näha iga päew kella 11-ſt hommikul Imanta 23—20.

Antiikne mahagonipuuſt **laud** (biidermeier) müüa Tatari 25—62. Kl. 12—2 ja 4—6

Odawaſti müüa **tõldauto** 1930. a. mudel, täieſti ſõidukorras, kohane maaſõiduks Heina tän. 30—3.

Müüa väga head mulda ühes kohaleveoga Nõmme rajooni. Kr. 2.50—3.50 kantmeeter. Samas on piiramata arvul saada väga hea kvaliteediga **murumättaid** soodsa hinnaga, ka savi, sillutis-šotterit ja raudkive. Kurna p.-ag., Vally talu. J. Sooberg.

Valmistööde lõpetamise puhul **müüakse** mõned head kušetid suure hinnaalandusega. Tellimisi ja parandustöid võetakse vastu, töö korralik ja kiire. Sadulsepatöötuba Narva mnt. 43. sissekäik Aiavilja tän., hoovis.

Hotell-restoran ühes maja ja krundiga juhuslikult müüa Tallinna ümbruses, võib ka mõttelise poole osa osta. Soov. kirj. slt. „16/5836“.

Metſa ja Lõuna tän. nurgal müüa **ehituskrunt** 420 r.-ſ. ½ oſtuhinnaſt wõib wõlgu jääda. Lähm. Uus tän. 29—8, hoowis, omanik.

Maasikataimi müüa oma istandustest Nõmme-Hiiul, Metsa 73, tel. 518-38.

Ehituskrunte Tallinna ja Nõmme ligidal Kadaka külas, Rahula talus ſügawa muſta mullaga maad kohe odawaſti müüa aianduſe, elamute, meſinduſe ja m. aſutamiſeks. Tel. Tallinn, 478-83/2.

Müüa peaaegu uus 4,5-tonn. **veoauto** ühes järelkäruga, soovi korral ühes suurema veoga. Teat. Toom-Kuninga 19—10 hoovimajas, telef. 422-38.

Elektrimootor 1½-hob.-jõul. kohe müüa. Tulla 18. mail kl. 10—12 Nunne 8, ſöögiſaali.

Müüa riiete- ja öökapid, woodid, maalerid, puhwetid, ſöögi-, diiwani- ja raadiolauad, diiwanid, ſöögi- ja raadiotoolid. Tellimiſed ja järelmaks. Mööblitööſtus Adolf Kluge, Laulupeo 1.

Maja äriruumidega müüa Nõmmel. Teateid tel. 516-99 wõi kirj. poſtk. 54, Nõmme.

Kokkupandaw pruugitud **lapsevanker** ja torukruuſtang müüa. Oſkari 65—5.